

PHARMACOPŒIÆ
 MEDICO-CHYMICÆ,
 LIBER V.
 DE ZOOLOGIA.

ZOOLOGIA est pars Pharmacopœiæ, quæ Medicamenta ex Animalibus desumpta recenset.

N. Animalia puta, tam viva, quam interempta, (licet hæc animalia appellare.) De utrisque commonere hic expedit, eligenda esse quæ extra dispositionem morbosam & hinc detrimensam constituta. Itaque si ex vivis expetis, provideas, sana ea sint: sin ex interemptis, interempta illa adhibeas morte violenta extrinsecus accedente. Etenim expetitur medicinalis cuiusque rei substantia, eaque ad medicationem apta, adeoque facultatibus morbofis destituta, salubribus è contra tincturis delibuta. Hac in primis pars rei spirituosâ est, in naturali scilicet dispositione constituta, facultatibusque peregrinis orba. Nimirum hæc ut morte naturali paulatim senescens consumitur, curriculoque suo destinato perfuncta, in principia sua resolvitur: ita eadem ipsa, si flamma vitalis violenter exinguatur, superstes

aliquandiu manet, nec à corpore separatur, donec huius dissolutione & ipsa dissolvatur. Et quidem talis ferè illa superstes suppetit, qualis erat, dum flamma illa exinguebatur, i. e. salubribus, insalubribusve tincturis imbuta. Hinc itaque non raro mira cadaverum facultates elucet, veluti præ reliquis est vis illa formatrix non modò è cineribus vegetabilium suscitabilis, (teste Sennerio, ex Quercetano & Polono, ut & ex Libavio, teste Cl. Horstio epistolâ ea de re ad me missâ, teste itidem Vigenario Gallo, in tractatu Gallico, de Igne & Sale, pag. 262.) sed & in animalium quorundam cineribus demonstrabilis. Huius rei historiam, cum Parisiis degerem, ceu verissimam mihi retulit Doctor Medicinæ Parisiensis, nomine Certain, vir vel ætatis ratione fide dignus, videlicet sibi in maceratione cineris cancrorum insperato apparuisse figuras cancrorum, tam perfectorum, quam imperfectorum, in liquore natantium. Simili ratione in ∇ stillat. spermatis ranarum, sibi ranarum imagi-

nes quondam fuisse representatas, testis est Vir Excellentissimus Ioan-Daniel Horstius, in Academia Marpurgen- si, Medicinæ Professor publicus, Amicus meus integerrimus. Non minus & in perfectiorum animalium ossibus idem accidere, præter alios refert Robertus Flud, de Fluctibus, Medicus Anglus, Scrutator naturæ sagacissimus. Et quæso quid causa subesset, quod solum animalia mactata culinis expetantur, posthabitis quæ secus obierunt, nisi sit, quod illa balsamicâ seu spiritali prædita sunt substantiâ, ad nutritionem requisitâ, hæc vel eadem destituta sint, vel inquinatam & insalubrem possideant? In Medicis difficultatibus non postrema est, quæ etiam doctissimos macerat, unde scilicet facultates occultiores Medicamentorum suant. Nimirum, alii Formæ mixtæ eas acceptas referunt, alii Formæ separata relicto vestigio: ne dicam de peculiari qualitatibus primarum mixtionum, quam alii ponunt. Verùm an hæc fatius sit difficultates hæc & similes hoc ipso, quod posui, fundamento dirimere, quam Entia circa necessitatem multiplicare, cuiuslibet pro arbitrio de iudicandum; nec enim quæquam cogo, sed saltem Philosophicâ libertate nixus, modum suggero è difficultatibus emergendi, & quidem ejusmodi, quem (ne novitatis accuses) tota Stoicorum schola olim docuit. Vi-

delis Quercetan. lib. de Veritate Hermetic. Medicin. cap. 10. Nec est quod hinc metuas simplicitati formarum hæc ratione derogari. Simples quidem sunt formæ, id fateor, sed & materiales, non ut communiter fingitur simpliciter spirituales. Caveas autem hæc spiritum divinum hominis retrahas: hic enim ut sublimioris est originis, ita & altioris indaginis.

Quia Epistola Horstiana mentionem feci, ejus verba subjungere placet, quæ sunt: Quod attinet suscitabilem vim formatricem, certè sæpe quàm D. Georgius Moltherus Med. VVeßlar. retulit, non semel se urticam vidisse in ∇ congelatâ. Mihi est sal Absynthii, cujus ope (vera loquor) totum Absynthium tibi ponam ob oculos. Hæc Horstius; quibus & hoc subjicere volui, quod certâ quadam operatione \ominus Absynthii volatile elevatum Alembici lateribus adhaerendo plantam suam dilucidè repræsentet.

Classes Zoologiae sunt quatuor.

1. Animalia terrestria exhibet, eaque perfectiora.
2. Aves recenset.
3. Pisces describit.
4. Insecta subjungit.

CLASSIS I.

De Animalibus Terrestribus perfectioribus.

I. Agnus.

Αἴψος, Ags, ἀγρὸς Germ. ein Lamb, Schaff.

OFFICIN.

1. Pulmones, (cùm recentes, tum

ficcati.) 2. Fel. 3. Lana. 4. Ossa incinerata. 5. Coagulum.

Vires.

1. Pulmo, attritus à calceamentis contractos, ab inflammationibus tuetur (impositus.) Vide Ovis.

2. Fel, ad morbum comitalem exhibetur.

3. Lana (cum corio) anginae, aliisque colli tumoribus leniendis ac mollicendis confert, (imposita.)

4. Ossa incinerata, consolidationem vulnerum, etiam eorum, quae difficilius sunt consolidationis, promovent.

5. Coagulum valet ad venena, ad Lac coagulatum, ad morsus venenatos (cum \dagger potum.)

II. Alces.

АЛКН, Alce, magna bestia, Casari, Albert. Magn. (cui & Equicervus) Olio magno, Mizald. Lev. Lemnio. Germ. Elendt.

Animal est gregarium, bifulcum, ad cervi figuram accedens, quo tamen majus est; naturam timidum, comitali morbo obnoxium.

OFFICIN. NAT.

1. Ungula, ac 2. Nervi.

Vires.

1. Ungula specificam virtute celebratur adversus Epilepsiam, tum praecavendo, tum curando, idque usum tam interno, quam externo.

Internè propinantur scobs, & praeparata subjuncta.

Externè includitur particula an-

nulo, gestaturque digito, qui minimo proximus est, ut palmam respiciat: Inditur itidem pugno, applicatur pulsui, immittitur in aurem, (sinistram,) suspenditur de collo, ut cutim attingat.

Dosis ℥ss. & ultra ℥j.

N. 1. Dignoscitur odore, quem gratum suffitu exhibet.

N. 2. Referunt non quodlibet hujus species animal malo Epileptico corripit, nec omnia eadem proprietate praedita esse, sed pro aetate, sexu, tempore, & ipsius etiam unguis ratione, plurimum variare. Fœmina unguam hac facultate nequaquam pollere, sed maris solum; nec pulli sed adulti, idque eo tempore, quo in Venerem ferri incipit, (inter Festum assumptionis Mariae & nativitaris ejusdem.) Plus etiam unguibus posterioribus quam anterioribus tribuunt, & horum quidam pedi (quod vulgatum) dextro, alii sinistro. Sunt qui velint has unguas ab animali adhuc vivente, dicto tempore praescindendas esse. Andr. Bacc. l. de Alce.

2. Nervi, circumligantur membris spasmus obnoxiiis.

PRÆPARAT. ex Ungulis.

1. Ungula praeparata, lege communi.

2. Magisterium fit l. c. aceto, (alii malunt spir. \ominus), ac oleo \boxplus i.

3. Sunt qui aquam ex medulla cerebri destillatam, pro arcano Epileptico habent. Vide in homine.

4. Exhibere itidem poterit Oleum, Liqueorem, ac Sal volatile, l. com.

N. Cum

N. Cùm in Finlandia degerem, Prefectus institutioni Generosissimi Gustavi Horn, Everhardi Filii, qui jam Chiliarcham in Suecico Exercitu agit cel. herinum, transossam Alcen, Generosissima illius Mari Vidua à servis presentatam vidi 17. palmos altam.

III. *Aper.*

Mas, $\alpha\delta\pi\theta$, Verres sylvaricus, Germ. *Wildschwejn*, Eber.
 Aper { Fœmina, sus fera, scropha sylv. Germ. *wilde Sauv.*
 Potcellus sylvest. German. *Frischling.*

Vescitur glandib. nucib. faginis, castaneis, radicib. filicis, angel. & siml. Coit initio Hyemis, parit Vere.

OFFICIN. NAT.

1. *Adeps.* 2. *Dens.* 3. *Genitalia.* 4. *Fel.* 5. *Stercus.* 6. *Vrina.*

Vires.

1. *Aper*, ut verri domestico cognatus est, ira & vires communes obtinet, sed fortiores. Hinc recipitur adeps ad unguentum armarium, commendatur peculiariter ad laterum dolores leniendos, materiãque molliendam: reiectiones sanguinis sistit, (in H vel vino potum,) ad rupta & convulsa, (ex H bibitur,) luxatis (cum H *oresar.*) medetur. *Dioscorid.*

2. *Dens* specificè in pleuritide exhibetur, cynanchen, (cum *Ol. Lini inunctus*, vel etiam exhibitus) curat.

Dosis ʒj.

3. *Genitalia ac Testiculi* ad Veneris impotentia ac proliferatione faciunt.

4. *Fel strumas* discutit.
 5. *Stercus aridum* (potum) reiectiones sanguinis sistere creditur.
 6. *Vrina* comminuit specificè vesicæ calculos, eosque expellit.

PRÆPAR.

1. *Dens præparat.* leg. com.
 2. Fieri etiam potest *Magisterium* ex dente.
 3. Sunt & qui ∇m ex sanguine cum plantis refrigerantibus & humectantib. destillatam in Atrophia magnificiunt. *Hartm. in pract.*

IV. *Asinus.*

Mas, Germ. *Esel.*
 O ν { Fœmina, *Eselin.*
 Pullus, *Füllin.*

Animal est pigrum, melancholicum, vivax, (ad annos 30.) mense 12. pariens.

OFFICIN. NAT.

1. *Vngula.* 2. *Sanguis.* 3. *Lac.* 4. *Vrina.* 5. *Stercus.* 6. *Adeps.* 7. *Pili.*

Vires.

1. *Vngula* in morbo comitali unguis alces vicaria censetur: (datur per mensem diebus continuis ad ʒss.)

Extrinsicè commendatur cinis ad discutiendas strumas, & sanandos perniones, (cum *Oleo inunctus*) ad rimas cutis consolidandas, apostematata discutienda, pterygium oculorum tollendum, (cum *lacte mulieris instillatus*,) ad fœtum mortuum eliminandum, (in *suffitu*,) ad Epilepticas & Hystericas excitandas (*nidore.*)

2. *Sanguis* sudorem ciet; ponè aures s. ex aure extractus, linteo susceptus, & interveniente linteï illius infusione assumptus, melancholici humoris ferociam dicitur mitigare, morbósque incantatione introductos arcere: sunt & qui eundem ad febrem quotidianam exhibent. Pulli asini sanguis icterum curat.

3. *Lac* nutrit, abstergit fortiter; hinc utile in Phthisi, in morbis ventriculi, renum abscessu, vesicæ lithiasi, arthriticis doloribus, laxat nimirum alvum, abstergit vias urinarias, ciet menses.

Extrinsicus adhibitum, stabilit gingivas, compescit dolores podagricos, (cum stercore cataplasmatum) faciei que gratum conciliat pallorem (illitum.)

Exhibetur ab ℥iv. ad x.

4. *Vrina* medetur peculiariter morbis renum, (Dioscorides) tum & scabiei, (caenum vinâ eâ imbutum imponitur.) Verrucis & callis, membrorum atrophie & paralyti, podagricisque dolorib. &c.

V. gr.

℞. *Vrinam pulli asinorum, unguam asina incineratam, subige addendo acungiam asin. cum tanillo spica Indica ad odorem. F. Vnguentum.*

5. *Adeps* Cicatrices concolores reddit.

6. *Stercus*, sanguinem sistit, (ponum vel ustum, vel Emplastrî instar impositum, naribusve admotum.

7. *Pellis*, loco culcitæ imposita,

infantium terrorem arcere dicitur.

V. Bos.

Mas, ταύρος, Taurus, Germ. Ochse.
 Bos, Feemina, si bœs, Vacca.
 Germ. Kube.
 Vitulus, vide infra.

Animal est vulgo notissimum, vitam ad annos viginti producere aptum natum. Coit ferè medio Vere vel Autumno.

OFFICIN. NAT.

1. Cornu. 2. Fel. 3. Iecur. 4. Splen. 5. Sanguis. 6. Medulla. 7. Serum. 8. Axungia. 9. Ungula. 10. Urina. 11. Stercus. 12. Lapilli. 13. Lac, & inde 14. Butyrum, ac 15. Caseus. 16. Priapus. Vires.

1. *Cornu* rati usus est: vidi tamen scobem exhiberi contra Epilepsiam; adhibetur quoque in suffitu, ad aërem contagiosum corrigendum.

2. *Fel* bubulum seu taurinum præstat ferè omnium quadrupedum fellibus: specificè aurium medetur susurro, ac dolori, (mixtum cum lacte muliebri aut caprino, & cum cotone impositum,) alvum movet, (in Clysteribus.)

3. *Iecur*, rati usus est, ejusque lococ vituli epar, pro hepate scil. corroborando, in decoctis adhiberi ferè solet.

4. *Splen*, inservit potissimum decoctioni ac extractioni pro arcenda splenis duritie, mensiumque suppressione. Sunt & qui extrinsecus spleni illinunt.

5. Sanguis

5. *Sanguis*, intrinsecus singularem opem fert dyntericis, mensium, & internis hæmorrhagiis. Extrinsecus discutit & emollit tumores, maculas faciei extergit, (*illius.*)

6. *Medulla*, post cervinam & vitulinam proximum bonitatis locum habet: præter vires generales, (*cum vino illita,*) tremencia membra reficit, nervis induratis confert.

7. *Serum seu Adeps*, præter vires generales, usurpatur specialiter ad mordicationem intestinorum, & tenesimum, ut & ad ulcera & rimas labiorum, podagricis & scirrholis affectibus, medetur.

N. *Præfertur qui à Renib. colligitur.*

8. *Axungia ex ungulis*, Ger. *Klavven-schmälz*, usitata vulgo est in molliendis tumoribus, leniendis doloribus, luxationeque articularum.

9. *Ungula*, in cinerem combustæ copiam lactis præbent, (*assumptæ.*) adhiberi item solent ad arcendum aërem malignum, (*in suffumigio.*)

N. *Ungularum suffitu fugantur mures.*

10. *Urina*, aurium dolores lenit, si cum *Myrrha* instilletur.

11. *Stercus Vaccinum*, refrigerat, siccâtque moderatè, discutit, dolores insigniter mitigat. Hinc feliciter adhibetur adustionibus, inflammationibus, arthritidibus, apum ac vesparum morsibus, suffitu reprimit uterum prolapsum.

N. *Plebei febrî ardente, vel colico dolore correptis in potu suspendunt, aut succum expressum felici cum successu propinant.*

12. *Lapillus*, ex ventriculo (*Martio Mense,*) vel etiam *Lapillus* è fellis vesica (*Majo*) erutus, medetur *Ictericæ*, comminuit ac consumit calculum, si cum vino propinetur: Idem præstat, si vino quod potui datur, quotidie imponatur; donec penitus consumptus sit.

Lapillus fellis in pulverem redactus *erthinum* exhibet egregium.

13. *Lac Vaccinum*, crassum est, nutrit benè, inflat, *Renum* & *Vesicæ* dolori convenit, *diarrhææ*, *dysentericæ*, tenesmo, erosionique intestinorum succurrit (*potum.*)

N. 1. *Nocet Lac Splenicis, Epaticis, Comitialibus, Vertiginosis, Febricitantibus, & Capite doleantibus, quod de lacte in genere notandum.*

N. 2. *Lac coagulatum cum camomilla, nasturt. aq. & bacc. Junip. in lacte coltis, ad dolores scorbuticos mitigandos maxime prodest (catapl.)*

14. *Butyrum*, calfac. moderatè, emollit, digerit, lenit, resolvit, laxat, oculorum hebetudini prodest, (*inditum,*) &c.

15. *Casus* recens mollis podagricorum dolores lenit, *Epatis æstum* mitigat, *Exomphalo infantum* succurrit (*impositus.*)

16. *Priapus-Tauri (rubri)* dyntericis prodest (*tritius & exhibitus.*)

N. *Mulieribus fastidium Coitus parere creditur.*

PRÆPAR.

1. *Aqua omnium florum dicta, destillatur*

stillatur **MB**, vel ex Cinere, Verno seu Majali tempore, ex stercore recenti vaccae herbis depascentis. Prodit & hinc oleum.

Vires.

Refrigerat, discutit, adhibetur internè in dolore colico, nephritico, urinâ suppressâ, febribus, &c.

Externè imponitur locis dolentibus, ut *suprà*.

2. *Aqua sanguinis* fit (Majali tempore) **MB**.

Vires.

Summè mitigat podagram,

3. *Decoctum Splenis Bovis*, v. lib. 2.

4. *Extractum Splenis*, ut & *Epatis*, vide lib. 2.

N. Crollius:

℞. Splenem bovis iunioris castrati, scindit in laminas tenues, macerat per aliquot ρ in ∇ cum myrrha essentificato, dein exiccat in aëre. Postea cum ∇ f. a. Essentiam extrahit, abstrahit, majoris efficacia ergò addit aliquot guttulas Olei Angelica stillat.

Vires.

Lienis obstructions expedit, menses provocat.

Dosis \mathcal{D} j. in ∇ appropriata.

N. In Clibano commodè exiccari poterit.

5. *Oleum* ex butyro, vide lib. 2.

6. *Tinctura fellis* Tauri.

℞. Fella Taurorum sensum in \odot exiccata, extrahe cum ∇ .

Vires.

Cosmeticum est insignè, ad miraculum usque albedinem gratissimam concilians. Illinitur scil. linquiturque illita per triduum, quatrduumve, ita tamen ne aëri liberè sese exponant: post eluatur aliquoties ∇ flor. fabatum, nenuphar. polygonati, & simil. *Hartm. in Croll.*

VI. Bubalus.

Βουβαλις, Animal est bovi figurâ & naturâ simile, majus tamen & crudelius, colore nigrum. Germ. *Büffel*.

OFFICIN. NAT.

1. *Cornua & Ungula*. 2. *Sevum*, *Stercus*, &c.

Vires.

1. *Cornua & Ungula* medentur spasmò (annulus exinde factus gestatur digitis manus vel pedis.)

2. *Sevi*, *Stercoris*, &c.

Vires.

Ex descriptione bovis addiscere licet.

PRÆPAR.

Extractum Epatis bubuli, fit eodem modo quo *Extractum Splenis* bovis.

N. *Præstantius* habetur, si *Sal proprium* ex capite mortuo *extractum* admixtum fuerit.

Vires.

Ufus eiusdem est, cuius *extractum splenis* bovis, sed promptioris efficaciaz.

Dosis quoque eadem est. *Hartm. in Croll. Gluckr. in Beguin.*

VII. Bufo.

VII. Bufo.

βύραδος, Bufo, } palustris, qui mi-
 Germ. Krotte, } nus vulgatus.
 Taafche, est } terrestris, qui
 } vulgator.

N. Maxima antipathia bufoni cum araneis intercedit, adeo ut si bufo subter araneam ponatur, cum impetu illum interemptum hac descendat.

OFFICIN. NAT.

1. Ipsi bufones, & 2. Lapis bufonites. Bufones siccantur in aere, transfossi per caput, collumve; siccati, asservantur pro usu.

Vires.

Etsi animal sit deterrimum, venenosum ac abominabile; attamen non effugit usum Medicum, eumque tum internum, tum externum.

Internè, pulvere eius hydropicorum aquas per urinam educi, desperatus quidam expertus est hydropicus, qui præter spem attentatæ necis sanitatem illo acquisivit. Petrus in Nosolog. p. 1. disp. de Hydropo, Virens in observ. de Hydropo, ut & de præfig. demon. l. 3.

Dosis ʒß.

[N. Alitem ego minorem.]

Extrinsecus imponitur bufo parte quâ venter est, anthracib. (in aceto parum maceratis,) ad eliciendam sc. venenum, (quod adeo feliciter præstat, ut attracto veneno intumescat,) ingeditur itidem amuleta aëri contagioso arcendo dicata, hæmorrhagiam

narium certo experimento sistit (si vel ponè aures per se applicetur, vel purgno includatur, ut caleseat, vel axillis subligetur, vel etiam collo applicetur.) Idè & cinis l. pulvis præstare perhibetur loco affecto inspersus. Renibus impositus aquam inter cutem per urinam pelere dicitur. Umbilico alligatus, fluxus hystericos retrahit & inhibet. Plantis pedum appositus, capitis cordisque morbis, phrenitidi febribusque succurrere statuitur.

Lapis Bufonites, Chelonites, Batrachites, Borax, Germ. Krottenstein. Gemma est bullæ instar, alterâ parte cava, alterâ convexa, coloris ex fusco pallentis aliquantum fusci, interdum nigri, albi, (qui melior) viridis, verticillaris.

N. Reperiuntur in agris. Affirmant tamen alij, eos in annosiorum, ac qui diu in arundinetis, inter rubos sentesque delituerint, bufonum caputibus generari.

Vires. Commendatur ad pestem & venena, seu remedium præstantissimum (exhibitus.) Imò sunt qui asserant, illum gestantes à venenis tutos esse, blandèque attritu inflationis à venenatis bestiis discutere, ac virus omne elicere. Casp. Barbin. de Lapide Bezo. c. 3.

N. Præsentè poculo venenato fertur hic lapis colorem mutare ac sudare.

PRÆPARAT. ex bufone.

1. Amuleta variarum descriptionum.

2. Pulvis fit solâ triturâ, quâ bufones optimè exiccati in pulverem rediguntur.

K K K K K

N. *Mallet equidem bufones incinerari.* Phthisi, & cruore ex casu dissolvendo.

3. *Sal elici potest ex calcinatis bufonib. pulverique illi in hydropes substitui.* Externè in Podagricis, auriumque dolorib. leniendis, lendibus capitis accendis, auditu difficili reparando, scabie & pruritu corrigendo.

Dosis ad gr. iij.

4. *Oleum.*

℞. Bufon. No. iij. vel iv. per horam in Ol. Olivar. lb. ij. Coque, colatumque serva. 4. *Fel catuli nigri Epilepsiam mirè curat, (recens cum potum, vel in pulvere exhibitum.)*

Vires. Maximè commendant in maculis faciei ac morphaa abstergendis, (signaturâ suâ maculata bufo ad maculas prodesse iudicatur,) singulis diebus illitur semel. Hartm. Extrinſ. abstergit maculas faciei, (cum stercore Vitulino inunctum,) oculorum albugini medetur, (cum melle illitum.)

N. *Præferrem equidem ranas maculatas.* 5. *Sanguis contra Veneficarum venenum commendatur, bibiq; cum successu dicitur contra morsum rabiosæ Bestiæ ac Toxicum.*

VIII Canis.

Kjvst } Mas, Germ. Hundt.
Fœmina, Hündin.
Catulus, iunger Hundt.

OFFICIN. NAT.

1. *Canis integer.* 2. *Caput.* 3. *Axungia.* 4. *Fel.* 5. *Sanguis.* 6. *Stercus.* 7. *Vrina.* 8. *Dens.* 9. *Pellis.* 10. *Pilus.*

Vires. 1. *Integer,* scil. vivus catulus, ventri impositus, dolores colicos mitigat.

2. *Caput s. calvaria* incinerata desiccata ulcera, curat vitia sedis, rhagades, & testiculorum tumores.

Intrinſ. Icterus sanat.

3. *Axungia* canina reliquis calidior est, adhibeturque internè in vulnerib. & exulcerationib. abstergendis, consolidandis, adeoque & in

Extrinſecus medetur anginae, (gutturis insufflatum;) ulcerib. malignis (inspersum;) tumores duros emollit, (emplastr.) aquas trahit hydropicas, (ventri illitum;) verrucas abigit, (cinis per se, vel cum Ol. rosar. impositus.)

N. *Commendatur præ reliquis quod Iulio fuit collectum ex cane ossibus nutrito, candidum, purum, minime fetens.*

7. *Vrina,* verrucas abigit, ulcera capitis manantia, furfurèsque abstergit.

8. *Dentium cinis,* (cum melle vel butyro illitus mandibulis.) infantium dentitionem faciliat: (gargarismis inditus,) odontalgiam sedat.

9. *Pellis*

9. *Pellis parata*, manuum lenit pruritus, nervosque emollit contractos (*chirotheca sc. induta.*)

10. *Pilus* morfib. canis medetur (*impositus.*)

IX. *Caper, Capra.*

Caper maculus, *Тягъ* & *hircus*,
 Germ. *ein Ziegenbock*,
 Est { *Capra* fœmina, *агъ*, *Capella*,
 G. *ein Geiß.*

Animal est alacre, velox, superbum, auditu acuto præditum, vorax, &c. obnoxium febrib. pesti, & simil.

OFFICIN. NAT.

1. *Cornu.* 2. *Sanguis.* 3. *Lien.* 4. *Medulla.* 5. *Sevum.* 6. *Lac.* 7. *Lapilli.* 8. *Stercus.* 9. *Vrina.* 10. *Vesica.* 11. *Omentum.* 12. *Pellis.*

Vires. 1. *Cornu*, ut & pilis utimur in *suppuratis*, pestis tempore, ut & ad *Veiternos* & *Epilepticos* excitandos.

2. *Sanguis* hircinus habetur alexipharmacus, obstruit, dysentericis convenit, sanguinem concretum resolvit, (*siccatus* & *exhibitus*,) calculum atterit.

Extrinfecus tumores maturat.

N. *Hircum* mediocris ætatis (*quadrimum*) domi per mensem alunt, nihil aliud dando, præter plantas lithontripticas, hinc æstatis principio cum Sol in ingressus est, maculant, sanguinemque arteriosum, abiectis partibus ichorosis, concretum in furno siccant. Vide *Diapers.* Aug. & No. imb.

PRÆPAR.

Ex sanguine hircino, non minus ac ex aliis sanguinis generibus, fieri possunt: *Spiritus*, *Oleum*, (*quod summè in calculo commendatur*,) & *Sal*: Attamen præ aliis famosus est, *Balsamus antipodagricus* ex sanguine, qui ut modo fieri, ita & virib. convenit cum balsamo è sanguine cervino. Vide suo loco.

N. Sunt qui exinde *Tincturam* conficiunt, ad calculum sanguinemque coagulatum celeberrimam.

3. *Lien*: Lienem Capræ deligant per diem, super Lienem infirmi: die sequenti ad furnum, vel solem suspendunt, quantum ibi exiccabitur, tantum quoque lienem patientis diminui aiunt. *Theaur. pauperum Petr. Hispan.*

4. *Medulla* hircina acrior est ac ficcior reliquis, idèoque & efficacior.

5. *Sevum* hircinum validissimè discutit, podagricis auxiliatur, stranguriam tollit, (*umbilico immissum.*)

6. *Lac* Caprinum nutrit, abstergit, febrì hecticâ laborantibus & Phthificis consumptisque ac emaciatatis optimè convenit.

Serum eius præstat reliquis seris, aperit, abstergit, incidit, laxat: hinc frequenti usu ad infusiones purgandæ Melancholiæ recipitur.

7. *Lapilli* in ventriculis & felle repti commendantur, vi diaphoreticâ & resolutivâ.

8. *Stercus* calfacit, siccatur, abster-

git, digerit, aperit, acrisque est facultatis.

Hinc *Vfus* præcipui in duris tumotib. Lienis & aliarum partium, in parotidib. ac bubonib. hydrope, (*imponitur ventri*) in coxendicum dolore. *Vstum* tenuioris est substantiæ, congruitque ad omnia vitia, quæ extergi volunt, ut ad alopecias, lichenes, &c.

Intrinsicè convenit Spleneticis, exhibetur itidem in Ictero, menstuis retentis, & morbis similibus.

9. *Vrina* (*hirci*) commendatur præ reliquis omnib. urinis ad calculi attritionem, urinæque expulsionem, (*calidè, ut ex hircu egeritur, epota.*)

Hinc convenit & in Hydrope, &c. (*destillata.*)

10. *Vesica Urinaria* exiccata, ac pulverisata, urinæ in continentiam peculiariter curare dicitur.

Dosis ʒj. exhibita.

11. *Omentum* mitigat feroces & ebullientes spiritus, (*calidè impositum*) hinc prodest in dolorib. Colicis, in Mania, &c. Præterea urinam obstructam pellit, (*ventri impositum.*)

12. *Pellis* sedat diarrhœam, (*decoctum ejus bibitum*) sistit Hæmorrhagias, & præcipue narium, (*Cinis pilorum inspersus.*)

N. *Hædus* est pullus caprinus, seu tenellus caper, infra menses sex constitutus; capropter ut naturâ cum capris convenit, ita & viribus, quas tamen ratione juvenutis teneriores & imbecilliores obtinet.

X. Capra Alpina, s. Rupicapra.

Germ. { Mas.
Gembſ, { Fœmina.

Caprarum genus sylvestre est, magnitudine ac figurâ domesticis conforme; amans Alpes, gaudens herbis Alpinis è sabulo nascentibus, & præcipue doronici radice nigra.

OFFICIN.

1. Sanguis. 2. Serum. 3. Iecur. 4. Fel. 5. Stercus. 7. Lapis.

1. Sanguis recens vertiginis medela (*bibitum.*)

2. Serum Phthisi exulcerationique pulmonum succurrit, (*cum lacte assumptum.*)

3. Iecur alvi fluxum sistit, (*pulvis assumptus.*)

4. Fel oculorum nubeculæ, nyctalopiæque auxilio est.

5. Stercus calculum atterit & expellit.

6. Lapis in capsula supra ventriculum nonnullarum rupicaprarum reperiri solet, (*ut Bezoar reperitur,*) magnitudine variante & maximâ ad juglandis magnitudinem ascendente, colore nigro, odore dum frangitur gratissimo.

Hujus *Vires* experientia docuit insignes, ad febres malignas, venena, pestem, & simil. Vnde alii *Bezoar Germanicum* vocant.

Dosis gr. xv. ad xx. ad præcavendum gr. iv. vel v. *Casp. Bauh. de Lap. Bez. c. 13.*

Capri

XV. Capri-Cerva Orientalis,
 è qua Lapis Bezoar
 Orientalis.

Est animal Persiæ ac Indiæ Ori-
 entalis, partim Cervo simile, partim
 Capræ: hinc fit ut aliis Capra audiat,
 aliis hircus, aliis Capricerva: V. g.
 dicitur Capra Indica, Amato; Capra
 Montana, Monardi; Capra sylvestris,
 Lacuna; Pazon, Persis.

OFFICIN.

Lapis Bezoar Orientalis, qui est La-
 pis in dicto animali repertus (ac po-
 tissimum in proventriculo, hinc & in
 ventriculo, aliisque cavitatibus internis,) *mix*
 figurâ scil. variante, ovali, rotundâ
 sessili & intus cavâ, (meditullio paleam,
 pilos, vel simile quid continente) super-
 ficie lævi & splendente: substantiâ è
 laminis instar caparum sibi invicem
 incumbentib. compactâ: Variante
 item colore (plerunque atrovirente,
 hinc dilutiùs virente, pallecente, ci-
 neritio, fulvescente, melleo, &c.) odo-
 re nullo: Variante magnitudine &
 pondere (plerisque scil. infra juglan-
 dis magnitudinem constitutis, non-
 nunquam & paulò majoribus.)

N. Dantur & adulterati seu falsi,
 confecti scil. ex lapidum fragmentis &
 pice artificiosè coagmentatis: Item ex
 creta, cineribus testarum, sanguine sicco
 & lapidibus Bezoar minoribus pulveri-
 satis & cum liquore incorporatis: Item
 ex ☿ ☽ ♀ ignis artificio compactis,

tinuis, &c. Qui sanè non modò citra
 utilitatem, sed & cum detrimento in
 usum accersuntur.

Nota ergo bonitatis ab Authoribus
 passim notata sunt.

1. Forma à formâ renum aut ovi co-
 lumbari exterius lavigata diversa, nupote
 qua signum lapidis adulterati.

2. Structura laminis multis instar
 caparum sibi invicem incumbentibus
 iisque singulis glabris, lavibus, splendo-
 re coruscantibus: quod tamen aliis repro-
 bant.

3. Cavitatis (meditullium) experti rei
 heterogenea præter pulverem, (quidam
 malunt inclusam paleam, festucam, gra-
 num, & simil.)

4. Pondus, aliis levius, nonnullis gra-
 vius.

5. Commissio cum calce, i. e. si lapis
 humectatus, & calci vel muro affricus,
 calcem colore viridi tingat: si lapis calce
 vivâ (cui admista aqua) inunctus, pau-
 lo post flavescat: si lapis charta cretâ
 oblita affricus viridem inducat lineam:
 si pulvis cum calce vivâ mixtus colorem
 ex pallido virentem referat, (quod ta-
 men non de omnibus verum esse potest.)

6. Friabilitas & dissolutio in ∇ , quæ
 tamen iidem & falsi lap. propria esse non
 nequit.

7. Liguatio, i. e. si acus candens in-
 trudi possit.

8. Disparitas fragmentorum cum
 gypso aut terra cocta (in duritie scil.)

9. Experimentum.

Verum enim verò summa in dijudica-
 tione lapidis cautio adhibenda est, neque
 absque notarum syndrome de bonitate,

quid certi statere expedit. Præstantissimus tamen inter ceteros habetur *Perficus*.

Vires. Corroborat, sudores ciet, alexipharmacus est, ideoque utilis in vertigine, Epilepsia, Lipothymia, Palpitatione cordis, Ictero, Colica, Dysenteria, Verminatione, Calculo Mensib. obstructis, partu difficili, Melancholia. Præcipuè autem in peste, febribusque malignis, venenis assumptis. Quin & extrinsecus adhiberi poterit in scrophulis apertis, cancro ulcerato, & simil.

Dosis à gr. iij. ad xij.

XII. Capri-Cerva Occidentalis.

Est animal Peruanum, Capricervo Orientali simile, cornib. tamen orbum, depascens herbas salutiferas.

Dicitur Vicunna, s. Taraguas, Iof. A Costa.

OFFICIN. NAT.

Lapis Bezoar Occidentalis, qui est lapis in locis iisdem animalis, ut de priori dictum, circa rem heterogeneam in cavitate mediâ contentam, tunicatim concretus, Orientalibus ut plurimum major, superficie scabrâ, colore cineraceo, albo, nigro, obscure virente, (qui optimus.)

N. Præstantiores habentur (uti & Orientales) ex animalibus montanis exempti.

Vires. Iisdem viribus celebris est cum Orientali, cuius tamen bonitati non parum cedit. Hinc utilis compertus est in affectibus cordis, venenis, febrib. pestil. quartana, (cuius symptomata miti-

gat) Melancholia, morbis diuturnis, Lumbricis, Epilepsia & simil. Nec minus & extrinsecus convenit in vulnerib. venenatis (inspersus) Monard.

Dosis maior quàm Orientalis, sc. à gr. vj. ad xx.

N. 1. Peculiare habet, quòd album quoque nonnihil moveat.

N. 2. Affertur & *Lapis Bezoar* ex nova Hispania, sed Peruanus aliquantulum vilior & debilior.

XIII. Capreolus, Capra.

Δορυς } Mas, Capreus. Ger. Rebebock,
δός } Fœmina, Caprea, Ger. Rebegeiß.

Animal est corpore cervum referens, cornua exigua alens, cervinis ferè similia, morib. timidum, lepidum, alacre, cursu velocissimum, visu æquè noctu ac interdiu pollens.

OFFICIN. NAT.

1. Caro. 2. Coagulum. 3. Iecur. 4. Fel. 5. Lien. 6. Stercus.

Vires. 1. Caro in cibo convenit Diarrhœæ & Dysenteria.

2. Coagulum iisdem affectib. convenit (in vino potum.)

3. Iecur oculorum aciem reficere creditur, (comestum, potum, extusque suffumigatum, instillatum, &c.) sanguinis hæmorrhagiam, & præcipuè narium sistit, (cinis insufflatus.)

4. Fel maculas faciei abstergit, (illitum,) oculorum albugines & nubes, aliòsque affectus curat, (cum melle inditum) aurium tinnitûs reprimat,

mit (cum Ol. rosar. instillatum) odontalgiam mitigat (simili modo.)

5. Stercus Ictericam solvit (potum.)

N. In reliquarum partium viribus cum capris convenit; fortiores tamen easdem obtinet.

XIV. Castor.

Κάστωρ, Fiber, animal est amphibium, aqua ac terra ambiens, vivens piscib. & fructib. corticibusque arborum. Germ. Biber.

OFFICIN. NAT.

1. Axungia. 2. Testiculi, qui Castorium vocantur. 3. Pellis.

Vires. 1. Axungia peculiariter nervoso generi ac utero convenit, adeoque morbo comitiali, membris resolutis, convulsis, apoplexiæ, &c.

1. Καστίον; Castorium, testiculi Castoris. Hi excisi benèque purgati in sese exiccantur, siccati que in loco umbroso suspensi asservantur. Durant citra corruptionem ad septennium.

N. Adulteratur 1. per Gummi Ammoniaccū, quod cum Castoris sanguine, Castorioque subactum in vesiculam conijcitur exiccaturque.

2. Renes Castoris Vesica induntur ac siccantur: Fraudis autem huius cognoscendæ gratiā notentur distinctionis notæ.

1. Testiculi genuini ambo ex uno oriuntur principio.

2. Adulterini Testiculi majores ut plurimum existunt.

3. Genuini sunt gravis & ingrati

odoris, validi, acris, mordacis & amari saporis, substantiæ fragilis. Fugendum porro nigrum & rancidum castorium.

Vires. Cals. 3. sic. 2. attenuat, aperit, flatūs discutit, nervos nervosâque partes, adeoque caput roborat, spirit. animales torpidos excitat, venenis resistit, sternutationem ciet. anodynum est, menses promovet. Hinc proficuum est in Lethargo, Apoplexia, Epilepsia, Paralyti, Vertigine, artuum tremore, defluxionib. ad articulos, strangulatu uteri, dolore colico: idque usu tum externo, tum interno. Insuper tinnitūs aurium ac difficultatem audiendi corrigit (auri inditum) dentiumque dolori succurrit.

N. 1. In strangulatu uteri variis modis adhibetur: admoveatur naribus. subligatur axillis, inditur umbilico.

N. 2. Opij virulentiam corrigit.

3. Pellis opem fert Podagricis & Paralyticis (parata & induta.)

P R Æ P A R.

1. Oleum Castorei infusum. Vide Dispens. Aug. & Norimb.

2. Ol. stillat.

3. Castorei q.v. dissolve in Γ aut macera in Vino ejusve spiritu, hinc destilla. Δ per Θ m vitream.

N. 1. Rectifica cum aceto.

N. 2. Procedi itidem potest ut in destillatione Olei Philosophici, lateres sed ignitos imbibendo & destillando.

3. Electuarium Diacastorium. Vide Dispens.

4. Extractum, fit l. c. cum ∇ rectificato.

N. Alij

N. Alij extrahunt cum \times , quo rursum abstracto, reiterant cum \vee . Quercetanus adhibet aquam destillatam convenientem, v. gr. Melissa, Calendula, Ponia, aut similes Antiepilepticas & Cephalicas, maceratque in B.M. (4 aut 5.) Pharmacop. Restit. c. 25.

Dosis à ḡ. v. ad xij.

XV. Catus domesticus.

<p>ἄλιον, γαλοπύρις</p> <p>Felis, Catus,</p> <p>Sylvestris, Ger.</p> <p>wilde Katze.</p>	}	Domesticus,
		Germ. Katze,
		Hauskatze.
		Sylvestris, Ger.

Animal est libidinosum, visu acutum.

OFFICIN. NAT.

1. Axungia. 2. Sanguis. 3. Caput. 4. Stercus. 5. Pellis.

1. Axungia cati castrati, calfac. emoll. discut. mirifice articularum affectib. prodest.

N. Praestat axungia cati sylvestris.

2. Sanguis, gut. 3. (ex vena sub cauda aperta cati maris,) caducum penitus curant (epora) Schwenkf. Quin & cati sanguinem, (ex incisa aure detrahitum) herpeti cum successu vidi inunctum.

3. Caput cati nigri incineratum, ad oculorum vitia, unguem, nebulam, albuginem, &c. remedium praestantissimum esse, si quotidie ter insuffletur, scribit Mizald.

N. Venenum quod felibus adscribitur, in solo capite ac cerebro stabulatur, non in reliquo corpore, ut patet quod in cibum nonnullis venit.

4. Stercus (cum sinapi ana ex \dagger . illicium) alopecias curat, & podagricos juvat.

5. Pellis gestatur ad calfaciendum ventriculum, articulosque contractos.

XVI. Cathus Zibethinus,

Germ. Zibeth Katze.

Animal est peregrinum, ad nostras oras tamen transportatum à nonnullis, oblectationis ergo accipit.

OFFICIN.

Zibethum, (Civeta, Zibetta) quod est eius excrementum (ceus sudor) inter testiculos concretum, vesicâ involutum, ex qua incisa Zibethum depromitur.

Vires. Calidum, humidum est atque anodynum. Usus crebri in dolore colico, (inungitur umbilico,) in dolore ventris infantum, in strangulatu uteri, (applicatur vulva, vel cavernula umbilici.)

XVII. Cervus.

<p>Ελαφος</p>	}	Mas, Cervus, Germ. Hirsch.
		Fœm. Cervæ, G. Hin. Hindin.
		Hinnulus.

Animal est vivacissimum (ad annos 100.) cursu velocissimum, cornua quotannis mense Aprili deponens, coit mense Augusto & Septembris, circa diem Ægidij, patit mense octavo.

OFFICIN. NAT.

1. Cornu. 2. Corium. 3. Os de corde. 4. Genitale. 5. Testiculi. 6. Sanguis. 7.

Lachry

Lachryma. 8. Medulla. 9. Serum. 10. Talus. Astragalus. 11. Lapis.

Vires. I. Cornu crudum resistit putredini, malignitatem corrigit, sudorem ciet, balsamum humanum cotroborat. Hinc usus eius proficuus in variolis, morbillis, febrib. putridis & malignis, aliisque morbis ubi sudore opus est. Incoqui potest decoctis, macerari in infusionibus, (quippe in substantia exhibitum crudum fere egeritur.)

N. Commendatur collectum intra festiuitates Mariae, i. e. inter 15. Augusti, & 8. Septembris.

PREPAR.
ex Cornu.

1. C. C. ustum, V. l. 2. c. 43.
2. C. C. preparatum, fit ex usto, quod cum ∇ cordiali l. a. laevigatur.

Vires. Vi sua siccante putredini resistit, fluxus alvi sedat, vermes necat, sudores ciet, Medicinamque est infantibus familiarissima.

Dosis à $\mathfrak{z}\beta$. ad $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$. & ultra.

3. C. C. philosophice calcinatum, Vide l. 2. c. 43. Sudores ciet, morbis malignis confert.

Dosis ad $\mathfrak{z}\beta$.

4. Magisterium: Cornua raspata solvuntur in \mathfrak{X} , precipitantur per Ol. \mathfrak{F} , edulcoranturque ablutione cum ∇ . Hinc siccata servantur.

N. 1. Alij solvunt cum spir. \mathfrak{D} , quo dein rursus abstracto, Magisterium in fundo relictum edulcorant. In abstractione autem sp. \mathfrak{D} i cautione opus est, ne se-

accensio qua facile accidere alijs potest, damnum pariat. Cautius ergo procedunt, qui solutionis \mathfrak{Z} iii. affundunt ∇ fontan. mensur. 1. ac filtrant, filtratumque si opus sit, instillando Ol. \mathfrak{F} precipitant.

N. 2. Alij solvunt cum \mathfrak{F} , precipitantque cum sp. \mathfrak{D} i, ac edulcorant.

N. 3. Magisterium precipitatum cum Ol. \mathfrak{F} flavescit; è contra cum Ol. aliquo minerali. E. grat. \mathfrak{D} i, evadit candidum.

5. Galreda seu Gelatina Vide l. 2. c. 61.

6. Liqueur seu spiritus. Vide l. 2. c. 70. & 81.

7. Oleum. V. l. 2. c. 70.

8. Sal volatile. V. l. 2. c. 70.

Sunt qui Sal. C. C. fixi \mathfrak{Z} ij. cum ∇ rectificati \mathfrak{Z} j. \mathfrak{S} aliquot (12) digerunt, atque dein ∇ ad medietatem abstrahunt, residuumque servant, titulo Tinctura Salis C. C.

Dosis à \mathfrak{z} . v. ad $\mathfrak{z}\beta$.

9. ∇ . è Typhis cervinis. Germ. Hirsch-Kolben ∇ .

10. Cornua Cervi novella sanguine adhuc succulenta, in frustula concide, destillaque in \mathfrak{M} , aut \mathfrak{B} , vel per se, vel cum paucis vino generoso, donec omnis liquor extillaverit.

Vires. Vtilissima est in febrib. ardemib. malignis.

Dosis cochlear β . vel per se, vel cum appropriata aliqua ∇ . Hartm. in pract. Sennert. in Instir.

11. Corium. Ex corio fit cingulum, quo muliercalae utantur ad inguina stringenda, uterinamque affectiones compefcendas.

III. *Os cordis*. Germ. *Hirsch Kren- tzlein*, (est arteriarum in basi cordis concursus, qui cum atate & in primis turgescencia tempore durior fit, & in *Os degenerat*.) peculiariter cordi convenit, idque à malignitate tuetur, custodit partum, & prægnantib. mirè conducit.

IV. *Genitale (Priapus)* diureticum est, Venereis stimulat, dysentericis colique dolore correptis auxiliatur, Datur tum tritam, tum decocto incoctum, vel etiam aquam quâ genitale ablutum est, exhibere convenit.

V. *Testiculi sicci* è vino poti, concubitum cum voluptate excitant. Schwenckfeld.

VI. *Sanguis inassatus sarragine*, dysenterias & celiacor. profluvia sistit: est & efficax contra toxica; commendatur ad dolores coxendicis & lateris (cum oleo decoctus).

PRÆPAR.

Et si ex sanguine cervino & hircino non minùs ac ex sanguine humano elici queant *Spiritus, Oleum, & similia*. In primis tamen in usum medicum accersitur:

Balsamus Antipodagricus paratus ad modum qui habetur de sanguine humano.

N. *E dictis animalibus si interiora viscera, videlicet pulmones, cor, atque hepar particulatim dissecta unâ cum sanguine macerentur, nobilior eorum essentia simul prolektatur.*

Vires. In podagra maximi est solaminis, (illius:) insignis item eius u-

sus est in contracturis à quacunque causa subortis, quippe vi salis magnam resolvendi vim obtinet. Glucky. in Beguin.

VII. *Lachryma* s. sordes quæ in oculorum angulis reperiuntur, velut cera indurata, odoris aliquantulum gravis, tandem fragrantis (*lapis vulgò dicitur*) siccant, adstringunt, corroborant, sudorem cient, ideòque adversus venena, morbòsque contagiosos quàm summè celebrantur, ut vel cum Lapide Bezoar viribus certare dicantur.

Dosis gr. iiij. v. vide Casp. Bauhin. l. de lap. Bezoar. c. 8. & 9.

N. *Lachrymarum harum aliquot frustula colore obscurè fusca, consistentiâ cereâ, pilis immixtis referta, dono liberali mihi impertita est Illustrissima Saxonia Princeps, Sophia Eleonora, Coniunx Illustrissimi ac Celsissimi Principis ac Domini, Dn. Georgij Hassia Landgravi, &c.*

VIII. *Medulla* ferè omnium laudatissima est, præstâtque præ reliquis in ulcerib. malignis, ut & in Tibiarum ulcerib. *Plin.*

IX. *Sezum* commendatur præ aliis in tumorib. molliendis, vulnerib. astringendis: periones perfanat, dolores sedat.

PRÆPAR.

Ol. stillat. sevi vel axungia fit, l. c. lib. 2. c. 70.

Vires. Emollit, lenit, summum mitigativum est in podagra, semel vel bis de die illitum.

X. *Talus*

X. *Talus* s. *Astragalus*, utilis est Dysentericis.

XI. *Lapis* in corde, ventriculo, vel intestinalis nonnunquam repertus, cum Lapide Bezoar virib. suis convenire dicitur. *Crato Epistol.* 160. *Encel. de lap.* l. 3. 49. *C. Baub. de lap. Bez.* c. 11. Inprimis verò lapis è vulva erutus, phylacterium esse fertur prægnanti, & perficere ut partum perferat.

N. 1. *Optima omnia è cervo censentur, collecta ex cervo turgescente, quod fit circiter Agidi Festum initio Septembris.*

N. 2. *Canda cervi venenata est.*

XVIII. Cochlea.

Κόχλος, κοχλίας, *Limax*, German. *Schnecken.*

Cochlea { Testaceæ.
Nuda (sine testis,)
Fluviatiles.

Præferuntur quæ in locis apricis & vinetis degunt, herbisque vivunt odoratis, collectæ ante ortum solis. *Vid. Forest.* l. 16. 58.

N. *Fluviatiles easdem quidem vires obtinent, sed varioris usus sunt. Generantur ex terra limo, vivunt rore plantisque variis. Inimicantur coturnici ac ardea quibus in prædam & cibum veniunt. Antipathica sunt maximè Lacertis ac Simis: Nimirum hæ cochlearum, vel etiam testarum solarum præsentiam adeò formidant, ut sese contrahant, formidinetque excrementa egerant.*

OFFICIN.

1. *Cochlea integra.* 2. *Testa.* 3. *Pinguedo.* 4. *Mucus.*

Vires. 1. *Cochlea* refrigerant, incassant, consolidant, leniunt, nervis conveniunt ac pulmonib. Hinc usus præcipui, internè ad tussim, phthisin, (creationem sanguinolentam, aliisque pulmonum affectus; hinc ad Epatis calorem, & colicum dolorem.

Extinctis maturant ac rumpunt anthraces, (*impositæ tum sola, tum cum felle tauri,*) consolidant vulnera præcipuè nervorum, vlcera sanant, (*inprimis tiliar.*) inflammationes (*podagricas*) mitigant, ventrem hydropicor. hydrocelénque herniosorum detumescere faciunt (*cum testis trita & imposita,*) hæmorrhagiam cohibent (*fronti applicatæ.*) Spuma ex cochleis sine ∇ igni apposta fistulas domare dicitur.

2. *Testa trita* exhibentur calculosis, rimas manuum siccant & consolidant.

3. *Pinguedo* (*in elixato brodio, ubi id refrixerit supernatans,*) oculorum rubedini doloribusque medetur, defluxiones ad oculos intercipit. (*fronti cum album. ovi imposita.*)

4. *Mucus salivofus* (*qui compunctis cochleis redditur,*) emplasticus est, idèoque glutinans, defluxionesque ad oculos intercipiens (*in anacellematis.*)

PRÆPAR.

1. ∇ *stillar.* è carne mense Maio vel Octobr. per MB prolecta convenire dicitur atrophiam laborantibus. Epas nimirum corroborare statuitur.

Extrinsecùs faciem fucat.

2. *Cinis cochlear.* Exiccat, increasat, cutis rimas ac scabritiem exiccat, Synoviam, (Germ. *das Gliedtrvasfer,*) sistit.

XIX. *Cuniculus.*

Κύνικλος, Germ. *Künigle, Küniglen.*

Animalculum est leporini generis, timidum, fœcundum admodum & prolificum.

OFFICIN.

1. *Integer ustus.* 2. *Axungia.* 3. *Cerebrum.*

Vires. *Cuniculus* totus exustus medetur Anginæ, s. faucium inflammationib. cum costo & folio illieu.

2. *Axungia* articulis & nervis induratis utilis.

3. *Cerebrum* venenis resistere creditur, alioquin leporino correspondens.

XX. *Elephas.*

Ελέφας, Elephantus, Germ. *Elefant, Heffant.*

Animal est rarissimum, vivacissimum, placidum ac docile.

OFFICIN. NAT.

Soli dentes, Ebur vulgò dicti.

Vires. *Ebur* refrigerat & siccat moderatè, adstringit, incidit, viscera roborat, albas mulierum fluxiones sistit. Ictero convenit, lumbricos fugat, diurnis obstructionib. confert, stomachi dolores abigit. Adhibetur ejus Limatura in infusionibus: quin & pulvis in substantia exhibetur.

Dosis ʒʒ.

PRÆPAR.

1. *Ebur ustum* (spodium vocant, & ad differentiam spodii mineralis, spodium ex Ebore.)

2. *Trochisci de spodio, Vide Dispens.*

N. Sunt qui *Ebur* ad fœcunditatem commendant, verùm cum sit animal pauca prolis, tardè pariens, (biennium scil. gravidum) potius ad sterilitatem fœtusque retentionem facere conjecturatur, quàm ad conceptionem promovendam.

XXI. *Equus.*

Ἴππος, Equus Mas, Equa Fœmina, Germ. *Pferdt.*

OFFICIN. NAT.

1. *Sanguis.* 2. *Coagulum.* 3. *Lac.* 4. *Stercus.* 5. *Lichenes.* 6. *Testes.* 7. *Pinguedo jubar.* 8. *Vngula.* 9. *Pili.* 10. *Saliva.* 11. *Dens.* 12. *Lapis.*

Vires. 1. *Sanguis* (malum nonnullis equarum admissuram expertarum) admiscetur septicis ac causticis.

2. *Congulum*, (*Hippacen* vocant,) privatim cœliaci, Dysentericisque convenit.

3. *Lac* utile censetur Epilepticis, Phthificis, Tussientib. Asthmaticis.

4. *Stercus* extrinsecùs sanguinis eruptiones cohibet, (tam crudum, quàm ustum,) fœtum mortuum, ac secundinas expellit (in suffitu.)

Internè propinatur in dolore colico, ac strangulatu uteri, & similiter in fœtu mortuo & secundinis expellendis.

N. Præstat ex equo avena nutrito, & non castrato,

5. *Lichenes*

5. *Lichenes (callosa excrementa in equorum cruribus nascentia)* laudantur peculiariter ad uterinas suffocationes, (suffitu subitus facto,) ut & ad morbum comitalem, (pulvis cum acetato propinatus.)

PRÆPAR.

Extractum Lichenum fit ex lichenebus siccatum cum V. vel alio appropriato spiritu.

Dosis à ℥. v. ad ℥β.

N. *Hartman. Menstruum parat ex Melisi. & Vini ana ℔.ij. quæ per Oym excinerib. destillat super Succini & Gagatis ℥ij. & in sine forti, hinc Vm ab Oo separatam adhibet.*

6. *Testes castrati ad secundinas pellendas remedium præsentissimum (pulverisati.)*

7. *Pinguedo jubarum colli, Germ. Kamschmalz, illinitur commodè articulis luxatis.*

8. *Ungula partus mortuos exturbat (suffitu) pediculos fugat, (suffitu.)*

9. *Pili sanguinis fluxum reprimunt.*

10. *Saliva, spuma oris triduo pota tussim sanat, fervorem faucium contandit.*

N. *Aqua frigida ex ore equi non castrati in præterflente potantis elapsa, & subito vasculo collecta prodest ad sterilitatem emendandam, (semel ac iterum pota) Hartm. in pr.*

11. *Dentes primū nascentes, dentitionem facilitare dicuntur, (appensi.) Dentes dealbant, (cinis affricatus.)*

12. *Lapis (Hippolithus) in ventriculo aut intestinis equorum nonnullorum repertus, uti Lapidi Bezoar, (Occidentali,) figurâ & lamineâ structurâ non absimilis est, ita & virib. eundem æmulati statuitur.*

N. *Historias lapidis hujusmodi, ovi magnitudine reperti, habet Iordanus tr. de pestis Phenom. tr. 3. c. 9. Schvvenkfeldius in Theriograph. Vide & Bank. tr. de Lap. Bez. c. 25. His subjungi meretur lapis ejusdem ferè magnitudinis, quem nostro hoc tempore præbuit mortuus equus, (ut audio Hispanicus,) non procul ab Vrbe hac nostra Francofurtensi dissectus; quem apud Henric. Polratz Comitem de Stolberg, videre contigit. Cujus vires easdem cum lap. Bez. Occidentali experientia docuit.*

XXII. *Erinaceus.*

Exiv, Germ. ein Igel, } caninus.
Hochel. } suillus.

Animal est terrestre, echinatum, Hyeme in cavernis arborum occultatur, vescens murib. juglandib. malis, pyris, & similib.

OFFICIN.

1. *Echinus ipse.* 2. *Iecur.* 3. *Axungia.* 4. *Ventriculus.*

Vires. 1. *Subvenit (coctus vel incineratus & potus) involuntariè mingentibus, stomacho gratus est, alvumque & urinam movet. Forest. l.*

21. 15. *Extrinsecus illitus alopecie subvenit.*

2. *Iecur*, vel etiam corpus exiccatum, atque cū Oxymelite sumptum, renum vitiiis auxilio est: medetur Cachexiæ, Hydropi, convulsionib. & Elephantia, viscerum fluxiones exiccat. *Dioscorid.*

3. *Axungia* felicissimè herniis medetur. *Hartm.*

4. *Ventriculi tunicam* interiorem commendant ad dolores colicos (assumpt.)

XXIII. Homo.

Ανδρον ♂, { Mas.
Ger. Mensib. { Fœmina.

OFFICINALIA.

Sumuntur vel ex partibus corporis viventis.

Quales sunt.

1. *Capilli*. 2. *Ungues*. 3. *Saliva*. 4. *Aurium sordes*. 5. *Sudor*. 6. *Lac*. 7. *Menses*. 8. *Secundina*. 9. *Vrina*. 10. *Stercus*. 11. *Semen*. 12. *Sanguis*. 13. *Calculi*. 14. *Membrana caput fatuus cingens*.

Vel ex partibus corporis demortui seu cadaveris.

Tales sunt.

1. *Integrum cadaver s. caro*. 2. *Cutis*. 3. *Pinguedo*. 4. *Ossa*. 5. *Cranium*. 6. *Vfnea crani*. 7. *Cerebrum*. 8. *Fel*. 9. *Cor*.

I. *Capilli*, commendantur ad Capillorum productionem, (liquor inde destillatus, & cum melle illitus) ad Ictericam, (pulvis propinatus) ad membra luxata (cum adipe ovillo illitus cinis) ad hemorrhagiam vulnerum.

N. Sunt qui ad quartanam capillos patientis, cum aliis in corpore dispersis

pilis permixtos ovo imponunt, duriter coquunt, & avibus deglutienda objiciunt, quâ ratione quartanam curantem iri volunt.

PRÆPARAT.

Destillatum fit per se ex igne arena non admodum valido.

II. *Ungues* cient vomitum, (intus assumpti, cum in pulv. tum in infus.) aquas Hydropicor. ducere dicuntur (resecti à pedibus & manibus atque umbilico alligati.)

N. 1. Sunt qui ad curandam febrim segmenta è manibus & pedibus ovo includunt, avibusque deportanda objiciunt; alii eadem cera involvunt, matutinoque tempore ante Solis ortum sanne assigunt; alij dorso cancri vivi alligant, cancrumque fluenti committunt.

N. 2. Ad recuperandas vires, abscissos ungues & capillos cerasi radici ad corticem usque incise imponunt, vulnusque primo cooperiunt.

PRÆPARAT.

℞. Rasur. vel resegment. pulverif. ʒj. Vini generosi lb. i. macera, donec in mucilaginem abierint. Hinc filtra & addita W ʒj. reserva.

Dosis à ʒj. ad ʒvj. vel ʒj.

III. *Saliva* jejuni hominis commendatur ad venenatos morsus serpentis, canis rabidi, & simil.

IV. *Aurium sordes* (cerimen) colicâ laborantib. præsentissimum perhibentur Remed. (in patu si assumantur.)

Extrinsicè medentur ictib. Scorpionum, conglutinant vulnera, fistulas & scissuras cutis.

V: Sudor

V. Sudor usûs proficui dicitur, contra serophulas, si cum herba radiceq; verbasci mixtus folio involvatur, inque cinerib. calefactus imponatur.

VI. Lac refrigerat, lenit, maturat, oculorum tubedini subvenit.

PRÆPAR.

1. ∇ *lactis* O *ra.*

R. Lactis & O alb an. destilletur ut phlegma saltem prodeat, relictis acriorib. spiritib.

Vires. Oculorum rubedini, aliisque inflammationib. mirè confert.

2. *Buryrum*: Insigne est ophthalmicum.

VII. Sanguis menstruus, (*Zenith juvenecula*) exiccatus commendatur intrinsecus ad calculum & Epilepsiam. Extrinsecus sopit dolores podagricos, (*cum a. t. ipe bovina inundus.*) Conducere item dicitur in Peste, apostematib. carbunculisque (*impositum linteum, quod fuerit humectatum in I . vel ∇ rosar. menstruo illo sanguine impragnatis,*) Erysipelata extinguit, pustulas faciei abstergit.

N. 1. Commendatur qui primâ vice erumpit.

N. 2. Ad immodicum menstruorum fluxum cobibendum, sunt qui pannum menstruo sanguine imbutum certo tempore *Cerasti* radici in cortice aperta induunt, incisuramque iterum operiunt.

VIII. Secundinal vel eius loco *Vmbilicus infantis* magni fit ad strumas gutturis tollendas, (*calcinata, & in ∇*

abrotani quotidie exhibita pondere $\text{z}\beta$. idque C decrefcente,) ad Epilepsiam & philtia compescenda; ad molâ & fœtum exterminandum, necnon ad animalia enecanda, tum quæ casu, tum & quæ maleficio in homine extiterint. *Hætm. ad natos maternos commendat, alij ad dolorem colicum (gestatum loco amuleti.)*

IX. Urina, calf. exiccat, resolvit, abstergit, discutit, mundificat, putredini resistit, idèoque usus est præcipui intrinsecus, in obstructione Epatis, Lienis, Vesicæ biliaris, Pestis præservatione, Hydrope, Ictero. *Quin & Mariti* urina hausta partum difficilem facilitare dicitur.

Extrinsecus siccat scabiem, resolvit tumores, mundificat vulnera etiam venenata, arceat gangrænara, solvit alvum, (*in clysmate*) abstergit furfures capitis, (*cum O mixta,*) compescit febriles insultus, (*pulsui applicata,*) exulceratas aures sanat, (*instillata pueri urina*) oculorum tubedini subvenit, (*instillata*) artuum tremorem tollit, (*lorione*) uvulæ tumorem discutit, (*gargaris.*) Lienis dolores sedat (*cum cinere cataplastata.*) *Vide Hieronym. Reusnerum Synopsis de Remedijs ab urina desumptis. Tabernamont. VVasserchatz.*

PRÆPAR.

1. *Spiritus volatilis.*

R. \square *x* pueri, (*ann. 12.*) Vinum bibentis recentis, destilla per X in ferventi $\text{M}\beta$. Hinc cohoba super feres,

ces, prodibit \ominus \square α cum suo phlegmate mixtus, quem si libet dephlegma.

Vires. *Auxilij nobilissimi censetur in pellendis lapillis, (potus cum conveniente liquore.)*

N. 1. *Celeberrimus est, ob tincturam caruleam Smaragdi, cuius preparationi menstruum prabet.*

N. 2. *Libavimus rectificat, donec inflammabilis evadat, imponitque podagricis, asthmaticis, calculosis, per syringam in vesicam immittit, (impregnatum tamen antea essentia saxifragor. v. gr. Crystall. lap. Lync. & simil.)*

2. \ominus \square igneus.

\square pueri V. bibent. q. s. mens. 30.) evaporet leni admodum Δ ad consistentiam usque Syrupi. Residuum hoc reconde in phiola longissimi colli, & destilla aere frigidiore, (ut scilicet in XX condensetur,) ex ferventi MB , vel in Eib . & prodibit \ominus in XX instar nivis sese elevans, frigore coagulabilis, sed leni calore fusibilis. *Oswald.*

N. 1. *Hunc Spiritum si purificato suo \ominus ex fecib. scilicet elixiviato coniunxeris, coboliisque aliquot volatilisaveris, menstruum habes insigne ad elicenda vitriola à metallis, & precipue à Ca .*

N. 2. *Eundem spiritum (\ominus) optime solutionibus & coagulationibus purificatum si aliquandiu (OP 8.) in VB diggeris, solvetur: Solutionem ergo si demò cum V rectificatiss. maceraveris, (OP 8.) mensuræ particeps et solvendo O idonei.*

3. Spiritus per putrefactionem.

\square hominis iuvenis (annot. 12.) vinum bibentis, quantitatem magnam (mens. 30.) pone in finum equinum vel MB , OP 40. ad putrescendum. Hinc decanta à fecib. ac destilla per XX , (vel per vesicam,) ex V , idque donec omnis humiditas destillando abstracta sit. Humiditatem hanc cohoba aliquoties (3.) à capite suo mortuo. Tandem destillatum in cucurbita oblongi colli, committe calori, ut alembicus semper frigidus maneat. Sic ascendit Spiritus instar Crystalli, nulla comitatus humiditate. Crystallus rectifica solvendo in V pluviali G at. & ex phiola, ut prius G ando, idque sexies, semper novam V . pluv. stillatit. adhibendo. Hinc digere Crystallus in phiola. Herm. cl. OP 15. lento Δ e, donec in liquorem limpidissimum abeant.

N. 1. *Semper ab \square dicto modo defecata, destillando elicit, saltem quartam aut sextam partem, eamque leni calore ex phiola oblongioris colli dicto modo sublimat. Vide Insti.*

N. 2. *Alij \square in putrefactam destillant ex cucurbita, cujus orificium obturant charta triplici, oleo imbuta, vel spongia similiter imbuta, quâ \ominus \square igneus tantum transeat.*

N. 3. *\square quia facile destillando exstuat, caute ignem adhibere oportet.*

N. 4. *Sunt qui factoris corrigendi gratia (qui tamen etiam dicto modo aliquatenus*

remus correctus) ∇ affundunt, eumque rursus lento calore abstrahunt, idque aliquoties, novum semper ∇ affundendo. Verum \ominus urina hac ratione correctum non \ominus urina simplex, sed Magisterium potius, i. e. \ominus urina sale vini impragnatum dici meretur. Vide de his destillationibus Hartm. in pract. $\&$ in Croll. Sennert. in Instit. Gluckr. in Beguin. l. 3. c. 2. Kerl. l. 1. c. 2. 4. c. 42. Becker. in Spagyria Microcosmica, $\&$ c. Tentzel. in Exegeti.

Vires. Insigne anodynum est in doloribus. (si cum liquore conveniente affricetur,) refertur quoque tartareas obstructions Viscerum ac Mesenterij, unde magnus eius usus esse poterit in Scorbuto, Hypochondriaco, Cachexia, Ictericis flavis ac nigra: atterit calculum renum $\&$ vesicae, doloresque inde ortos sopit, $\&$ c. Idem Sal si in Sp. \ominus solutus, ac iterum in ∇ destillatus fuerit, liquor prodit in Epilepsia efficacissimus. Idem spiritus optimè purificatus, (scilicet aliquoties in ∇ pluvia solvendo $\&$ destillando,) eumque ∇ anaticè unitus solvit \ominus , unde \ominus potabilis. Vide ∇ microcosmicum.

4. ∇ \square Antepilepticus ex \square $\&$ \ominus duplo digestis $\&$ destillatis. Vide lib. 2. d. \ominus .

N. Quercetanus de signat. Rer. pluribus eundem describit, eademque opera elicit \mathbb{M} .

1. Phlegma Ophthalmicum (primum egrediens.)

2. Antipodagricum (acris 2. destillans.)

3. Per Retortam spiritum glaciale*m* i. e. coagulabilem; quem maximopere depradicat, ad referendas obstructions Epatis, Lienis, ad promovendas urinas, $\&$ dissolvendum calculum, tum quoque ad extinguendas inflammationes $\&$ gangrenas.

5. Magisterium \square .

2. \square putrefactam, (ut dictum,) $\&$ defecatam, destilla Δ ex vesica, donec phlegma prodire incipiat, tunc subsiste $\&$ rectifica spiritum ex phiola, phlegmate reiecto: \ominus in vesica residuum, coagula ad siccitatem, atque cum triplo argillæ mixtum, inque globulos redactum, (postquam globuli exiccati fuerint,) destilla per \ominus , (ut destillatur \ominus .) Spiritui huic affunde stillatim priorem illum \square \ominus , donec cesset strepitus. Hinc abstrahe lentissimo \mathbb{M} . calore phlegma, eoque abstracto, da Δ m sublimationis in ∇ , $\&$ sublimabitur Sal \square elegantissimum visûque iucundum.

Vires. Efficacius agit hoc sublimatum quam precedens, $\&$ inque totius corporis incidendo, per sudorem, urinam, imò vel per alvum expellendo, plurimos inde ortos affectus curat, vel saltem levat, quales sunt, Atrophia, $\&$ c. Praeservat itidem à doloribus calculi. (si singulis Mensibus ante novilunium assumatur.)

Dosis \bar{g} . vij. viij. ix. x. in liquore convenienti.

Vsus eius quotidianus aliquandiu continuari poterit.

M m m m.

6. *Oleum Ludi*, i. e. E ex materia quæ matulæ inhærescit, fit calcinando, per deliquium solvendo.

Vires. *Insigne est ad resolvendum calculum.*

Dosis ʒj .

X. *Stercus* (carbon humanum *Paracelso*, aliis A *Occidentale*), emollit maturat, anodynum est. Eapropter magni usûs ad mitigandos dolores incantatione introductos, (*impositum*) ad anthraces pestilentiales maturandos, ad phlegmonem v. g. gutturis, s. anginam curandam, (*siccatum, tritum & cum melle illitum*) ad inflammationes vulnerum arceudas. Quin & intrinsecûs à nonnullis adhibetur, in Angina, (*crematum & porus datum*), in febrib. ad paroxysmos profligandos, (*eodem modo propinatum, Dosi ʒj.*) in Epilepsia, (*quam stercus primum Infantuli siccatum & pulverisatum, & ad complures dies exhibitum, radicitus evellere ajunt.*)

PRÆPAR.

1. ∇ *stillatitia* fit unâ & eâdem operâ cum oleo.

Vires. *Mederi dicitur oculorum unguib. reliquisque passionib. tunica annata, (guttula una vel altera instillata) faciei conciliare colorem, pilos producere, ulcera corrosiva & fistulas curare, cicatricisque manuum removere.*

Internè prodelle ajunt comitialibus & hydropticis, lapidemque renum & vesicæ pellere, morfibûsque

canis rabidi, venenatorumque animalium subvenire.

2. *Oleum.*

R . *Stercor. Iuvenis*, (non pueri) q. p. excicetur in Δ vel furno, lento Δ e, postea per M destilla, Δ e primum lento, sic prodibit phlegma, tandem cum aliis Spiritib. oleum Vtrumque per MB rectificetur.

Peterius Andegav. parat hoc modo.

R . *Sterc. human. quant. magn. corrumpatur per se, ac convertatur in exigua quædam animalia, & hinc ferè in H erem abeat Stercus hoc ita præparatum destilla ex O , primò Δ blando, mox validiori, sic prodibit O & ∇ .*

N. *Graveolentia* utriusque tollitur rectificationibus & cobobationibus repetitis.

Vires. *Valeat ad tineas capitis, eryspelas exulceratum, lichenes, impetigines (illitum) podagricis doloribus subvenit, cancrum curat & mortificat.*

Internè iterum solvit, *Libav. l. 2. Alchym. Poter. in Pharmacop.*

3. *Zibetta occidentalis* nihil est aliud quam stercus mediante digestionem ad suaveolentiam redactum, quâ Zibettam mentitur. *Vid. Agricol.*

XI. *Semen s. Sperma*, non modò comperimus per se à nonnullis ad Veneris scil. ligaturam maleficam dissolvendam adhiberi, sed & Mumiâ magneticam inde fieri, quâ amoris

moris concilietur fervor. Quin & homunculum suum inde meditatur Paracelsus.

XII. Sanguis, (recens adhuc & calide potus,) conferte dicitur ad Epilepsiam, si sc. potum motus excipiat vehementior, cursusque celerior ad sudoris usque prorupcionem, hæmorrhagiam quamcunque sedat, (epotus recens vel incineratus.) Quin & extrinsecus sanguinis eruptioni medetur, & præcipuè narium hæmorrhagiæ, (cinis inditus, vel etiam recens fronti illitus, ut inibi exicccetur.)

N. 1. Potio sanguinis summâ cautione opus habet, quippe assumentibus non modò truculentiam inducit, sed & Epilepsiam quandoque generasse comperitum est.

N. 2. Sanguis puerperij sanat scabiem volaticam, (recens cum secundina semel ac iterum illitus) Hartm.

PRÆPARAT.

1. ∇ destillat. fit eodem labore cum ∞∞∞.

Vires. Valet in Phthysicis & aridis (epota ad ʒj) vel membris affricta, fistulis purificandis & sanandis, ambustis refrigerandis.

N. Destillatur & ∇ è sang. & lactis human. an. commendaturque ad maculas cutis extirpandas, Hartm.

2. ∞∞∞ destillatum.

℞. Sangu. Iuvenum (verno tempore extracti, quant. magn. Alcohol Vini ʒ. cucurbitis probe munitis, digere in F.E. ʒ 40. dein destilla per

℞, è cinere, & prodit unâ cum ∇ ∞∞∞. Vtrumque rectifica: ∇ per MB, ∞∞∞ per ∞. è cinerib. aliquoties (9. 10. ʒ ando.)

Vires. Maximè commendatur ad Epilepsiam radicitus tollendam, (si singulis diebus per mensem integrum sumatur ʒss. à Novilunio incipiendo, & postmodum singulis noviluniis semel per annum ʒj.) ad paralyssin, apoplexiam, pulmonem exulceratum, pleuresin. Beguin.

N. Destillatio S.H. non uniusmodi instituta reperitur.

Nimirum.

Destillant alii S. Hm. recentem & adhuc calentem, idque modo duplici, per se scil. & sine additione, tum quoque admixtâ aliquotâ parte ∇ rectificati.

Alii S. Hm. non recentem, sed vel exiccatum, vel digestum aliquandiu destillationi subjiciunt. Digestionem autem peragunt alii solius sanguinis (addito tantillo ∞is,) alii sangu. cum ∇ rectific. confusi.

Exhibet autem Anatomia Sanguinis

1. ∇m. & 2. ∞m, i. e. ∇m rectificatam. 3. Ol. i. e. Liquorem crassierem. 4. Sal volatile. 5. Sal fixum. Verùm nos uscitiora damus.

3. Oleum rectificatum.

℞. Sanguinem Iuvenis sani, mese Majo vena secta extractum, suscipe cucurbitâ, ut solùm ʒ. repleatur. Hinc clauso vase detineatur, in calore mediocri, ut sanguine intumescente tota cucurbita impleatur.

M m m m 2

Hinc F. **S**atio, primúmque exit ∇ (non magnæ æstimationis, nisi quoddamplius elaborata, nonnullis ad extrahendum Sal inseruiat. Reliquum pellatur in cinerib. per Σ m, juncturis optimè clausis: Destillatum re-affundatur super feces, fiatque cohobatio vice nonâ, ut color subsequatur rubinus.

N. Attendere oportet in destillatione, ne nimis Δ feces comburas, inque carbonem redigas, idèoque tantum ad siccitatem destilles.

Vires. Maximarum habetur virum ad refocillandos agrotos. Libav. Syntagm.

4. Balsamus Anipodagricus, s. Oleum s. H. alcalisatum. Fit eodem modo.

R. S. H. adhuc calentis, Mens. 1. putrefac. aliqu. ζ (9.) dein destilla ex \ddagger per gradus, 1. lento Δ e, hinc 2 fortiori per Θ , & exbit Ol. rubicundum & foetens, sale volatili ad spondylia colli adhærescente, Ol. rectificata per colchotar ex cucurbita Δ aliquoties à recenti colchotare \S ando: demum solve in correcto hoc oleo sal, & serua.

Vires. Mirandarum est virtutum in podagra, quotidie bis terve, sex dieb. continuus inunctum; sistit dolores, tumore simul & rubedine evanescente, &c.

N. Similis energia est balsamus è sanguine hircino & cervino prolectus, in quibus tamen & viscera, pulmones scil. cor & epar addidisse expedit. Vide supra.

5. Spiritus Antepilepticus.

R. S. H. dephlegmati & ter rectificati, lb. ij. infusi s. lavendul. (in vinò) lb. ij. M. & destilla per B. M. ad medietatem, idque repete tertiâ vice: dein adde ∇ rect. sic. ζ ij. & serua.

Vires. Valet ad curandam Apoplexiam, paralyin, ut & ad Asthma, &c.

N. Habet & Beguinus insuper S. H. Qu. Est. Biolychnium, Phitrum, Balsamum, ∇ m sanctatis, Arcana duo. Verum cum prolixâ sit horum descriptio, Authòrque alias in omnium manibus versetur, illorum descriptione superfedeo.

XIII. Calculus Tartarum s. calculum in omnibus partibus solvit, & expelli facit, idèoque omnib. obstruccionib. subvenit.

[Pulv. exhibitus. Dosis ζ j.]

PRÆPAR.

1. Sal Crystallinum.

R. Calcul optimè calcinatum (ut durities lapidis emolliatur,) coque in ∇ , & solvetur in ∇ m Citrinam. Hinc filtraturâ evaporatâ, manet Sal in fundo, quod si libet denud calcina, & in ∇ a fervente solve. & coagula, reponèque ad crystallisandum.

N. Calcinatio institui potest diversimodè: Alij calcinant cum $\textcircled{6}$. horis: Alij cum \textcircled{A} & $\textcircled{1}$: Alij cum duplo carbonum faginarum.

Sennertius calcinat calculum tritum Δ e circulari, hinc reverberij, & tandem cum carbonibus faginis (in fornace figulina. Inst. l. 5. p. 3. s. 3. c. 5.)

2. Oleum s. Liquor, fit si Sal in aëre humidò solvatur.

Dosis

Dosis ḡ. vj. ad x.

N. Sennertus calcinat cum $\textcircled{\text{O}}$, hinc $\textcircled{\text{O}}$ cum $\textcircled{\text{V}}$ extrahit, & $\textcircled{\text{V}}$ separato; Sal reponit ad liquefcendum.

3. Essentia s. Elixyr.

R. Sal calculi Crystall. Volatilisa cum $\textcircled{\text{V}}$, hinc abstrahe leni calore $\textcircled{\text{V}}$, & remanet $\textcircled{\text{O}}$. Sennert. d. l.

Dosis à ḡ. v. ad x.

N. Si ita placuerit, calculum iisdem preparationibus cum alijs lapidibus subjicere poteris. Vide l. 2.

XIV. Membrana, qua caput nonnullorum fectuum cingit, maximam vim habere dicitur aduersus colicum dolorem.

EX CADAVERE s. HOMINE MORTVO.

I. Cadaver integrum, Carové, Officinis Mumia titulo venit.

Hæc resoluit sanguinem coagulatum (assumpta zij.) conferreque dicitur, purgationi Capitis, puncti-
oni Lienis, tussi, inflationi corporis, & simil.

Extrinsecus adhibetur vulnerib. consolidandis.

N. Mumia communiter 4. denotat.

1. Mumiam Arabum, qua est liquamen s. liquor concretus exudans in sepulchro è cadaveribus Aloe, Myrrha, Balsamoque conditis.

2. Egyptiorum, qua est liquamen ex cadaveribus pissasphalto conditu. Nimirum, hoc condiebantur Cadavera vilioris sortis, adeoque & ipsamet cadavera nonnunquam eo modo condita profiant.

3. Pissasphaltum factitium; id est mixtum pici bitumen, quod pro Mumia venditant.

4. Cadaver sub arena Solis aestu torrefactum. Fitque cum in Hammoniorum Regione, qua est inter Cyrenarum Regionem & Alexandriam, ubi arenarum Syrtis Ventor. turbine sublatar. incautos viatores obruit, unde horum cadavera flagrante Solis aestu torrentur & exarescunt.

His 5. & Mumia recentiorum addi poterit, qua fit: Eligatur Cadaver hominis ruffi (quia in hoc sanguis habetur tenuior, a eoque & caro prestantior,) integrum, recens, sine macula, 24. aut circiter annorum, morte violenta (non morbo) interemptum, per diem & noctem luminarium radiis sereno tamen tempore irradiatum. Hujus carnes musculosas frustulatim conscinde, & consperge pulvere Myrrha, & tantillo saltem Aloës, postea imbibe macerando aliquot $\textcircled{\text{O}}$ in $\textcircled{\text{V}}$, suspendatur per 8. 6. vel 10. ac iterum cum $\textcircled{\text{V}}$ imbibatur: tandem in $\textcircled{\text{A}}$ siciori, locoque umbroso frusta suspensa siccescant, tunc assimilatur carni fumo durata, sine fatore. Crollius.

Ex his jam recensitis Mumiarum generibus, etsi prioribus, si saltem è sanis corporibus haberi possent, suas laudes non derogem, præcipue primo, quod tamen vix ad nos perferri credo: Attamen iis posteriora duo præferenda autumo, utpote in quibus metu sumus soluti, quem incutit Renodius Mumiam Officiarum nihil aliud esse perhibens, quam expressum putridi cadaveris succum inspissat-

tum, ideòque magno mortalium damno
divendi.

PRÆPAR.

Vulgaria, quæ Mumia Officina-
rum ingreditur, passim occurrunt.

Suntque.

Pulvis ad casum, Athanasia ma-
gna, Balsam. Petri de Ebano, Vn-
guentum Sympathetic. Emplastr. A-
postol. nigrum, Cerat. pro herniosis,
Laudan. Opiat. &c.

Insuper sunt minus vulgaria :

1. *Tinctura s. Extractum Mumie
Quercetan.*

Fit ex Mumia vulgari, extrahendo
cum \forall & Terebinth. an. iterumque
menstr. separando ad mellis consi-
stentiam.

2. *Tinctura s. Extr. M. Crollij.*

Fit ex Mumia recentiorum dicta,
cum \forall , aut Sp. Sambuci.

N. Ex hac facit Crollius Theriacam
de Mumia: qua \forall . Tinctur. Mum. $\text{℥}\text{ss}$.
Theriac. Androm. $\text{℥}\text{iv}$. Ol. Olivar. Mu-
miati $\text{℥}\text{ij}$. \ominus Perlar. & Corall. ana $\text{℥}\text{ij}$.
Terra sigillat. $\text{℥}\text{ij}$. Moschi $\text{℥}\text{j}$. Dig. per
mensm.

Vires. Commendatur ad quævis ve-
nena & contagia, subvenit pesti praca-
vendo, $\text{℥}\text{j}$. & curando, $\text{℥}\text{i}$. vel $\text{℥}\text{ss}$.

N. In assumptis venenis exhiberi po-
test cum Ol. Amygdal. dul. ad Vomitum.

3. *Tinctura Alcoholata s. Elixir
Mumia.*

\forall . Mumia, (scil. carnis humanæ
indurata,) tenuiter incisæ, affunde
Sp. Terebinth. vasèque H. clauso per

mensm, ad putrescendum se pone-
expressioni vesicæ bubulæ exceptæ
affundantur aliquotæ partes \forall re-
ctific. Inde in \forall cæco super cucur-
bitam juncturis optimè munitis ad-
aptentur, ita ut cucurbita in frigi-
dam \forall m posita $\text{℥}\text{ss}$, prunæque circa
 \forall lento calore officium faciant, cu-
jus beneficio Liqueor, s. Q. E. in for-
ma perquam subtili cum \forall per ve-
sicam delabitur. Materia residua
reverberanda, & in \ominus sublimatione
redigenda, demum cum Q. E. postea-
quam illa à \forall per ℞ fuerit separa-
ta, circulationis medio unienda.
Quibus. peractis Qu. Es. Mumia cum
Theriaca & Moscho amplius digeri,
& ita in forma Elixirii reservari po-
terit. *Tenz. in Med. Diastat.*

Vires. Remedium est præsentaneum
cum ipsiusmet pestis, tum aliorum dele-
teriorum.

N. Circumfertur & Tinctura Mu-
mia ex 4. suis Elementis à se invicem se-
paratis denno conjunctis, quam qui volu-
erit videre poterit apud Tenz. in Med.
Diastat.

4. *Ol. Oliv. Mumiat.*

\forall . Mm. antè paratam, scinde
per minima, digerèque cum Ol. Oli-
var. vase H. C. per mensm. Hinc
transfunde in cucurbitam vitr. atque
in ℞ . exhalet Mercurius, donec nul-
lus exeat foetor, & Mumia tota dis-
soluta sit. Solutionem digere aliquan-
diu ℥ ℞ 30. cum \forall , postea eundem
abstrahè, & remanet Ol. rubicundum
& odoriferum.

Vires.

Vires. Omnes Balsami naturalis habet proprietates, venenatis & pestilentibus affectibus conducit.

N. \odot hoc dicto modo paratum exaltari amplius potest, si cum ∇ aliquandiu digeratur, ∇ iterum abstrahatur, idque aliquoties repetatur.

N. Libavius Carnibus recentibus incisis addit parum Θ is & sp. Terebintib. macerat vase clauso, colat, & fœtorem aperto vase exhalare sinit, post destillat per \odot , vel \times rectum, additque moscho, & ∇ digerit.

5. Aqua Divina.

\mathfrak{z} . Totum Cadaver cum Ossibus Carnibus. Visceribus. (perempti scilicet morte violenta:) secetur in frustula minutissima, probèque subigantur omnes corporis partes, ne quid maneat incommixtum. Hinc destillabis vice secundâ.

Vires. Sunt qui Aquam hanc Divinam magneticâ suâ virtute maximopere deprecant.

Nimirum:

Guttulas aliquot Sanguinis, (sc. 3. vel 9.) ex Ægro aliquo extracti, miscentur cum aliquota parte, (3j.) dictæ ∇ æ, Δ ique apponunt: quod si sanguis & ∇ invicem misceantur, intra breve tēporis spatium (hor. 24.) sanitatem promittunt; sin incommixta manserint, brevi mortem subsequaturam autumant. In defectu sanguinis similiter procedunt cum excrementis sc. \square , stercore, sudore, sanie, & simil. Quæ tamen majori Dosi adhibent.

II. Cuius commendatur in difficili partu & affectibus hysteriis, (si venter eâ ligetur,) in aridura & contractura articulorum. (si chirotheca inde facta induantur.)

III. Pinguedo, roborat, discutit, mulcet dolores, remouet contracturas, cicatricum duritiem lenit, foveas post morbillos relictas explet.

PRÆPARAT.

Linimentum, misce axungiam cum spirit. Θ i exactione & redactione relinquitur aliquod viscidum.

Vires. Penetrans est, usumque habet in ariduris.

IV. Ossa humana, excicant, discutunt, astringunt, fluxus quoscunque sistunt, adeoque utilia sunt in Catarrho, fluxu mensium, Dysenteria, Lienteria: Insuper articulorum dolores compefcunt.

N. 1. Usitatum est recentioribus purgantibus ea admiscere.

N. 2. Adhibentur & dentes e maxilla mortui evulsi, commendanturque ad morbos maleficio introductos (in suffitu,) & ad corrosos dentes evellendos, (si sæpius illis tangantur,) Hartman. in practico.

PRÆPARAT.

1. Pulvis s. Cinis fit l. c. calcinando in fornace figulina.

2. Ossa præparata fiunt l. c. cum ∇ conveniente lavigando.

3. Magisteriū fieri item potest l. c.

4. Oleum fit destillatione per \odot V. l. 2.

Vires.

Vires. *Discuit, anodynum est, ideoque insigne antipodagricum.*

V. *Medulla ossium*; commendatur summè ad contracturas membrorum. Germ. *zur labme der Glieder.*

VI. *Cranium* ad capitis morbos conferre compertum est, & nominatim ad Epilepsiam, vnde & varias passim compositiones Antepilepticas ingreditur.

Laudatur autem præcipuè Os triquetrum temporum, ceu peculiare Epilepsie specificum.

PRÆPAR.

1. *Cranium calcinatum* fit l. c. in fornace sigulina.

2. *Cran. præparatum* fit è calcinato cum ∇ antepileptica, v. gr. Flor. Tilizæ lavigato.

3. *Magisterium Cranij* fit l. c. solvendo in spirit. aliquo acido, v. gr. sp. \odot , & præcipitando.

Dosis ad \mathcal{H} .j. vel $\mathcal{z}\beta$.

4. *Magisterium compositum, seu spiritus Cranij Essentificatus* fit si liquori acido, oleo ac salii volatili, Sal quoque fixum ex \odot extractum coniungatur, & postea simul per mensëm philosoph. in cinere illa digerantur ac uniantur.

Vires. *Antepilepticum est, cuius vires vulgariùm antepilepticorum facultates longè superant.* Brendel.

5. *Oleum* fit destillando crania contusa per Retortam. Exit Liquor, \odot , & \odot volatile.

N. *Officinis hoc vulgare est incor-*

rectum; præstaret tamen cum ∇ rectificasse.

Dosis \mathcal{g} . iiii. ad vj.

6. \odot volatile unâ operâ cum oleo acquiritur.

7. *Extractum, s. Tinctura Cranij.*

\mathcal{R} . Crania 2. vel 3. grossè contusa, digere \mathcal{O} aliquot (14) & cohoba cum spir. Iuniper. vel Salviæ ad eminent. digit. 4. & 5. affuso, macera in phiola longi colli optimè clausa ∇ \mathcal{O} (12, 13, 14.) Hinc exprime per torcularè perquam fortissimè, & exhibit liquor rubicundus oleosus. Cola & abstrahe in ∇ , ad consistentiam sapæ.

Vires. *Extractum hoc digestum & perfectè depuratum, tanquam thesaurum pretiosissimum adversus Epilepsiam diligenter asservare fas est.*

Dosis $\mathcal{H}\beta$. ad \mathcal{H} .j. cum suâ ∇ propria \mathcal{S} at. *Quercet. Pharmac. restit. cap. 26.*

8. *Extractum, seu Galreda Theophrasto.*

\mathcal{R} . Limatur. Cranij, digere cum ∇ (salviato \mathcal{O} 15.) dein destilla per \odot (præmissaque maceratione \mathcal{O} 15.) cohoba vice tertiâ: tandem destillatum circula, (\mathcal{O} 5, 6.) & ∇ $\mathcal{M}\beta$ separato, Essentiam instar coaguli serva.

Dosis \mathcal{g} . 5. 6. quotidie. *Quercet. de Med. Spagy. præp.*

VII. *Vinea Cranij* (i. e. Muscus nascens in cranio interempti, aëri exposito,) astringit validè.

Vfus.

Vsúsque magni est in Hamorrhagia quacunq̄, v. gr. narium (inditus.)

N. 1. Sunt qui Vsnem in manibus retentam, Hamorrhagiam quacunq̄ incantamenti instar, suppressere tradunt.

N. 2. Adnascitur & alijs Ossibus aëri expositis Vsnem quadam, quam viliores quidem reputant, verum & huic magnam vim adstringendi inesse, experientia docuit.

Ingreditur Vsnem Cranij compositionem Vnguenti Sympathetici s. Magnetici. V. l. 2. c. 87.

VIII. Ex Cerebro fiunt.

1. Spiritus Cerebri humani. Aqua aurea dicta.

2. Cerebrum hominis iuvenis (infra ann. 24.) sani, violentâ morte perempti, cum omnib. membranis, arteriis venulis & nervis, cum medulla spinali tota, conq̄assa, & affunde aquarum Cephalicarum, (s. Tilia, Pæon. Beton. Ceras. nigr. Lavendul. Lil. Conval. in primis Diaphoretici in acuis) q. s. ad eminent. dig. 4. vel 5. relinquatur aliquandiu, postea per cohobiam 3 entur. Ex fecib. calcinatis elice Sal, quem deinceps cum aqua facta coniunge, & totum curiosè serva.

Vires. Antepilepticum insigne reputatur.

Dosis à ʒj. ad ʒiv. Hart. in pract.

N. Ex Cerebro Alcis insigne itidem Antepilepticum simili ratione parari poterit.

2. Oleum Cerebri.

Substantiæ Cerebri admisce non-

nihil salis commun. ac destilla per ʒm vitream ex . . .

Vires. Insigne quoque Antepilepticum est, caputque summè confortat.

N. Tota fere Cerebri substantia in ʒo redigi poterit; hinc parum Salis expectandum.

3. Aqua Antepileptica.

2. Cerebri humani lb. iij. Aq. Lil. Conval. Lavendul. primul. Ver. Vin. Malvat. an. lb. iij. stent infusa ʒ 5. dein 3 entur per ʒB.

IX. Ex felle humano fit Extractum cum ʒ, quod auri instillatum mirè surditati subvenit.

X. Cor, Epilepsia medetur, (siccatum & exhibitum.)

Et hæc sunt quæ de Medicamentis ex Homine depromptis compendij ratio scribere permisit; ulterius rem farraginem qui cupit, passim apud Authores inveniet. Peculiariter quoque inde conscripsit Tractatum Clarissimus Dn. D. Daniel Becker, Professor & Physicus Regiomontanus, qui primùm in 12° postmodum superiorib. annis in 4°. sufficienter augmentatus prodit.

Lacertus.

Vid. Insectorum Classem.

XXIV. Lepus.

Λαγώς, Germ. Hase.

Animalculum est timidissimum, ac fecundissimum, quoquo tempore coiens.

OFFICIN.

N n n n n.

1. Cinis Leporinus. 2. Caput. 3. Oculus. 4. Sanguis. 5. Pulmo. 6. Cerebrum. 7. Cor. 8. Iecur. 9. Fel. 10. Renes. 11. Testiculi. 12. Uterus. 13. Coagulum. 14. Talus. 15. Axungia. 16. Stercus. 17. Pili.

1. Cinis fit ex Lepore integro combusto (præstat qui Verno tempore captus, vel ex pelle totâ, ad nigredinem cinereumve colorem incineratâ. Præstantissimum Medicamentum est in calculo.

Dosis ad ℥j. & ʒß. vel ʒj.

Alopecis item & Pernionib. extrinsecus medetur.

2. Caput Alopecis subvenit, (cinis cum melle inunctus,) dentes dealbat, (cinis in dentifricis)

3. Oculi Leporini Martio capti, valent ad partum difficilem, secundinas & molam propellendam, (siccati scilicet cum pipere sine ulla compressione, impositique vertici, ut pupilla verticem tangat.)

4. Sanguis illitus cutis vitia in facie, uti lentigines vitiliginemque sanat; assatus, Dysenterias & Cæliacorum profluvia sistit, calculum comminuit.

5. Pulmo suspitiosos iuvat, Epilepsiam curare dicitur, (miriâ conditus, & quotidie cum Myrrha comestus per mensem;) pernioles sanat (impositus.)

6. Cerebrum gingivis infantum affricatum dentitionem faciliat, tremores artuum emendat (inassatum & mansum.)

7. Cor dicitur icidem Epilepsiam

curare (simili modo quo pulmo adhibitus,) dolores uterinos arcere, (pulvis assumptus.) Quartanæ peculiariter mederi, (in partes tres dissectum & præmissis universalibus initio 3. Paroxysmorum, tertiâ parte singulis vicibus propinatum.)

3. Iecur fluxum sedat alvi, Iecine-rosisque opem fert.

9. Fel Ophthalmicum & Otalgicum insigne exhibet.

10. Renes & Testiculi calculosis propinquantur, (siccati:) conceptum juvant (à mensib. assumpti:) mictionem involuntariam cortigunt.

11. Testiculi. Urinæ incontinentiam tollunt, Vesicæ morbis subveniunt, ad conceptionem faciunt, (pulverisati & assumpti.)

12. Uterus icidem conceptionem promovet (siccatu & à mensibus propinatus.)

13. Coagulum sanguinem concretum discutit, conceptionem promovet (post menstruas purgationes vulvæ cum butyro impositum.) potum v. partum enecat.

N. Præstantissimum est quod eximitur antequam aliud quid præter Lac maternum degustaverint.

14. Ossiculum Tali (Germanicè der Hasensprung) commendatur ad arenulas, Colicam, Epilepsiam, partusque enixionem (pulverisatum & exhibitum.)

N. Idem de Verberis caudæ affirmant.

15. Axungia extrinsecus applicata, maxime si vetusta sit, tantâ pollet

let attrahendi vi, ut vel spicula cuti infixa eliciat; insuper abscessus rumpit, dolori dentium medetur, (*pone aures posita.*)

16. *Stercus* calculosis prodesse dicitur, (*cinis exhibitus*.) Dysenteria convenit, (*potum*) ambustis medetur (*impositum.*)

17. *Pili* Linimentis sanguinem fistentibus. miscentur.

XXV. *Lupus.*

Λύξ, *Lupus* Germ. *VVolf.*

Animal est audax, rapax, vorax, cani non absimile, unde & *Canis* sylvestris nonnullis Venatorib. audit.

OFFICIN. NAT.

1. *Dentes.* 2. *Cor.* 3. *Hepar.* 4. *Intestina.* 5. *axungia.* 6. *Ossa.* 7. *Stercus.* 8. *Pellis.*

Vires. 1. *Dentes* argento inclusi infantulis familiares sunt, quib. gingivas sc. fricant, dentibusque erupturis patefcere faciunt: alligati pavores eorum prohibent.

2. *Cor.* comitialib. prodesse fertur (*costum & eritum.*)

3. *Epar,* Epatis vitis confert, ideoque & *Hydropicis* ac *Emaciatis,* necnon & *tussientib.* (*siccaturum & exhibitum.*)

4. *Intestina,* inprimis ad colicos dantur dolores, quos itidem arcere dicunt circumligata: hoc item fertur de corio.

Dosis Intestin. arefactor & pulverisator. ʒj;

5. *Axungia* non vilioris virtutis est, quam *canina*: calf. digerit, articularib. morbis medetur, oculorum lippitudini confert, (*si ea fricentur.*)

6. *Ossa* ad morbum intercostalem, ut & ad ictus puncturamque valent.

7. *Stercus* Colicis confert (*exhibitum,* ʒ. i.) vel *brachijs* cruribusve alligatum vinculo, ut nonnulli volunt, confecto ex lana ovis à lupo laniata, vel ex corio cervi. *Vid. Forest.*

8. *Pellis* lupi commendatur itidem ad dolores colicos mitigandos (*facta inde stragula, vel cingulum cujus pili ventrem tangant.*)

PRÆPARAT.

1. *Oleum* fit. si *Lupus* in *Oleo* decoquatur.

Vires. *Podagricos* dolores mitigat.

2. *Essentia Sanguinis Lupi,* efficax ad dissolvendum sanguinem coagulatum. *Hartm. in pract.*

XXVI. *Lynx.*

Λύξ, *Lupus cervarius,* Germ. *Lux* Thieger *VVolf.*

OFFICIN.

1. *Axungia.* 2. *Unguis.*

Vires. 1. *Axungia* convenit articulis resolutis, convulsis, laxatis.

2. *Unguis* argento & auro includitur, gestaturque adversus morbum Comitialem & Spasmodum, (*loco amuleti.*)

N. Præfertur qui in dextro pede pro pollice est.

XXVII. *Moschius, s. Moschi Capreolus.*

N n n n n 2.

Dorceas Moschi, Gazella Indica, Germ. *Bisam Thier*.

Est Animal exoticum, Caprea non multum absumile, vulgare in Regno Cathai, Pegu, (Ditionis magno Cham subjecta) & ut alii volunt, in Ægypto aliisque locis: colit Alpes, nardis vicinat, aliisque herbis odoriferis.

N. *Transvebi quidem cepit in Italiam, verum citra emolumentum, nec enim Moschum exhibet, nec vitale diu superstes est.*

Moschus, Germ. Bisam.

Est excrementum seu sanies inclusa Vomica circa umbilicum, dum ♀is cestro animal id percellitur, enata: videlicet Vomicam hanc dum dolet, ad lapides vel arborum truncos fricat, adeoque distumpit, saniem inibi contentam effluere facit, lapidibusque adhærescere; hinc calore Solis ulterius elaborata, in moschum odoris suavissimi facessit.

N. *Sunt qui ex Vomica abscissa, solique aliquantulum exposita Moschum colligunt; sed hic ut priore immaturior est, ita & bonitate vilior. Adulteratur varijs modis, verum cui syncerus & verus non incognitus est, eidem ex odore & sapore, quin & ex pondere fraudemprehendere non erit difficile. Nonnulli probant, an Moschus legitimus sit, hoc modo: Pondus librâ examinatum in labelum humore perfusum immittunt, tam paulo post iterum aquâ lance ponderant; quod si superferatur, syncerum & legitimum existimant: sin cedat, spurium & adulteratum.*

Vires. *Calfac. 2. sic. 3. attenuat, discutit, cordialis est, & alexipharmacus, hinc & cephalicus.*

Vsus præcipui in omnibus affectionibus cordis, palpitatione (potus ac litus) Spiritus nimirum vitales fovet, suscitatur, recreatur: Hinc in affectionibus capitis & nervorum à frigore & crassis humoribus oriundis, tum & in dolore colico. &c.

Externè detergit tenues oculorum albugines, & humiditas defluxiones exiccat, ad Venerem concitat, auditum imminutum restituit, (auribus inditus cum cottone.)

Dosis ℥. iv. v.

N. *Vterum quia suavi suo odore allicit, mulieribus uteri ascensui obnoxius minus commode exhibetur; è contra v. majori cum utilitate pudendis ad retrahendum uterum illinitur.*

PREPARAT.

1. *Spec. Diamosch. dulc.* } *Vide*
2. *amar.* } *Dispens.*
3. *Confectio Moschardina, s. Trochisci Moschardini. V. l. 2.*
4. *Oleum Moschellinum, Μοσχέλαιο, (compositum) v. D.*

XXVIII. Mulus, Mula.

Μύιον & Germ. *Manesell.*
Animal est vivacissimum, genitum ex Equa & Asino, ideoque sterile.

OFFICIN.

1. *Vngula.* 2. *Vrina.* 3. *Seercus.* 4. *Cor.* 5. *Epar.* &c.

Vires. 1. *Vngula* suffitu menses nimi

nimiùm fluentes sistit. Cinis potus steriles reddit; illius alopeciaz subvenit.

2. Urina cum luto suo pedum clavos curat.

3. Stercus Mensium fluorem sistit, & Dysenteriaz opitulatur, (combustum, tusum, cribratum & potum,) dolori Lienis subvenit.

4. Cor, Epar, Renes, Uterus, Testes. Spuma oris: singula hæc sterilitatem inferre dicuntur.

XXIX. Mus.

Domesticus, μῦς, German. Maus.
 Araneus.
 Alpinus.
 Major, f. Glis.

Mus domesticus est animalculum notissimum, vitæ brevissimæ, salacitatis maximæ.

OFFICIN.

1. Mus ipse. 2. Stercus.

Vires. 1. Mus vivus dissectus & impositus extrahit aculeos, spicula, sagittas, &c. curat ictus scorpionum, extrahit venenum. Cinis mictioni involuntariæ s. nocturnæ medetur, (potus) alopeciaz succurrit (illius), tussi refractariæ medetur, (cinis.) Vide Forest.

2. Stercus movet alvum infantum (exhibitum 3. 4. 5. 6. vel subditum) inservit clytorib. & glandib. alopeciaz succurrit, futurusque capitis abstergit (illius.) Calculos renum & vesicæ atterit: Còdylomata, omnisque generis verrucas, fîcus, mariscas &

mora ani tollit. (cinis cum Vîno coctus & applicatus.)

Mus araneus, μυγάλα, Sorëx nonnullis, Germ. Spitzmaus.

Vires. Affectibus sedis, peculiari Experimento est, (ustus & illius cum axungia anserina.)

Mus Alpinus, μωζός, German. Murmelthier, Murmentle.

Est animal Alpium altissimarum incola, magnitudine cuniculos ferè superans, Hyeme integrâ dormitans.

OFFICIN.

Solus Adeps commendatur ad genus nervosum, & articulos contractos, rigidos, &c.

Mus major, ἄςνς, ῥεαζ, Rattus, Germ. Ratte, Ratze.

N. Venenum in cauda gestare dicitur.

Vires. Stercora murium majorum novem numero deglutita, mulierculis nonnullis singulare habentur experimentum, quo mensib. obstructis succurrere moliantur. Plater.

XXX. Ovis.

Mas, Aries, Germ. Ovis, πρόβαλον, Hammell. Vervex, Ovis German. i.e. Ar. castratus, Schaaff, Fœmina, Ovis. Agnus, Vide supra.

Ovis animal est mansuetum, timidum, lupo inimicum.

N. Coitus tempus est à Majo ad Augustum.

OFFICIN. NAT.

1. Cerebrum. 2. Fel. 3. Oesophus. Nnnnn 3

4. Lana succida. 5. Sebum. 6. Pulmones. 7. Omentum. 8. Stercus. 6. Vrina. 10. Vesica. 11. Caput, & Pedes.

Vires. 1. Cerebrum arietis prodesse aiunt in somno immoderato accendo, in morbis Epidemii, (fixant cerebrum, cumque pinguedine in placentam redigunt, addendo Cinam. Nucist. & hinc exhibent) Conradin. de Morb. Vngar. Facilitat dentitionem, (illitum cum melle).

2. Fel (lana susceptum, infantumque umbilico appositum) solvit alvum, carcinoma exterius sanat (illitum) aurib. purulentis auxilio est, (instillatum cum lacte muliebri.)

3. Oesophus (succidarum lanarum pinguedo, vulgò Ilopus humida dicta,) conficitur hac ratione.

Lana succida è collo. feminibus ac femotib. ovium, macerantur aliquot horas (6. 7. 8.) in qua ferventi; hinc fervescunt iterum, agitanturq; bacillo, donec totam pinguedinem in aquam deposuerint. Aqua hæc femotis lanis, magno impetu lignea rude agitatur, aut ex alto in aliud vas effunditur, ut spumescat, sic sordes spumæ inhærescentes separari poterunt. Reiteretur hæc depuratio, donec nihil spumæ amplius extet, collecta pinguitudo lavetur aqua pura, (alij malunt marinam,) manibusque agitur, donec candida evadat, nec aquam amplius inficiat, ad motaque linguæ leviter tantum astringat. Et hæc omnia sub fervido Sole fieri convenit.

Matth. & Diosc.

Vires. Emollit, resolvit, calefacit, dolores sedat, luxatis comissis, & simil. convenit.

4 Lana succida, 12107, 12108, Germ. Schmutzige Schaaffswolle, Colligitur Ætate è collo feminibusque, eaque mollis & sudore referta.

Vires. Calfacit, emollit, lenit, convenit optime contusis, luxatis, castis, & similib. (cum aceto, oleo, vino impostis.) Cremata vim habet calfac. siccantem, acrem, mordacem, discutientem: Eapropter confert humidis, mollibus tumoribus, ulceribus inveteratis; excrescencias cohibet, ulcera ad cicatrices perducit, fistulas aureque suppuras sanat (indita.)

5. Sebum datum ex vino rubro, sanguinem sistit, diarrhæam, dysenteriam, & tormina ventris curat (in obfymate.)

6. Pulmones, (ut & aliorum animalium carnosa viscera) capiti imposti dolores & æstum mitigant, ferocesque spiritus sopiunt.

Hinc Vfus præcipui in phrenitide, vigiliis, &c.

7. Omentum calidum colico medetur dolori (impositum.)

8. Stercus vim habet refrigerandi, exiccandi, aperiendi, discutienti.

Hinc maximi Vfus in aurigine, (sumptum cum petroselino, &c.)

Extrinsecus convenit in tumore splenis, in thymis, clavis, verruca, tumorib. cutaneis, &c. Maximi iridem solaminis est in ambustis, (pulverisatum & inspersum.)

2. Fri-

9. *Urina* (nigræ vel rubræ ovis) sumpta, aquam intercutem abigit; (idem facit & destillata.)

10. *Vesica*, (ut & capræ vesica,) cremata & exhibita, iis qui urinam invita reddunt succurrit.

11. *Caput & pedes* vervecis in ∇ fluente optimè decocta, atrophix & contracturæ subveniunt, (in balneo).

XXXI. *Ranunculus viridis.*

Ranunculus calamites (à calamis in quibus degit,) *Dryopetis*, Germ. *Laubfrosch*.

Est genus Ranarum terrestrium, reliquis minus, colore viridissimum, amans dumeta & loca aspera.

OFFICIN. NAT.

1. *Ipse Ranunculus.* 2. *Sanguis.*

Vires. 1. *Ranunculus sylvestris* convenit virib. cum rana aquatica, ejusque cinis vulneribus inspersus mirificè sanguinem cohibere dicitur, *Clariss. Dn. D. Arn. VVeickhard. in Thesaur.*

2. *Sanguis* peculiariter pro Philotro commendatur.

XXXII. *Rhinoceros.*

Rhynchoseros, Germ. *Rhinocer.*

Animal est magnitudine Taurum, formâ aprum æmulans, cornu unicum in proboscide gerens, idque nigrum, fissile, cubitum longum, pyramidale, bubali cornu formâ suâ representans, solidum sine cavitate.

N. 1. Tale nimir. videre licet apud viros rerum rariorū curiosos, *Cornelium ac Joannem Petros Materialistas huius*

loci celebratissimos.

N. 2. *Et cornu alterum pusillum in dorso gerere dicitur, quod eiusdem cum priore coloris, iidem apud Petros prostat.*

Vires. Commendatur ad venena, contagia, aliisque affectus sudore opus habentib. idèoque loco unicornu in huius defectu esse poterit.

Datur in scobe pulverisata ad \mathfrak{ss} . vel \mathfrak{ss} .

XXXIII. *Serpens.*

Ophis, Germ. *Schlang.*

Animal est astutissimum, exuvias suas singulis annis bis exuens, Vere scil. & Autumno, Hyeme sub terra & præcipuè sub radicib. arborum, (Betulæ, Coryli,) sopitum quiescens, homini infensissimum.

N. 1. *Serpentis nomen generale est multas serpentum species sub se comprehendens. Huius autè loci vulgare serpen- genus intelligimus, à Cacijs, Vipervis, &c. distinctum, quas damus infra.*

N. 2. *Præstant collecti initio Veris, cum senectam deponunt; attamen non statim ab egressu e latebris hybernis.*

OFFICIN.

1. *Integri combusti*, Caro, Cor, Ossa, 2. *Pinguedo.* 3. *Exuvia.* 4. *Fel.*

Vires. 1. *Integri combusti*, (pulvis serpentum,) scil. caro, cor, ossa ac epars vim habent alexiteriam, sudoriferam, (non venenatam)

Ususque præcipui sunt intrinsicè in omnibus morbis venenatis ac malignis, quales sunt pestis, febris petechi-

petechialis, lepra & similes: Quinimò & phthisicos, Gallicòve morbo laborantes, viperarum præcipuè usu juvari, ceu secretum venditat Cardanus. Si scil. caro cocta comedatur, jus bibatur, pinguedoque spinæ & juncturis illinatur. Nec est, quòd usum serpentum internum adèò formides, exenteratam enim ac decoriatam carnem, abiectis tamen felle, cauda & interaneis, loco cibi asumere licet.

N. Caput abijciatur, quia maximè venenosum est, adèò ut dentibus solis vim suam malignam exerant. Cauda negligitur, non quòd venenata sit, sed quia ex ossibus tantummodò constat. Vesica fellea rejicitur, quia proxima est lacuna materia venenata, qua inde duobus mensibus ad demum vesicas, seu gingivas defertur, in quibus sc. spirituosior ac efficacior illa sit, adèò ut si quis dentibus vipera etiam iam dudum interempta pungatur, veneno inficiatur, secus ac de felle constat, quo recenti canes moriuntur, siccato sine noxa vescuntur. Interanea non adhibemus, ob stercorea, vel ova adhaerentia, alias tamen his reiectis, sine noxa usui esse possunt.

N. 2. Si placuerit Corda ac Epata seorsim servare, secundum nonnullos, Thesaurum Medicum obrines pretiosissimum. Verùm mehercle, si quicquam peculiare à carne & ossibus, quantum viros attinet, tibi inde sperandum persuasum habeas, falleris. Falleris itidem si (quod communis fert opinio,) deglutitione pulveris serpentini, (vel etiam cordium recenter extractorum, atque adhuc sese moventium)

ab istibus serpentum tutum te imaginaveris. Experto crede.

2. Pinguedo emollit strumas, oculorum tubedini & maculis medetur, visum acuit, podagricos dolores mitigat.

3. Exuvia partum facilitate creduntur, (ventri vel lumbis alligata,) odontalgiamque (in gargarismis) mitigare; impetigines curant, (pulverisata, vel incinerata, & imposita;) alopeciis medentur, ac pilos nasci faciunt (illita.)

4. Fel. Istib. serpentum impositum, venenositatem in se allicit, Idem & de capite imposito affirmant.

PRÆPAR.

1. Pulvis.

Pulveres serpentum tot compositionum circumferuntur, ut Agyria ferè quisque peculiare sibi quippiam imaginetur. At quid opus est compositione, nec enim corrigi serpentes exenterati opus habent, nec stimulari, sat enim fortis eorum vis, sat tuta carnositas ac ossea substantia, (Cor, Epur, Lingua, Caro, Ossa, utpote que minimè venenata,) integer iidem si comburatur, venenatam exhalat naturam, (mallem tamen caput rejecisse,) nihilominus tamen adscribam unum atque alterum.

Bezarticum Animale simplex.

1. ℞. Serpentem excoriatum, (reiectis interaneis, caudâ ac capite) lava & exicca, hinc pulverisata, unâ cum spinæ vertebis, pulverem serva pro usu.

Dosis à ʒʒ. ad ʒj.

N. Ex.

N. Exiccatio vel per se in aëre peragi potest, vel in MB.

2. R. Serpentes vivos, (non exenteratos aut excoriatos,) conijce in ollam ac tege operculo, torréque ad ignem lentum, ut omnis pinguedo & humiditas consumatur, (absque combustione tamen) postea redigantur in pulverem.

N. Praefero priorem, quippe metu ne venenosa partes sufficienter exhalavint.

Ex hoc fit

Bezoarticum Animale compositum.

R. Pulv. serpentum, ℥ij. Rad. Valerian. Angel. pimpin. Herb. Ruta an. ʒi. M. F. pulvis.

Dosis à ʒj. ad ʒij. vel ultra.

XXXIV. SUS.

Mas, Verres, Porcus, Germ. Eber, Borch, Barch, (majalis, i.e. porcus castratus.)
Fœmina, Porca, Scrofa, Savv.
Porcellus, Ferckel.

Animal est maximè pituitosum & humidum, multis morbis obnoxium, quales sunt, raucedo, angina, struma, febris, grando.

N. Non datur animal quod homini quantum interiora attingit, similis sit ipsa sue.

OFFICIN. NAT.

1. Fel. 2. Pulmo. 3. Pinguedo. 4. Offsa. 5. Talus. 6. Stercus. 7. Vesica.

Vires. 1. Fel suillum contra autium ulcera, reliquaque omnia ma-

gno successu adhiberi scribit Diosc. pilor. proventum impedit, (cum lardo suillo ana ac $\frac{1}{4}$ parte I . acerrimi & Ol. Amygd. ana digestum, & illitum.)

2. Pulmo mirificè prodest impositus attritui à calcementis contracto.

3. Pinguedo (Adeps absolute dictus) calcacit minus, ideòque in unguenta refrigerantia infertur, inveteratos dolores lumborum & articulorum sedat, (inuncta cum cinere straminis fabacei, aut ca c.)

Lardum coctum & circumligatum ossium fracturas feliciter conglutinat.

N. 1. Pinguedo qua è sue veteri fuerit, vel qua sole condita, calidior ac efficacior est illa, qua tum è porcellis desumpta, tum insulsa fuerit. Sic & vetus axungia acrior est recenti.

N. 2. Sunt qui sola axungia verres, vice Symparbetici unguenti utuntur.

4. Offsaiunt ossa de collo suspensa quartana laborantibus esse auxilio: fides sit, penes expertum.

5. Tali or (Astragalus) commendatur ad fracturas ossium, ut & ad colicapitisque dolores (ustum & exhibitum.)

6. Stercus (succerda) emollit, discutit, hinc prodest in prurigine, exanthematibus, clavis pedum, aliisque tuberculis duris, (calide impositum.)

Idem medetur animalium venenator. (cum I . coctum) Hæmorrhagiam narium sistit, (in ∇ tritum & illitum.)

7. Vesica iuvat eos qui inviti lotium reddunt, (costa vel usta & exhibit.) Eadem præstat pubi imposita. Vrinam ciere fertur. Plin.

PRÆPAR.

1. Unguenta ex pinguedine sunt varia.

E.gy.

Rosatum, Pomatum, qua suis locis attingunt.

2. ▽ ad Atrophiam.

Fit è sanguine à fibris repurgato atque cum herbis bēchicis refrigerantib. & humectantib. in **MB** destillato.

XXXV. Talpa.

Ἀπάλιαξ, Σπαλάξ, Mus terrenus, Germ. Maulwurff, Scharmaus, Moltwurff.

Animal est acutissimi auditus, hoc peculiare præ cæteris animalib. habens, quod non nisi sub terra vivere ac superstes esse possit.

OFFICIN.

1. Talpa ipsa. 2. Cor. 3. Sanguis.

Vires. 1. Cinis confert lepris, strumis ac fistulis, (illius cum albimine ovi aut melle.

Intrinsicus cum Cerevisia aut Vino potus curat Arthritidem vagam dictam, (Germ. die lauffende Vahren, die lauffende Gicht,) & Scrophulas.

Dosis ὄβ. quotidie assumenda.

2. Cor, Herniam sanat, (siccatum pulverisatum & exhibitum, per dies 3 aut 4, scil. quotidie unum.

N. Præstat mense Majo collectum.

3. Sanguis recens illitus, capillis calvitiam decorat.

N. Vulgi opinio est, si quis talpam manu compresserit, ut moriatur, eum à febre eo ipso anno fore securum, quin & in Paroxysmo febrili manu retenta, insultus reprimere censetur.

XXXVI. Taxus.

Μίλις, Meles, Taxus, & Taxo, Germ. Dachs.

Duorum est generum: Caninum quod pedes habet caninis similes; & porcinum, quod pedib. sues imitatur.

OFFICIN.

1. Integer incineratus. 2. Sanguis. 3. Adeps.

Vires. 1. Taxus integer incineratus cum successu exhibetur pulmoniacis, sanguinem exscreantib.

2. Sanguis pulverisatus lepræ convenire dicitur, destillatusque pesti subvenire.

3. Adeps præcipuè Officialis est, qui uti paulò crassior, ita & paulò calidior ac efficacior est suillo. Renum dolorib. auxiliatur, à calculo subortis, (innictus vel in Clymate adhibitus,) febrilem æstum mitigat, contracturis ac imbecillitatib. artuum succurrit (cum adipe vulpis cave sylvestris.

XXXVII. Vipera.

Εχίς vel ἑχιδνα, (Femina) Arabice Alphe, Thirus, Germ. Viper-Natter, Nater, Otter, Aiter, Heck-natter, Brandt-Schlang.

Est

Est species serpentis viviparæ, serpentib. communib. venenosior, Hyeme in scopulis sopita delitescens, vel etiam terra oblecta.

N. 1. *Vipera* nomen nonnullis generale audit, omnique serpentum generi imponitur. In specie tamen hic sumitur pro eo quod Italis *Marassi* nomine venit, licet adhuc controvertatur, utrum *Vipera Italica* cum *Viperis* à Majoribus ad *Theriacam* expetitis eadem sint.

N. 2. *Viperis* solis peculiare esse volunt, vivum fatum parere, unde & *Vipera*, quasi *Vivipara* dicta sint, at tamen & in serpente sat magno, quem in *Finlandia* secui, fatum vivos deprehendi.

N. 3. Non tota *Vipera* venenata ac lethifera est, sed solum caput & fel, reliqua ut caro, epar, ossa veneno carent. Vide supra de *Serpente*.

Præstant 1. *Fœmellæ*, collectæ tempore Verno, postquam aliquandiu è cavernis suis hybernis fuerint egressæ, victuque quadantenus relectæ.

2. *Iuvenulæ*, (non effceta, nec gravidæ,) quæ ablatis partib. auferendis, diu adhuc moventur, quæque degunt locis aridis & montanis.

Vires. Vide in *Serpentum* descriptione.

Nimirum:

Vires ibidem recensitas præ aliis serpentum generib. *Viperæ* excellenti gradu obtinent. Præter eas sunt qui *Viperæ* caput ad anginam notam commendant (*collo appensu...*)

PRÆPAR.

1. *Oleum ex Viperis.*

2. *Viperæ nigræ*. lb. iij. Ol. *Sesamin.* sextarium. j. lb. in vase vitreato angusti oris probè obturati, (ne vapor inde exhalet,) incoquantur, donec caro ab ossib. decidat, dein cum refrixerint, reponantur. *Andernacus.*

N. Alij per descensum eliciunt ex *Viperis* scil. capite, cauda, &c. orbatis. Vires. *Cutim* extergit & impetigines aliæque id genus vitia sanat.

2. *Sal Theriacum* s. *Theriacale*, vide *Dispens. Aug.* & si placet *Querc.* in *Pharm. Rest. Aetium & Galenum.*

2. *Trochisci de Viperis*, v. *Dispens.*

N. 1. Sunt qui *Theriacam de Cacula*, (*Cacilia*, *Ger. Blindtschleich*,) confecerunt, summoque cum successu tempore pestis ad sudorem eliciendum semel ac iterum propinarunt. *Gesn. de Serpent. Schwenckfeld. ex Platero.*

N. 2. Fieri potest & *Vinum Viperinum* (i. e. in quo *Vipera* interfecta sunt,) ad *Elephantiasin* celebre (*bibitum*) *Galen.*

XXXVIII. *Vitulus.*

M. $\chi\theta$. *ital*, Vac cæ proles, *Germ. Kalb.*

OFFICIN. NAT.

1. *Medulla*. 2. *Stercus.*

Vires. 1. *Medulla vitulina* post cervinam locum primum bonitatis obtinet, vim habet indurata & scirrhusa corpora emolliendi, sive musculis, sive tendinib. sive ligamentis, sive etiam viscerib. ipsis durities ac-

00000. 2

ciderit. Quin pessi quoque inde confiunt, uterum emollientes.

2. *Stercus Erysiopelati* convenit, (reccens illitum.)

PRÆPARAT.

∇ destill. pectoralis, v. l. 2.

XXXIX. *Vnicornis.*

Mokoregās, Remena, Reem, & Reim. Hebr. Alcherchedom. Arab. *Vnicornis*, Germ. Einhorn.

Animal esse dicitur equo quoad corpus non dissimile. unguis fissis, cornu in fronte gerens procerum.

N. Cujus regionis incola sit nondum certo constat. *Alianus*, montes esse ait in intimis Regionibus *Indie Or.* asperissimos & feris refertos, ubi qua apud nos bestia domestica sunt, feras ajunt esse, ut oves, canes, capras, &c. In *ys* *Monocerotem*, quem vocant, *Cartazanon*, numerant, eamque magnitudine ad confirmata atatis equum accedere, jubaque præditum, & pilis fulvis esse, &c. *Nicolaus Venetus* referente *Andrea Baccio*, inveniri eum scribit, in extremis *Asia* partibus, in Provincia, appellata *Maccina*. Narrat *Marcus Paulus Venetus* in quadam Provincia *India Occid.* ea reperiri, Regnumque *Basina* Provinciam eam appellat. Verum *Andreas Baccius* illorum *Monocerotem* nihil aliud esse autumat, quam *Rhinocerotem*. *Ludovicus Vartomannus* in itinere suo *Ethiopicum* veram *Monocerotis* speciem descripsisse videtur. Cujus duo individua in Civitate *Arabia Mecha* sibi visa asserit, cratibus inclusa, quorum unum fuerit magnitudine equi 30. mensium:

alterum magnitudine pulli equini unius anni, unum cornu mediâ fronte gestantia: primum longitudine 3. cubitorum; alterum vero duorum: colore præditum balis, capite cervino, cervice non admodum procerâ, nec valde crinita, cruribus macilentis, & tenuibus unguibus, caprinorum in modum fissis, &c. Et hæc animalia ab *Ethiopia Rege* ad *Sultannum Mecha Regem* missa fuisse subjungit.

OFFICIN. NAT.

Cornu, (*Vnicornu*), quod ab *Ebo*re distingui potest, fibris quas subtiliores exhibet, simul & solidius ac gravius ferè est, in cæteris ebur amulatur.

Vires. *Sudoriferum* est *Alexipharmacum* ac cordiale. Hinc laudatur adversus venena, morbos contagiosos, &c. *Proficuum* quoque censetur in *Epilepsia infantum*.

Dosis à ḡ. iv. ad ḡβ. etiam integrum, & ultra.

N. *Andreas Baccius* qui integrum de *Vnicornu* Tractatum conscripsit, ejus fragmenta annulis includere jubet, digitisque circumferre, vel de colles loco amuletis, suspendere, ut cuius tangat.

XL. *Vrsus.*

A^{ix}Ⓞ, Germ. *Bär*.

Animal est crudele, catarrhosum, phlegmaticum, capite imbecillo, lumbis robustissimis, lascivum. Inimicatur equis, asinis, leonibus. dormit septimanas aliquot continuas.

OFFI

OFFICIN.

1. Pinguedo. 2. Fel. 3. Oculus.

Vires. 1. Pinguedo calfacit, resolvit, emollit, discutit, &c.

Vfus præcipui in alopecia (illita cum mure combusto:) medetur dolorib. arthriticis, parotidib. (German. Ohrnckele) tumoribusque aliis (cum sevo taurino & cera ana, in Empl. redacta,) ulcera crurum tibiârumque sanat.

N. 1. In Hernia s. Enterocœle uterique prolapsu, muliercularum vulgare remedium (dorso s. ossi sacro illita.)

N. 2. In usu externo pinguedinis hujus observare expedit, quod pituitis albedinem conciliat.

2. Fel commendatur intrinsecus ad morbum comitalem, ad asthma, & icterum.

Extrinsecus ad ulcera cancrofa ac serpentina (illitum) ad odontalgiam, oculorum hebetudinem, &c.

N. In Finlandia ubi Vrsorum datur copia, vulgatum rusticis est, fel exiccatum instar Panacea exhibere, sudoréque superveniente morbos quamplurimos fuisse solutos audivi.

3. Oculus dexter effossus exiccatus & infantib. appensus, terrorem quib. in somnis vexantur, arcere dicitur;

Sunt & qui ajunt Oculum Vrsi sinistro brachio alligatum, quartanam fugare.

XLI. Vulpes.

Αλώπηξ. Germ. Fuchs.

Est animal astutissimum, naturâ

caninâ quo dammodo particeps.

N. Vulpium genera tria in Suecia ac Finlandia vulgaria comperi, nimirum præter vulgares dantur ibidem nigra & crucigera, linea scil. nigra, secundum longitudinem à capite ad caudam per dorsum decurrente.

OFFICIN.

1. Pinguedo. 2. Pulmo. 3. Iecur. 4. Fel. 5. Lien. 6. Pellis. 7. Sanguis. 8. Integra Vulpes. 9. Siccus.

Vires. 1. Pinguedo auxilio est convulsionib. contracturis, tremorib. &c. (illita;) aurium dolorib. vulnerib. capitis, & alopeciis.

7. Pulmo consolidat, abstergit, hinc valet ad vitia pulmonum & angustiam pectoris, (exiccatus saltem & combustus.)

3. Iecur, Epaticis & Splenicis confert, (simili modo ut pulmo adhibitum.)

4. Fel, Oculorum Pterygio succurrit (illitum.)

5. Lien, Lienis duritiei ac tumori medetur, (impositus.)

6. Pellis pilosa membris refrigeratis ac articulari morbo infestatis feliciter imponitur.

7. Sanguis arefactus & tritus calculo Renum & Vesicæ medetur: Idem felicius præstare perhibetur sanguis recens, potus ad cyath. scil. vel etiam abdomini, pubi, inguinibus ac renibus illitus.)

8. Vulpes integra, vel Caro ejus combusta, ad vitia pectoris commendatur.

Vulpes in aqua vel oleo optimè
cocta, nervinis affectibus, idèoque
contracturis ac dolorib. articular.
medetur (*Si locus affectus eo lavetur.*)
9. Stercus Scabritiem cutis sanat
(*cum Γ illitum.*)

PRÆPARAT.

Ol. Vulpinum, v. Dispens.
Loch. de pulmone Vulpis, v. Disp.
Pulmo preparatus s. lotus & exsic-
catui.

CLASSIS II.

DE AVIBVS.

XLII. Accipiter.

Ἰεραξ, Germ. Habich.

Volucris est rapax, vorax & audax,
visu forti prædita.

OFFICIN.

1. Accipiter integer. 2. Adeps, & 3.

Excrementa.

Vires. 1. Integer oculorū vitiis suc-
currit, (*in oleo coctus, oculòque inunctus.*)

Idem sentiendum & 2. de Adipe:
Insuper omnib. vitiis cutis medetur,
(*oleum illud illitum.*)

3. *Excrementa calfactoriâ vi adeò*
pollent, ut à Galeno ex foro Medico
eliminenter, nihilominus tamen sunt,
qui oculorum vitiis arcendis adhibe-
ant, alii ad partum promovendum,
(exhibita vel in suffitu adhibita.) Hip-
pocrates & Plinius ad sterilitatem
emendandam propinant.

XLIII. Alauda.

Κόρυς, Alauda, Cassira, Galerita, Jerch.

Alauda { cristata, hæc prævalet.
non cristata.

OFFICIN. NAT.

1. Cor. sinegra ales, & 2. Sanguis.

Vires. 1. Cor (*Alauda cristata*) fe-
mori alligatum arcere colicum do-
lorem ajunt, idem quoque de Corde
secèti devorato perhibent, ut & de in-

tegra Alauda, (*tostra vel unâ cum pennis*
incinerata, aqua Dosi \bar{z} , seu cochl. 1. ac 2.
per Dies aliquot exhiberi poterit.

2. Sanguis recens ex aceto acri aut
vino calido haustus, calculosis effica-
cissimè subvenit.

XLIV. Alcedo.

Ἀλκυών, Halcyon, Eifsvogel, Eifengart.

Avis est speciosa, passere paulo
amplior, rostro longo, colore tum
cæruleo, tum viridi, tum purpureo,
juxta glaciem rivulorum degens.

OFFICIN.

Cor, quod siccatur & collo infantium
appensum comitalem arcere volunt.

XLV. Anas.

Ἡντρα, Germ. Andr, Endr, vogel, Endr.

Est { Domestica.

{ Sylvestris.

Culinaris potissimum est, gignit
crassos, melancholicos & superfluos
humores.

OFFICIN. NAT.

1. Anas viva. 2. Adeps. 3. Sanguis.
4. Fimus.

Vires. 1. Viva sedat dolores coli-
cos, si ventri imponatur, parte deplu-
mata.

2. Adeps calf. humect. moll. di-
ger.

ger. resolvit. Eapropter eo utimur in dolore interno & externo, scilicet laterum, artuum, in nervorum frigida intemperie, &c.

N. *Adeps hic primas præ reliquis habet, & præcipuè Anacia sylv.*

2. *Sanguis alexipharmacus est, & hinc in antidota nonnunquam ascitur.*

4. *Fimus mortui venenatorum animalium imponitur.*

XLVI. Anser.

Xii, veterib. Ganza, Germ. Gans.
Anser { Domesticus.
Sylvestris, hic in Officinis præferuntur.

Anser itidem culinaris maximè est, alimentum præbens excrementitium & melancholicum.

OFFICIN. NAT.

1. *Pinguedo.* 2. *Sanguis.* 3. *Stercus.*
4. *Cuticula pedum.*

Vires. 1. *Pinguedo* calore suillam superat, suæque subtilitatis ratione promptius penetrat ac resolvit, ideoque rectè per anum injicitur ad obtundendam erosionem in alto corporis sitam, alopecias capillis explet, rimis labiorum medetur, tinnitui aurium succurrit, (*aurib. indita,*) spasmus nervosque rigidos sanat, (*pinguedo ex anseris, sarcino carne cati aliisque nervinis herbis, & assato collecta*) alvum laxat, præcipuè infantum, (*umbilico inditum ventre impostum.*)

2. *Sanguis Alexipharmacus* habetur.

Dosis ad ʒij.

3. *Stercus* calfacit & siccat vehementer, incidit, aperit, menses, secundinam & urinas potenter movet.

Hinc maximi usus in morbo regio, Scorbuto, Hydrope. (*cum coctileari urina Capra vel Vinuli destillata, continuarique potest eius usui in dies aliquot (8.) Idem & tussi mederi perhibetur.*

N. 1. *Adeò calfacit ut & gramina, in qua deciderit, urat, unde & à Galeno inutile indicatur.*

N. 2. *Præfertur viridiusculum in pratis tempore Verno collectum, quod siccatum calore moderato & pulverisatum à ʒb. ad ʒj. exhiberi poterit.*

Alij in potu recens exhibent, cum liquore conveniente transfusum.

Dosis ʒj. vel ʒij.

4. *Cuticula pedum* exiccata & pulverisata ob astringendi vim commendatur in profluvio mensium sistendo.

Dosis ʒb.

Extrinsecus cum successu pernioni imponitur.

N. *Sunt & qui Medicamentis Anticlericis admiscant.*

XLVII. Ardea.

Egòdi, Germ. Reyer, Reigl.

OFFICIN. NAT.

Pinguedo s. Axungia.

Vires. *Pinguedinis* huius rarus usus est in Medicina, lenire tamen dicitur podagricos dolores, oculorumque nebulas discutere, & visum clarifica

rificare (*illita*) Hinc & surdastris conferre (*indita auribus.*)

N. Prostat nihilominus in gratiam piscatorum, qui inde faciunt quo pisces attriciant.

Nimirum.

Pisces quia ardeam odio prosequuntur, huius odore concurrunt, ardeam ceu hostem irruunt.

XLVIII. Ciconia.

Πέλαγος, Germ. Storch.

OFFICIN. NAT.

1. Ciconia ipsa. 2. Stercus. 3. Ventriculus. 4. Axungia. 5. Fel.

Vires. 1. Ciconia vim habet alexipharmacam insignem, aded ut contra omnis generis venena, & imprimis contra pestem præstantissima censeatur, (*comesta vel cinis eius assumptus*) insuper nervosis & articularib. affectib. succurrit.

2. Stercus si ex ∇ hauriatur comitialib. aliisque morbis capitis prodesse credunt. *Crato.*

3. Ventriculus exiccatus ac pulverisatus pro maximo secreto habetur in venenis.

N. Alij solam tunicam interiorem malunt.

4. Axungia podagricis & tremulis articulis utiliter illinitur.

5. Fel ad oculor. vitia commendatur.

PREPAR.

I. ∇ Antepileptica:

Fit ex pullo Ciconiæ integro, i. e. & deplumato, & exenterato, atque in frustra dissecto, admixtis

antepilepticis aliis ex MB S ando.

2. Ol. stillatitium quod sat copiosum fundit.

3. Sal volatile quod itidem copiosè instillatione exhibet.

4. Arcanum Alexipharmacum de Ciconia, videl. 2. c. 51.

XLIX. Columba.

Πεπερα, pds, Germ. Taube.

Avis est fecunda admodum, calidissima, cerealib. vivens.

Columba est $\left\{ \begin{array}{l} \text{Domestica, Ger. Haus-} \\ \text{taub} \\ \text{Sylvestris, Turtur.} \\ \text{Turteltaub, v. suo loco.} \end{array} \right.$

OFFICIN. NAT.

1. Columbatota. 2. Sanguis. 3. Tunica ventriculi. 4. Fimus.

Vires. 1. Columba viva per medium dissecta, capitique dum sanguine adhuc calet, imposita, feroces humores mitigat, melancholicam tristitiam discutit.

Hinc convenientissimum Medicamen est in Phrenitide, Cephalalgia, Melancholia, Podagra.

2. Sanguis tepens oculis instillatus, dolorem, lippitudinemque sedat, suffusiones sanguinemque discutit, vulnera recentia curat: Peculiariter cruorem è membranis cerebri erumpentem cohibet, podagricum dolorem mitigat.

N. 1. Praefertur sanguis Columbi maris, isque sub ala dextra elicitus (*ob naturam eius calidior.*)

N. 2. Succus sanguinolentus ex penarum.

marum calamis expressus, sanguini substitui aptus est, praesertimque e pullis columbarum.

3. Tunica ventriculi exiccata & pulverisata commendatur in Dysenteria.

4. Fimus vehementer exalfacit, (ob nitrosam facultatem qua maxime pollet,) ideoque urit, discitit, ruborem cutis sanguinem alliciendo excitat.

Hinc Vlus frequentis in Cataplastatis & Emplastris rubificantib. Sic tritus & cribratus cumque semine nasturtij impositus facit ad affectus inveteratos.

Cujusmodi sunt.

Arthritides, Hemigrania, Vertigo, Cephalæa, dolores inveterati in laterib. scapulis, cervice ac lumbis, dolores colici, affectus apoplectici, lethargici, & simil.

Sic strumas aliisque tumores discutit, (cum hordeacea farina & \oplus mixtus & impositus) alopeciae succurrit (illius,) Colicis confert, (in Clysteribus) defluxiones ad genua delabentes discutit, (cum \ominus & \odot .)

Internè calculum arterit & urinam pellit.

[Dosis \mathcal{D} j. ad \mathcal{D} ij.]

L. Cornix.

κορνίς, Germ. Krage.

Vires. Fimum in Vino potum, dysenteriam sanare tradit Kyranidos.

LI. Corvus.

κόραξ, Germ. Raab, Rappe.

OFFICIN. NAT.

1. Pulli. 2. Cerebrum. 3. Pinguedo, & Sanguis. 4. Stercus.

Vires. 1. Pulli Corvor. incinerati commendantur ad comitalem morbum.

Dosis \mathcal{z} j. singulis dieb. 2. vel 3. exhibita.

Sic & Cinis Corvorum ad Podagram & Alphos commendatur.

2. Cerebrum commendatur itidem ad Epilepsiam.

3. Pinguedo ac Sanguis capillos reddit nigros, id quod & de ovis affirmant.

4. Stercus Infantum tussim dolo-remque dentium sedare aiunt, (de collo suspensum.)

LII. Coturnix.

ὄρνις, Germ. VVachtel.

N. Comesta Coturnix, noxia esse creditur spasmu obnoxij.

OFFICIN. NAT.

1. Pinguedo, & 2. Excrementa.

Vires. 1. Pinguedo oculis prodest maculas abstergendo.

2. Excrementa Coturnicum hel- leboro vescentium, (quod ipsi ut quidam scribunt, in alimentum cedunt,) singulari proprietate quadam conferre Epileptis quidam volunt.

LIII. Cuculus.

κόκκυξ, Germ. Gucker, Guckaug, Kuckug.

OFFICIN. NAT.

1. Cuculus ipse. 2. Fimus.

PPPPP.

Vires. 1. *Cuculus* ustus commendatur ad calculum, ventriculi dolorem & humiditatem. *Rondel.*

Datur & utiliter febricitantibus paroxyismi tempore, medetur Epilepticis, &c.

2. *Fimus* moesum canis rabidi curat, (*potus.*)

LIV. Ficedula.

Συκαλις, Ficedula, à Ficum esu sic dicta. *Germ. Schnepffe, VVustling.*

Vires. In cibo visum acuere dicitur.

LV. Gallus, Gallina.

Est } *Mas, ἀλέκτωρ*, Gallus, *Ger. Han.*
 } *Fœmina, ἀλεκτορίς*, Gallina,
 } *Germ. Hennis, Hun.*

N. *Gallus Castratus* Capo dici solet seu *Capus*.

OFFICIN. NAT.

1. *Gallina* (seu *Gallus*) integra 2. *Cerebrum*. 3. *Tunica Ventriculi*. 4. *Testiculi*. 5. *Fel*. 6. *Pinguedo*. 7. *Guttur*. 8. *Stercus*. 9. *Ova*.

Vires. 1. *Gallina* dissecta (præferunt nigram) sanguine adhuc calente imponitur capiti in phrenitide, Cephalalgia, &c. Mortibus. itidem venenatorum animalium simili ratione mederi aiunt: anthracib. imposita venenum elicit, nec prætereundum, quod sanguinis eruptionem in vulnerib. recentib. sistat.

1. *Viva Gallina* (*Gallus*) circa annum deplumata è bubonib. venenum extrahit, (*imposita.*)

PRÆPAR.

1. *Gelus* s. *decoctum Gelatinum Gallinae* (*veteris.*) Fit ex carne Gallinae in frusta concisæ, additisque pedib. vituli, vervecis, aut carne bovina per se in diplomate horas aliquot, (sex, sept.) vase clauso cocta & expressa.

N. *Addi possunt Aromata* & *Ve cordiales prout libet.*

Vires. *Insigne est nutritivum & corroborativum.*

2. *Conusum*, fit itidem ex carne Gallinacea, quæ coquitur, donec caro ab ossib. decidat; hinc contunditur unâ cum ossib. fitque expressio cum vino miscenda, & pro libitu aromatizanda.

N. *Gallinarum caro melior est quam Gallorum, nisi sint castrati; nigrarum vero, quæ non pepererunt melior est & levior.*

2. *Ius galli veteris*: *Gallus antiquus* (annor. 2. 3. 4.) fatigetur optimè, donec lassitudine cadat: hinc trucidetur, deplumetur, exenteretur, faciatúrque medicamentis idoneis, coquatúrque in aliquot mensuris aquæ, donec caro ab ossib. ferè decidat: Hinc coletur.

Vires. *Ius illud per se vim habet molliendi, & ob nitrosas partes, quibus decrepissimum illud animal præditum est, quoque fatigatione illâ exaltata sunt, virtute pollet incidendi, abstergendi, alvum citandi, idque multò magis si in eo Medicamenta similium facultatum incogantur. Hinc celeberrimum est in dolore colico*

colico (costum cum purgantib. & discutientib.) In tussi tartaroque pulmonum (cum beebicis elixum,) &c.

2. Cerebrum vim habet incrassandi, fluxusque compescendi.

E. gr.

Fluxum alvi, (in Vino sumptum;) gingivis ad dentitionem à mulierib. illinitur.

3. Tunica interior ventriculi extracta, siccata, (ad Solem,) & pulverisata, singularem vim habet tum astringendi & corroborandi ventriculum, adeoque vomitum, & fluxum alvi compescendi, tum & calculum comminuendi.

4. Testiculi deperditas in morbis vires mirificè restituere dicuntur, semen prolificum suppeditant, & Venereas vires roborant, (recenter usurpati,) febribus itidem medentur (assumpti.)

5. Fel maculas cutis aufert, (illitum:) oculis convenit.

6. Pinguedo Gallinarum & Caponum calfac. humect. emoll. lenit, mediâque inter anserinam & suillam existit, harumque acrimoniam obtundit, convenit labiorum rimis, aurium doloribus, oculorum pustulis.

7. Guttur Galli ustum & non consumptum, sed tostum & exiccatum sub noctem ante cœnam exhibitum proprietate sanat mictionem involuntariam nocturnam. Solenand. f. 4. conf. 11.

8. Stercus omnia eadem præstare

aptum est, quæ columbinum, sed inefficaciùs, privatim tamen colico & vterino dolori convenit. Valet itidem maximè ad Ictetum, Calculum & Urinæ suppressionem.

N. Præstantius habetur id quod in stercore album est.

Dosis ʒss. manè ac vesperi ♂ & ♀ continuis 4. vel ʒ. exhibitum. Quercetan. Pharm. Rest. c. 21.

Extrinsicè exiccat achores capitis, aliâque scabiem manantem (cinis inspersus.)

Luteum stercoris consolidat Vesicæ exulcerationem, (assatum in butyro recenti, vel oleo olivarum, atque coniectum in frigidam, ut sordes secedant, & liquor olei supernaset, in ductum penis injiciendus. Hartm.)

9. Ova Medicinæ exhibent testas, membranulas, ovi albumen, vitellumque.

Testa vim habent Lithontripticam, tartareamque mucilaginem incidendi.

Membranula vim habent diureticam intrinsicè & extrinsicè adhibitæ, (præputiisque imponuntur infantum.)

Albumen vim habet refrigerandi astringendi, agglutinandi.

Vsûsque crebri est in oculor. rubedine, in conglutinatione vulnerum (cum bolo commun.) in fracturis, &c. Inservit & anacollematis.

N. Hippocrates exhibet febrientibus albumina N°. 3. aut 4. ad refrigerandum & egerendum.

Vitellum Ovi vim habet anodynam, maturandi digerendi, laxandi, pro inde usu creberrimus Clysterib. immisceri, quin & cum salis tantillo mixtum infantom umbilico (*intesta juglandis*,) imponi solet ad ciendam alvum.

PRÆPARAT.

Paratur inde Oleum quod crebri usus est in consolidatione vulnorum rimar. in maturacione tumorum, &c. Videatur Dispens. Aug. & Norimb.

N. Fit inde potus puerperis nostratibus usitatissimus, vulgo Seiff dictus.

℞. Vitel. ovi No. 2. vel 3. Aquæ Mens. 1. Vini M. $\frac{1}{2}$. (plus minus) coquantur optimè pro potu.

LVI. *Grus*.

Грѹъ, Germ. ein Kran. Kranich.

Vipio, i. e. pullus Gruum.

OFFICIN. NAT.

1. *Grus integra*. 2. *Pinguedo*. 3. *Fel*. 4. *Caput, Oculi, Ventriculus*. 5. *Medulla tibia*.

Vires. 1. *Avis hæc* quia nervosa est, nervosis ac membranosis partib. peculiariter convenire statuitur.

Hinc Usus ejus commendatur in dolorib. colicis.

2. *Pinguedo* surditati auxilio est, (*auribus instillata*,) Lientis duritiem aliósq. tumores renitentes emollit (*cum* \dagger . *scillitico subacta*) rigori cervicis velocissimè succurrit.

N. *Esus* em natura esse dicitur, cuius anserina pinguedo.

1. *Fel* oculis prodest.

4. *Caput, Oculi, Ventriculus*, pulverisata fistulis, canceris, & varicosis ulcerib. insperguntur.

5. *Medulla tibia* inservit unguento Ophthalmico inde parando.

LVII. *Hirundo*.

Χελιδὼν, χελιδὼν, G. Schwalb, Schwalbin	}	Domestica G.	{	major, cū macula rubra sub gutture.
		Hausfchwalb		minor, sine illa macula
		Sylvestris		Riparia, Germ. <i>Wasserfchwalb</i> . Muraria, Germ. <i>Spißfchwalb</i> .

Domestica in Ædib. nidificant. Riparia in ripis aquarum inhabitant, unde & aquatica dicuntur.

Muraria nidos suos muris templor. seu parietib. aut rupib. appendunt.

N. Prevalent Riparie.

OFFICIN. NAT.

1. *Integra*. 2. *Cor*. 3. *Sanguis*. 4. *Lappilli*. 5. *Nidus*. 6. *Stercus*.

Vires. 1. *Integra* Epilepsia spe-

cificè subveniunt, oculorum hebetudini, lippitudini. (*cum* *cum* *velle illius*.) Anginae ac Vvula inflammatae medentur, (*comesta* *et* *assumptu earum cinis*.)

2. *Cor*, Epilepsia itidem conferre, memoriámque roborare ajunt: alii contra quartanam devorant.

3. *Sanguinem* peculiariter oculis conferre volunt. præterunt a. sub ala dextra extractum.

4. *La*

4. *Lapillus* in pullor. nonnullorum ventriculo, (ratò licet) invenitur, *Chelidonius* dictus, grani lentis vel pili magnitudine. Hunc *Epilepsia* puerorum convenire volunt, (*brachio alligatum, vel collo suspensum*)

N. Ferunt *crescente* & hunc potissimum inveniri, atque in pullo primogenito. *Alj* mense *Augusto* circiter plenilunium eximunt.

5. *Nidus* auxilio anginae est (*extrinsecus impositus*) oculorum rubedini medetur: *Ictui Viperino* convenit, (*impositus*.)

6. *Stercus* calfacit impen'sè, discutit, acre est.

Vfus praecipui in morsib. canis rabidi, (*intrinsecus & extrinsecus*) in dolorib. colicis & nephriticis, (*propinatum*;) alvum irritat, (*subditum*.)

PRÆPARAT.

Aqua hirundinum fit usitatiùs ex *Ripariis*. *V. Dispens. Aug.*

LVIII. *Milvius*, *Milvius*.

Ιετῖνϙ, Germ. *VVey*, *VVeibe*, *VVuwe*, *Küttelweyb*, *Hünerdieb*.

Animal est è genere *Accipitrum* acuti visus, articularib. morbis obnoxium.

Est { Major, { niger, robustus, hic
 { usitator
 { rufus propemodum,
 { regalis dictus.
Minor, rubens, Germ. *VVeib*.

OFFICIN. NAT.

1. *Milvus incineratus*. 2. *Caput*. 3. *Epar*.
4. *Sanguis*. 5. *Fel*. 6. *Stercus*. 7. *Pinguedo*.

Vites. 1. *Milvus incineratus* *Podagrae*, *Epilepsia*que subvenire dicitur, (*exhibitus*.)

Dosis ὄβ. ad ὄj.

2. *Idem*, de *Capite* affirmant, ac *Epar* incineratis.

3. *Epar* insuper oculorum Medicamentis adhibetur.

4. *Sanguis* *podagricos* juvat, (*cum Urtica mixtus & impositus*.)

5. *Fel* *Oculariis* additur.

6. *Stercus*, articulis cum successu imponitur.

7. *Pinguedo*, articularum dolorib. illinitur.

PRÆPAR.

Sunt qui *Milvum* vivum in F. Eq. macerandum sepeliunt, & ex vermib. qui ex eo procreantur, unguentum ad dolores *podagricos* conficiunt. *Aldrovand.*

LIX. *Motacilla*.

Passer aquaticus, Ger. { alba, κολλύρος.
Bachstelze, *Queck-* { flava, minor.
stelze.

Avis est circa fluentes praecipue degens, caudâ tremulâ.

OFFICIN.

Ipsamer integra avis. Cujus vis mira praedicatur in atterendo calculo, (*pulvis potus*.)

LX. *Noctua*.

Γλαῦξ, Germ. *Nachts Eule*, *Stein-Eule*, *Kantz*.

OFFICIN. NAT.

1. *Caro*. 2. *Fel*. 3. *Pinguedo*.
Vites. 1. *Caro* curat *Paralyticos*,

Ppppp ;

(*Plinio*,) Melancholicos, & simil.
(*Rabbi Moys.*) Apostema Anginæ
mirabiliter apertit & rumpit, (*cinis*
noctua integra nec deplumata in guttur
immissiv.)

1. *Fel.* ad maculas oculorum valet.
3. *Pinguedo*, aciem oculor. acuit.

LXI. Olor.

Κύων, Cygnus, Germ. *Schwuan*.
Avis ad est genus anserinum for-
mâ & victu, ideoque & facultatib.
accedens.

OFFICIN. NAT.

1. *Pulli*. 2. *Adeps*. 3. *Pellis*.

Vires. 1. *Pulli Cygnor.* in oleo co-
cti additâ medulla cervina, podagri-
cis profunt.

2. *Adeps*, Emol. lenit, atten. a-
deoque utilis est hæmorrhoid. vul-
var. duritiei; oculos purgat, cum vi-
no lentigines cutis tollit.

3. *Pellis*, plumis tenerrimis ob-
sta colicos juvat, & stomachi vitio
laborantes.

LXII. Palumbus.

πάλας, Palumbus, a, Germ.
Holz Daube.

Convenit cum columba, exustæ-
que plumæ Istericos reficere, calculi-
osis, urinæque difficultatib. subven-
nire dicuntur.

LXIII. Parus.

ἄγρια, Carbonarius major, G.
Parix. Ger. | *Kohlmeise, Spiegelmeise,*
Meisf. | *Caudatus, monticola,*

Parix | *Schwartzmeise, Bergmeise,*
Cæruleusmótanus, Meelmeise
Fuscus, Palustris Cinereus,
Kohlmeise, Aschmeise.
Ater Caninus, Carbonarius
minor, Hundtmeise.
Cristatus, Straußmeise, Ko-
telmeise.

Ex his præfertur reliquis, primus
efficaxque prædicatur adversus re-
num calculos & colicos cruciatus,
(*in cibo vel cinere exhibitus*.)

LXIV. Passer.

Passer { *vulgaris, Germ. Sperling.*
Troglodytes.

Germ. *Zaunhscipfflein, Thurn kœnig,*
Schneekœnig, Zaunkœnig, Nesselkœnig,
Winterkœnig, Maußkœnig.

N. Sunt qui à *Regulo* distinguant, eoque paulo majorem esse velint, pennisque illis aureis, quas *Regulus* in capite alit, *Passerem* hunc desitui: Verum cum utriusque vires conveniant, alter alterius vices subire non nequit.

Vires. *Passer troglodytes* maximopere commendatur ad calculum atterendum & expellendum sive integer evulsis pennis sale conditus crude devoretur, sive incineratus assumatur.

Passer vulgaris, quia avis salacissima est, commendatur ad venerem, (comestus) præcipue cerebella.

Stercoris grana aliquot exhibentur infantulis ad ciendam alvum.

LXV. Pavo.

Ταῦς,

Tavis, Pavus, Avis Medica, Germ. (ad annos 16.) vescens gemmis Coryli & betulæ, gramine & segete virente.

Pfauv, Pagelun.
Avis est omnium reliquarum formosissima, vivacissima, (30. annos vivere potest,) unde & Balsamicâ vi vigorosa, aded, ut caro eius sine corruptione per se diu conservari queat.

OFFICIN. NAT.

1. Integer. 2. Adeps. 3. Fel. 4. Stercus. 5. Penna. 6. Ova.

Vires. 1. Ius pavonis pleuriticis specificè fertur prodesse, præcipuè si sit pingue.

2. Adeps, (cum succo rutæ & melle) colicos affectus optimè sanat.

3. Fel, oculorum hebetudini, fluxionib. asperis item superciliis medetur.

4. Stercus, proprietate Vertiginem & Epilepsiam sanat, (in dies multos exhibitum;) nimirum exiccatum & pulverisatum (3j.) maceratur per noctem in vino: Hinc trajectum per linteum, exhibetur continuando à novilunio usque ad plenilunium, aut amplius si opus sit. Crato miscet cum Saccharo, & exhibet.

5. Penna, adhibentur in suffitu, adversus uteri ascensum, Querc. in Ph. Rest.

6. Ova, exhibentur ad curandam arthritidem vagam diſtam.

LXVI. Perdix.

Πέρδιξ, Πέρδικα, Ger. Rebhun, Feldhun.
Avis est salacissima, vivacissima,

OFFICIN. NAT.
1. Caro. 2. Medulla. 3. Sanguis. 4. Iecur. 5. Fel. 6. Penna.

1. Caro comesta semen atque lac auget, Venerem excitat.

2. Medulla, ut & Cerebrum propinquum, Ictericos iuvare dicitur.

3. Fel, ad affectus oculorum præfertur aliis.

4. Sanguis oculis cruore suffusis & recentibus eorum vulneribus illinitur.

5. Iecur, siccatum ad ignem & pulverisatum, morbo regio resistit, singularisque fertur antidotus contra febrem, si aliquoties in aqua millefolij assumatur. Crato.

6. Penna inserviunt suffocationi uterinæ (suffitus naribus admotus) dolorib. colicis, aliisque mitigandis, discutendis, (fomentationis formulâ adhibita) & hinc cum mentha ac abrotano in forma sacculi infantib. familiare Remedium existunt ad tormina ventris compescenda.

LXVII. Pica.

Kirka, Germ. Aglastter, Egestter oder Atzel.

Vires. Avis hæc maximè commendatur ad oculorum obscuritatem, ruborem, dolorem (comesta vel incinerata, oculisque indita, vel quocunque modo apposita.)

Convenit & Maniacis, Epilepticis, Melancholicis, (cinis exhibitus.)

PRÆ

P R Æ P A R.

Aqua Picar. Antiepileptica. v.l. 2.

LXVIII. Struthio.

Struthiocamelus, Germ. Strauß.
Avis est maxima, exotica, facultate chylificâ celebris. —

N. Duos videre mihi contigit Londani Angliæ, quibus facile fuit, obiectam Chirothecam coriaceam deglutire.

OFFICIN. NAT.

1. Tunica Ventriculi. 2. Adeps.

Vires. 1. Tunica interior Ventriculi ventriculum corroborat, calculosque dissolvit mirè.

2. Adeps nervosis partib. convenit, duritiem Lienis mollit, dolores Nephriticos mitigat, (inunctus.)

LXIX. Turtur.

Tρυγών, Germ. Turtel. Daub.

OFFICIN. NAT.

1. Integer Turtur. 2. Adeps.

Vires. 1. Turtur virib. cum columba convenit, peculiariter tamen commendatur in sistendo mensium profluvio, sive cinis combusti turturis sive exinde extractum exhibeatur, (Dosis gr. iv. vj) sive turtur deplumatus & exenteratus insuta in ventre Mastiche, (℞j) acetorofacco, inter assandum asperso (b. tyri loco,) assetur. postmodumque in olla clausa exiccetur, atque in pulverem convertatur, & cochl. j. singulis manè exhibeatur.

2. Pinguedo inter assandum collecta, illinitur Renib. ventri, pectori,

inguinibus, &c. Vide Forest. lib. 28. observ. 10.

LXX. Vpupa.

Έρωδ, Germ. VVidebofff.

Avis est melancholica, spurcissima, victitans vermiculis in stercore repertis, Erucis, Scarabæis, &c.

OFFICIN. NAT.

1. Caro. 2. Penna.

Vires. 1. Caro, eiusque decoctum proprietate suâ colicos iuvat, (assumpta) Avicen. Fen. 16. tr. 4. c. 11.

2. Penna, dolores capitis demulcere dicuntur, (imposita.)

LXXI. Vultur.

Tύξ, Germ. Geyer.

Avis est pollens facultatib. animalib. ac præcipuè odoratu.

OFFICIN. NAT.

1. Caro. 2. Pinguedo. 3. Cerebrum. 4. Fel. 5. Penna. 6. Fimus.

Vires. 1. Caro convenire judicatur affectib. capitis, Epilepsiæ, Hemicranix, & simil. Decoctum cutis vitia sanare perhibetur.

2. Pinguedo, convenit nervis.

3. Cerebrum subvenit capitis imbecillitati, (illitum vel naribus inditum.)

4. Fel, Epilepsiam arcere dicitur, (assumptum cum vino.)

5. Penna, de pennis nugantur, si pedibus subdantur, quòd partum potenter promoveant.

6. Fimus, nidore partum excutit.

CLASSIS III.
DE PISCIBVS.

LXXII. Anguilla.

Ἐγγελευς, Germ. Aal.

OFFICIN. NAT.

1. Pinguedo. 2. Caput. 3. Sanguis.

1. Pinguedo vulneraria est, capillos generat, (illita in alopecia:) auditum restituit, (insillata auri;) hæmorrhoides mitigat.

2. Caput anguillæ Verrucis cutis mederi ajunt, sc. si caput sanguinolentum adhuc, quo Verrucæ tactæ sint, terrâ cooperiatur, ut putrescat.

3. Sanguis adhuc tepidus colicos domare dolores dicitur, (cum Vino assumptus.)

N. Sunt, qui dicant Vinum, in quo Anguilla suffocata fuerint, abstemios reddere, (bibitum.)

LXXIII. Barbo.

Τεργυλν, Barbo, Germ. Barbe, Barine.

Piscis est culinæ satis laudabilis.

Officinis a. in usu non est, Ova tamen à rutiliculis nonnullis assumuntur, ad ciendum vomitum & alvum, quod sat violenter perficiunt.

LXXIV. Blatta Bizantia.

Ὀυξ, Vnguis odoratus.

Testa seu tegumentum est Conchylj odore castoreum æmulans.

N. 1. Conchylium (Conchyla Indica): est species Conchar. oblongarum, qua in lacubus nardiferis nascens, nardis vivit, unde & testa odorem castorei æmulum spirat.

N. 2. Sunt qui Conchylium & purpuram seu buccinum inter se confundunt, sed malè: Illud enim est ex genere conchar. oblongar. hoc ex genere rotundarum.

Vires. Vnguis odoratus internè laxat alvum, splenem mollit, vitiososque humores discutit.

Externè excitat suffitu sceminas strangulatu uteri oppressas, comitialisque. In reliquis idem præstare poterit, quod alia concharum testa, V. de Concha.

N. Blatta Dioscoridis. sunt è genere Vermium, nobisque inognita.

LXXV. Cancer.

Καρκινος, Καρμας, Astacus, Germ. Krebs.

OFFICIN. NAT.

1. Cancer integer, i. e. substantia edulis, 2. Oculi. 3. Putamen.

Vires. 1. Refrigerant Cancris, humectant, dolorem sedant, ferocientes spiritus figunt.

Hinc Vfus præcipui in Aestu, ac dolore Capitis & Renum, (contusi ac cataplasmati,) in Angina, (fit gargarismus ex succo cancrorū, imò & internè succus exhiberi poterit.) In Atrophia (exhibetur internè succus cū ∇, vel succo Obelidonia; externè fieri potest Emplast. ex cancris tuis, Epate Vitulino atque Ol. Olivar; laurinoque.) Tela ac Spicula è corporibus extrahunt, (triti & impositi.)

2. *Oculi Cancri* (lapides Cancri) refrigerant, siccant, abstergunt, discutiant, calculum atterunt, tartarum & sanguinem coagularum resolvunt.

Hinc usus magni in Nephritide, Pleuritide, Asthmate, dolore Colico, &c. sive crudi, tritique assumantur, sive usti & preparati, inserviunt itidem dentib. abstergendis.

3. *Putamen* (testa) eisdem cum oculis di&is vires obtinet. Insuper scabiem puerorum ex salis humorib. sanat, (oleo rosaceo permixtum & illitum,) febrium intermittentium paroxysmos arcer.

N. *Præstat putamen novellum tenuius quo induuntur, postquam crassius deposuerint annuatim.*

PRÆPARAT.

1. *Cinis cancorum* (i.e. *Cancri combusti*,) exiccatorius est, proprietate pollet aduersus morbum canis rabidi, (assumptus cum radic. *Gemian.*) Rimas pedum ac sedis verraculas & carcinomata cum melle lenit.

N. *Galenus hoc Medicamenti genus quod ab Æschrione Empirico didicisse cōstitur, maximopere ad morsum rabidi canis commēdat, Æschrionemq; cancos vivos in patella area ussisse ait, donec in lavorem facile redigi poterant, idque per ortum Canis Olei transeunt in D.*

Dosis, Cochlear parvum ad ℥ 40. continuatum.

2. *Oculi cancri preparati* F. l. c. lavigando, cum ∇, v. gr. fœniculi.

3. *Mag. oculor.* ℥. v. l. 2.

4. ∇ *cancror.* sit è cancris MB vel Fe destillatis.

Vires. *Vrinam pellit, calculum atterit, sitim extinguit.*

N. *Quercetanus macerat cancos cum ∇ sempervivi majoris per ℥m, hinc gat, cer cohobando, adhibetque inflammationibus, combustis, carcinomatibus, quibus maxime prodesse ait, imprimis si sale ex remanentia elixivato imbuatur. Pharm. Rest. c. 7.*

5. *Oleum seu Liquor Ocul* ℥ sit l. com. per deliq.

N. *Aliter:*

℞. *Pulv. oc.* ℥ 3. v. 000 ℥ p. d 3vj. dig. in F. Eq. (℥ 15.) hinc coagula & extrahe ∇. Tandem abstrahe ∇ & remanet 000.

Dosis ℥. 4. ad 6. Hartm. in pr.

LXXVI. *Carpio vel Carpo.*

Κύριον, Carpus, Carpa, Germ. Karp, Karpff.

Piscis est notus limo & muco vivens.

OFFICIN. NAT.

1. *Fel.* 2. *Axungia.* 3. *Lapis triangularis.* 4. *Lapilli oblongi.*

Vires. 1. *Fel oculor.* hebetudini & nubeculae subvenit.

2. *Axungia* nervorum affectibus calidis auxilio est.

3. *Lapillus Carponis* (triangularis in capite repertus, Ger. *Karpffenstein.* colicis dolorib. calculosis, comitialibusq; conferre statuitur.

4. *Lapilli duo supra oculos existentes*

res itidem ad Epilepsiam commendantur.

LXXVII. Cetus.

Κήτος, Cete, Germ. *VV*alfisch.
Cete nomen generaliter pisces vastos viviparos denotat; specialiter tamen pro maximâ eorundem specie sumitur, quæ ob vastam suam magnitudinem ac conformationem quadrupes æmulatur.

OFFICIN. NAT.

Axungia, quæ medetur scabiei, (*illita*.)

N. Ex hoc animali sunt qui spermata Ceti officinarum desumi volunt, sed male, v. l. 3. c. 31.

Alij Ambram ipsi acceptam referunt, sed itidem falso.

LXXVIII. Concha.

κόχχιον, Germ. *Muscheln*.

Est genus piscium capite destitutum, testis (quas eodem nomine Conchas vocant,) circumvallatum, sive duplex testa illa sit & complicatilis, sive simplex.

Ex harum genere sunt & Margaritiferae, quas vide infra, & l. 3. c. 7.

Varias sub se species complectitur, secundum figuram colorumque ut plurimum nomina nactas, vel etiam peculiari nomine insignitas.

Sic sunt:

Conchæ longæ Rhomboides, squammosæ, striatæ, echinatae, corallinae, leves, &c. Huc ostreae, mater perlar. blatta bizantia, Chamæ generum variot. &c. Umbilicus mari-

nus, dentalium, antalium, purpura, conchylium.

N. 1. Crescit Concha ac decrevit cum cremento & decremento Luna.

N. 2. Inter aquatilia nullum animal esse perhibetur, quod majori desiderio teneatur, vescendi carne humana quam hoc ipsum.

OFFICIN. NAT.

1. Testa. 2. Caro. 3. Margarita, de quibus l. 3.

Vires. 1. Testæ conchar. vim habent exiccandi, sudorem movendi, abstergendi, &c.

Hinc Vfus earum internus præcipue est in febrilibus, interveniente sudore medentur.

Externè conveniunt in dentifriciis absterforiis, in matiscis & condylomatis ani reprimendis (*calx applicata*.)

PRÆPARAT.

Adhibentur autem conchæ, tum pulverisatæ solummodò, tum calcinatæ & pulverisatæ, vel etiâ simul lege communi, cum ∇ card. bened. & sim. lavigando præparatæ.

N. Nostratibus hoc nomen sibi communiter vendicat, genus conchar. oblongum, quod hisce in locis vulgarissè reliquis invenitur.

Ex horum testis fit famosum illud Antifebrile Crollianum.

Hoc modo:

Testis dictis affunde \ddagger , stet per noctem, tunc extrahit mucorem

Q9999 2

quo abrafo, calcina restas ad albedinem usque, pulveremque serua.

Vires. Ciet sudorem sat largiter, a deoque instante paroxysmo (præcipue tertiano,) exhibitus febres solvit, maxime si vico secundâ vel tertiâ iteretur.

Dosis ℥ss. ad ʒj.

N. Crollius exhibet in haustu Cerevisia calida cum tantillo butyri.

2. Caro concharum, id est, substantia edulis, culinaria potissimum est, & in cibo quartanis conuenire dicitur.

LXXIX. Dentalium & Entalium.

Dentalium est conchula parua oblonga, exterius asperula, intus lævissima, tubuli modo concava, alteraque parte rimam habens canini dentis instar acuminatam, unde & dentalium nominatur.

N. Non piscis, sed vermis oblongus, ac tenuis dentali incolâ est; adnascitur saxis marinis, conchisve vetustis.

Entalium itidem testaceum quoddam est marinum, instar parvi cornu longiusculum, rectum & cavum, foris striatum, intus læve, raro longitudinem digiti superans.

N. Videtur esse *Dactylus* Plinii.

Vires. Vtrumque est in Medicina hætenus parum, & non nisi in unguento Citrino usitatum sit, attamen cum aliis restar. generib. ad similes affectus adhiberi posse verisimile est.

LXXX. Halec.

Mavis, Halecus, Harengus, Germ. *Haring, Haring.*

Piscis est Marinus Oceano Balthico, aliisque Germaniæ Oceanis familiaris.

OFFICIN. NAT.

1. *Vesicula*, (*Halecis anima dista*)

2. *Ipsum Halec*, & 3. *Muria*.

Vires. 1. *Anima dista* No. 1x. exhibitæ urinam ciere dicuntur.

1. *Integrum Halec* salitum imponitur plantis pedum ad humores à capite derivandos, ætümque febrilem domandum. Cinis exhibetur ad calculum atterendum, (*sic ut cancerum.*)

3. *Muria*, (*Garum*) est brodium quo Halec vel alius piscis fuerit conditum. Inservit Clysterib. in coxendicum dolore & Hydrope, mundificat ulcera fœtida, Gangrænam cohibet, strumas dissipat, ad anginas valet. (*cum melle illitus.*)

LXXXI. Huso, Ichthyocolla.

Exossis, Germ. *Hausen.*

Genus piscis est è maximis (longit. 24. pedum, pondere nonnunquam ad lb. 400.) Cartilagineum, ossib. expers, (exceptis quæ in capite sunt,) absque squammis, &c.

Familiaris piscis est Danubio, nimirum ex Mari in Danubium desiderio aquar. dulcium ascendit.

OFFICIN.

Exhibet Officinis *Ichthyocollam* (*Arab. Alkanna, Germ. Hausiblasen*) quæ glutinis genus est, colore album, ex illius

lius corio, intestinis ventriculo, pin-
nis & caudâ confectum.

Idque hoc modo:

Partes dictæ in frustula tenuissima
sectæ, macerantur in ∇ calidæ q. l.
hinc coquantur lento Δe ad con-
sistentiam pultis, malaxanturque an-
tequam refrigerint in massam.

Vires. *Siccatur, explet, quadantenus
mollit.*

Hinc Vſus ejus est in Emplastris
glutinantibus.

N. *Adhibetur & ad gelanda jura,
(Germ. Galreyzu machen,) ex eisdem
adaito Saccharo cand. excoquitur etiam
translucidum & flavum glutinum genus,
(Germ. Fischleim & Mündleim ap-
pellatum,) quod in ore liquefactum ad
chartas glutinandas adhibetur.*

LXXXII Lucius.

Λύβαζ, aliis λύκ, Lupus, Germ.
Hecht.

N. *Sunt qui Lucium ac Lupum con-
fundant, quod etsi nominatenus concedi
possit, cum utrumque piscis sit rapax, ut
Lupus terrestris, at tamen re ipsa distin-
guuntur.*

*Lupus siquidem veterum, marinus
piscis est, figuraque à Lucio aliena.*

OFFICIN. NAT.

1. Fel. 2. Cor. 3. Mandibula. 4. Offi-
cium cruciforme. 5. Axungia. 6. Ova.

Vires. 1. Fel, Febrim arcere vo-
lunt, (si assumantur No. 3.)

Extrinsecus inservit oculorum
maculis, hebetudini aliisque eorum
affectibus.

2. Cor, adversus Februm paro-
xysmos devoratur.

N. *Sunt qui Cor vivo Lucio exem-
ptum devorare, luciumque corde orbem
denudò in fluentem ∇m conicere jube-
ant.*

3. Mandibula, exiccat, abstergit.
Hinc datur in pleuritide ceu specifi-
cum; confert itidem ut & reliqua
capitis ossicula in calculo, fluore al-
bo mulierum, partuque difficili.

Extrinsecus sistit (cinis) synoviam,
vulnera inveterata mundificat, hæ-
morrhoides exiccat.

4. Ossiculum cruciforme ex capite
Lucy, commendatur quibusdam ad
Epilepsiam (assumptum.)

N. *Periapton singulare quibusdam
habetur adversus incantamenta.*

5. Axungia vulgare Medicamen-
tum est, illiniturque plantis pedum
& pectusculis infantulorum, ad re-
vellendos catarrhos, & demulcen-
dam tussim.

6. Ova, vomitum ac alvum ciere
apta sunt, unde & hujus gratiâ medi-
camenti loco à plebeijs exhibentur.

PRÆPARAT.

∇ fellis destillata oculis subvenit.

LXXXIII. Mater Perlarum.

Nacra perlarum seu Margarita-
rum, Germ. *Perlen Mutter.*

Species est Concharum, à Marga-
ritis nomen ducentium, quæ inibi
frequentius, quam in reliquis inve-
niuntur.

Vires. Præter vires concharum communes (vide supra) sunt qui vim cordialem huic attribuunt, verum quo successu, videant ipsimet.

Alii Antifebrile ex eadem conficiunt, ad modum, quem supra ex conchis oblongis dedimus.

LXXXIV. *Mustela.*

Σαῦς, Gobius fluviatilis, Mustela fluv. Gesner. Germ. *Aalraup*, *Aalrup*, *Trusche*, *Quapp*.

OFFICIN. NAT.

1. *Epar.* 2. *Ventriculus.* 3. *Spina.*

Vires. 1. *Hepar* in vitro suspensum caloricque expositum, in liquorem liquefit flavum, admodum vitilem oculorum hebetudini ac nubeculis.

2. *Ventriculus* commendatur summè ad affectus vterinos, præcipuè autem fertur secundinas pellere, colicosque dolores abigere. (*potus.*)

3. *Spina* pulverisata caducum expugnare fertur.

LXXXV. *Ostrea.*

Ostrea, Germ. *Oster Muscheln*.

Sunt conchæ marinæ, ex genere rotundarum.

Vires. *Ostrea* pestiferos bubones loco transferunt, & virus omne ad se trahunt. Sunt autem agglutinanda brachii parti, quæ axillaris decurrit, videlicet si bubo in alis sit; sin verò inguen obsederit, lineamentis femoris quæ vena cruris describit. *Hallerius*.

N. *Testa concharum vicaria* esse possunt.

LXXXVI. *Perca.*

Percus, perca, Germ. *Bersich*.

Perca fluiat. (ad differentiam *Percæ marinæ*, quæ piscis ab hoc differens est.)

OFFICIN. NAT.

Lapides in capite reperti, juxta spinæ dorsii initium: Hi virib. conveniunt cum reliquis lapidib. testaceis, adhibenturque in calculo attendendo, renib. abstergendis.

Extrinsicus in dentificiis, vulnerib. exiccandis.

LXXXVII. *Rana aquatica.*

Βάτραχος, { aquatica, hæc usualis.
Rana, Ger. { terrestris.
Frosch. { amphibia.

Præfertur ex aquaticis, quæ in fluviis puris ac fontib. reperitur, eaque viridis.

Rubeta nimirum, & quæ in lacub. habitat, damnatur ceu perniciofa.

Terrestris itidem cedit aquaticis, imò quæ maculatæ ex his sunt, venenatæ habentur.

N. De *Ranuncula viridi*, vide *Class.* 1.

OFFICIN. NAT.

1. *Ipsa Rana.* 2. *Cor.* 3. *Epar.* 4. *Fel.* 5. *Pinguedo.* 6. *Sperma Ranarum.*

Vires. 1. *Dioscoridi Rana ipsa* contra omnium serpentium venena pro Antidoto sunt, si ex sale & oleo, vel butyro edantur, jusque eorum itidem

dem sorbeatur. Valent & adversus inveteratos tendinum rigores.

Inducit etiam vini fastidium, si vinum in quo viva tana viridis suffocata est, propinetur: Viva Anthraci pestilenti imposita, donec moriatur, venenum elicit. Viva integra alligatur ad caufonum æstus: articulo- rum. & iuncturæ. dolores mitigat, ignisque sacros restinguit, (viva scil. vel contusa imposita) Odontalgiam sedat, (cocta & in gargarismo adhibita.)

N. Si ventri torminoso adhibeatur in ipsam vitium transire confestim fertur.

2. *Cor Ranarum* (maximè fluviatilium) febricitantium Spinæ alligatum, febriles algores minuit. Sunt qui cordis regioni admoveant, ad mitigandos caufonum æstus & incendia. Mizald.

3. *Epat* exiccatum & pulverisatum in febrium quartanar. (& aliar.) accessione cum successu assumi, adjunct. Crato exhibet in ∇ millefolij.

N. *Epat* ranar. viridium in paludibus degentium ceu peculiare specificum ad Epilepsiam commendant.

Exhibere iubent sub conjunctione Luminarium (in \mathfrak{D} existente. Petrus Nosolog.

4. *Fel*, peculiariter oculis convenit,

5. *Pinguedo* aurib. indita dolorib. medetur.

6. *Sperma* ranarum, (Sperniola) Germ. *Froschleisch*, refrigerat, constipat, incrassat, dolores mitigat,

manuum scabiem curat, (si mense Martio in eo laventur;) paronychia & herpes interficit, erysipelati & ambustis aliisque inflammationibus succurrit, (impositum.)

N. *Lineum* hoc spermate aliquoties madefactum & exiccatum prorsu servant. Alij idem sperma in fictili, recondunt in terram loco scil. aprico, quo in ∇ cum tempore convertitur.

PRÆPAR.

1. Cinis inspersus sanguinem profluentem, (e. grat. vulnerum, nariumque) sistit. Vteri hæmorrhagias suffitu reprimat, alopeciis ex liquida pice illinitur.

Internè gonorrhœam cohibet (assumptus ʒj.)

2. *Aqua stillatitia è Ranis.*

Fit è Ranis vivis sub finem Martij, vel initio Aprilis captis, per \mathfrak{X} .

3. ∇ . stillat. ex spermate.

Fit per \mathfrak{X} , è spermate collecto Martio.

N. Sal addere solent.

Vires. Ex precedentibus patent vires, præter quas Vesica ab humorum acrimonia exulcerata egregia medela est.

4. *Oleum.*

Fit coquendo ranas cum O°O communi vel Rosac.

5. *Pulvis sperniola compositus.*

Vide lib. 2. in Pulveribus.

Sepia

LXXXVIII. *Sepia.*Σηπία, Germ. *Blakfisch*, *Blackküttel.*

OFFICIN. NAT.

1. *Ovis Sepia.* 2. *Humor ater.* 3. *Ova.*

Vires. 1. *Ovis Sepia*, (σηπίου) exiccatur, abstergit, (*pulverisatum vel incineratum.*) maculis, navis, scabiei humidæ medetur, oculis convenit, (*cum melle cinis inditum.*) gingivis tumidis subvenit, (*in demifficis.*) asthmaticis auxilio est, (*assumptus.*) Gonorrhœam sistit, (*pulvis assumptus. ʒj. Dosi.*)

2. *Humor ater* (Germ. *Dinte*) intra vesiculam in corpore repertus, alvum movere dicitur, (*assumptus.*)

3. *Ova* renes & ureteres abstergunt, menses & urinam cient.

LXXXIX. *Sturio.*

Ἀκτιόνες, Τάλαζιας, Gal. *Aquipenser*, *Stora*, Germ. *ein Stær*, *Stür*, *Stürlein.*

Piscis est dorso ac ventre echinatus, dulcisque salisq; aquas colens, magnitudinis procera.

Vires. *Ossa Sturionis* dilti piscis, commendantur in *Arthritide vaga*, (*exhibita*) *Forest. lib. 20. observ. 12. in Epistola D. D. de Brabe.*

Vt & in Colicis doloribus discutiendis.

XC. *Testudo.*

Χελών λευγαία, Germ. *Schildkröte.*

Animal est ἀμφίβιον, è genere Testaceorum, scutum testaceum in dorso gerens.

OFFICIN. NAT.

1. *Crura.* 2. *Sanguis.* 3. *Fel.*

Vires. 1. *Crura* pro Periapto antipodagrico experientissimo adhibentur.

Videlicet:

Accipiat Testudo masculina (cognoscitur inter cetera ex cauda difformine, & leni sub interiore testa incisura,) ubi Luna maximè fuerit diminuta, priusquam cum Sole conjungatur, amputentur vivæ crura omnia, ea confuta in sacculos ex pelle hœdinâ angustos alligentur membris patientibus, ita ut dextrum crus testudinis dextro cruri ægrotantis respondeat, sinistrum sinistro. Item anterius crus dextrum brachio dextro applicetur, sinistrum sinistro. *Solenand. sect. 1. consil. medic. 20. Schenckius in observ. Idem refert Bapt. Porta ex Rhafi & Constantino, lib. 4. Phytogn. cap. 4.*

2. *Sanguis* Testudinis marinæ & terrestris in remediis internis pro antidoto datur ad ʒij.

Sanguis Testudinis terrestris ad Hæticam imperatur (*recens & crudus ad ʒj.*) exiccatus ad Epilepsiam commendatur.

3. *Fel*, Oculis confert.

XCI *Thymallus.*

Ἰσθίου, *Aschia*, Germ. *Asche.*

OFFICIN. NAT.

Axungia.

Vires. Oculorum maculas, unguetque

que abstergit, (Sole liquata & melle permixta,) maculas cutis tollit, foveas post variolas relictas explet, (illita.)

XCII. Tinca.

Σκόρπιος, Tencha, Germ. Schleye. Piscis est mucosus, excrementitius, amans aquas palustres, cœnosas, lutosas, vivens cœno: generatur tum ex traduce, tum sponte. Familiaritate lucio conjuncta est.

OFFICIN.

1. Integer piscis. 2. Fel. 3. Lapillus. Vires. 1. Integer piscis dissectus imponitur pulsib. manuum pedumque plantis ad mitigandum æstum febri-lem, vel etiam ad divertendum venenum pestilentielle. Simili etiam modo adhiberi solet in dolore capitis ac articular. Vivæ tincæ (una post alte-

ram) umbilico ac epati impositæ, donec moriantur, Icterus curare dicuntur, luteum nimirum contrahunt colorem. Incineratam tincam, (præcipuè tegumentum) in fluore albo mulierum exhiberi vidi cum successu.

2. Fel, commendatur ad aurium affectus.

3. In Capite gerit Lapidem ut Carpio, qui ad similes affectus exhiberi poterit, quo dictus Carpionis lapis.

XCIII. Trutta.

Χρυσόσφρα, Aurata, Variolus, Variola, Trutta, Germ. Fohre, Forelle. Piscis est culinis creberrimus & laudabilis.

OFFICIN.

Pinguedo. Hæc illinitur utiliter mariscis & ani fissuris.

CLASSIS IV.
DE INSECTIS.

XCIV. Apes.

Μέλιττα, Apis, } Domestica, huius
Germanicè, } loci.
Immen, Bienen, } Sylvestris fera, Ger.
Hummel.

Apis insectum est mellificans, vivens tum florum melligine, tum melle ex illa melligine confecto.

OFFICIN. NAT.

1. Apis. 2. Mel. 3. Cera. 4. Propolis.

1. Apes sicca & contrita inunctis alopeciis capillum restituunt.

II. Mel, eligendum est flavum, pellucidum, odore ac sapore jucundum, consistentiâ neque crassum, ac concretum, neque dilutum nimis, omni ex parte unitum seu continuum. Flavo succedit album, quod itidem, modò reliqua bonitatis signa non defuerint, non contemnendum. Vitetur autem in mellis electione.

REIII

favus araneorum texturis refertus. Omnib. porro præfertur Mel Virgineum dictum, id est, quod novellæ apes conficiunt, colore ex flavo albicans.

Vires. Mel calidum ac siccum statuitur grad. 2. (albicans tamen minus calidum censetur,) nutrit, abstergit, aperit, pulmonib. convenit, urinam cieit, tussi medetur, putredini resistit.

Extrinsicè oculorum caliginem discutit, aliisque eorum affectib. succurrit.

Cautio.

1. Mel quia facile bilefcit, Epati calidioribusque corporib. non adeò proficuum est.

2. Mel crudum alvum inflat, tussim laceffit, fastidium creat.

N. Mel Galeno succus est roris caelestis, ab Apibus collectus. Paracelso rosifinosa pars terra est, in vegetabile genus virtute planetarum ac influentiarum caelestium transplantatum, & hinc ab apibus collectum atque ulterius digestum. Vide Paracels. de Naturalibus.

Hinc variat quoque 1. pro varietate plantarum, quâ ratione optimum censetur apum in rosetis, vel lilietis, &c. degentium. 2. diversum quoque Mel existit pro diversitate influentiarum. Sic Mel præstantissimum habetur, quod anno sereno ac salubri Vere ac Estate confectum. Quercetans dicitur Ros vel Manna caelestis, atque inde sua aceta Philosophica preparat.

PRÆPAR.

I. Mel depuratum.

℞. Mellis, q. v. affunde ∇ portionem, (æqualem vel duplam triplicemve, si valdè impurum fuerit, vel si alienæ rei expertus sit, sine additione,) coque & despumâ cochleari pertuso.

N. Quòd si hac ratione non satis depuratum foret, clarificari poterit cum albuminibus ovorum singulis ad singulas libras adhibitis. P. l. i. c. 14.

N. 2. Conrad. Kunrath dictam mellis depurationem improbat, quippe quâ potiores ac meliores spiritus, quibus maxime impregnatum est, in auram evanescant. Itaque hanc substituit.

℞. Mel Virgineum nondum Δi commissum unâ cum favis, inde Mannicæ Hippocraticæ, suspendèque in loco tepido Solis vel in hypocausto vaporib. aqueis, (ut Balneatorum balnea cal fieri solent,) calfacto, ut perfluat Mel.

II. Mel destitutum,

Vnde:

1. ∇ Mellis, Spiritus, atque Oleum.

℞. Mellis lb. i. adde ⊖, vel silicum mundor. contusor. arenæve ℥iij. ℥vj. (alij etiam addunt segmenta Ligni Juniperini,) destilla per ⊕ gradatim, & exit ∇ alba, dein flava, cum ∘∘∘ ut & Spiritus, quæ aliquoties rectificentur.

Alij eliciunt primò ∇m in cucurbita ex ℞. Remanenti in cucurbita melli addunt ∘∘∘ m, vel silices calci

calcinatos contusos, & antequam per
 Om̄ Vm̄ flavam cum $\text{O}^{\circ}\text{O}^{\circ}$. Hæc
 digerunt aliquoties, O°P aliquot
 (s. 6.) dein S ant, tandem $\text{O}^{\circ}\text{O}^{\circ}$ super-
 natans ab ∇ separant. *Sennert. Quer-*
cetam. Med. destillat.

Alij:

R° . Mel cum cera & favo, ponunt
 in fimum ac putrefactione per M ,
 fimumque sapius (dieb. ternis) mu-
 tant: Hinc S ant. 1. Exit ∇ alba
 (faciei absterfioni dicata. 2. ∇ fla-
 va. *Osvald.*)

N. 1. ∇ hanc flavam esse men-
 struum Franc. Anton. sunt qui pu-
 tent.

N. 2. Adduntur S , vel silices,
 vel vitrum, ut fervescentia ad quam
 Mel maxime proclive est, precaveatur,
 id quod alij meditantur sacculos parvos
 S refertos imponendo.

N. 3. Sunt qui ∇ m̄ primo elicito
 super novum Mel fundunt & rectifi-
 cant.

Vires. *Vtraque* ∇ alba scil. & fla-
 va, suffusiones & albugines oculorum
 sanat, capillis producendis confert.
Inservit Tinctura Corallorum extra-
henda.

Intrinsicè referat obstructiones,
 pellit urinam, atterit calculum.

Oleum quod instar ∇ vitæ ardet;
 vires habet admirandas, præsertim
 si per O aliquot circuletur cum ∇
 Etenim separato iterum illo ∇ , re-
 manet O° dulce & gratissimi saporis
 vulnerib. sclopetariis & phagedæ-
 nicis ulcerib. plurimum conducens.

Singulare quoque est ad podagri-
 cos dolores sedandos. Discutit ma-
 culas faciei cum $\text{O}^{\circ}\text{O}^{\circ}$ Campho-
 ræ.

2. *Oleum Mellis compositum.*

R° . Mell. lb. ij. O i calcinati, lb. i.
 ∇ rectific. lb. β. H , lb. i. destilla per
 O m̄, primò extillat phlegma, dein
 O , urge S . 20.

Vires. *Lenit dolores podagricos, si*
locus affectus eo illinatur.

3. *Acetum mellis.*

R° . Mellis opt. p. i. ∇ fluv. p. viij.
 coq. ad medietatem, postea suspen-
 de in eodem semen Erucæ in petia,
 atque repone in loco calido vel So-
 le, donec deferbuerint. Fit paula-
 tim H acerrimum, quod S erur.

Vires. *Præter alios Vsus solvit &*
silices reliquosque lapides, etiam sine ul-
la precedente calcinatione. Hartman.
in Croll. Sem. Instit.

4. *Tinctura mellis.*

Tincturam mellis *Beguinus* extra-
 hit ex melle crudo cum arenis im-
 pastato, eamque exhibet Phthificis
 pro nutrimento.

5. *Qu. Essentia mellis.*

1. R° . Mel cum favis, q. v. (lb. xv.)
 elice ∇ per M , quâ prolectâ relin-
 quatur adhuc remanens materia in
 M ferventi, O°P (s.)

Dein 2 affunde ∇ atque extra-
 he f. a. tincturam, eamque decanta-
 tam purifica optimè per digestio-

Rrrr 2

nem ac subsidentiam. Tandem destilla Tincturam per MB ad siccitatem aëris, Essentia illa remanens, Ignis.

3. Ex fecib. incineratis (prolecto prius O per descensum O neve si ita visum fuerit.) extrahe Sal cum ∇ commun. more solito, idque purifica optimè, (dicitur Elem. Terræ.)

4. Coniunge jam omnia atque destilla ex Fib. per XX toties cohobando, donec omnia volatilia sint, ac XX transcenderint.

Sic habes Qu. E. Mellis.

Vires. *Instar Panaceæ esse poterit.*

Dosis g. iij. iv. v. &c. *Med. destil.*

6. *Elixyr Mellis. Clystus.*

2. Mel per Manicam Hipp. depuratum. Elice ∇ m, Ol. ac O : Sal elicatum potato per vices aquâ suâ, dein Ol. donec omnia imbiberit, & coagulum inde factum fuerit.

Vires. Easdem vires cum Qu. E. mellis possidet, *Med. destil.*

7. *Sunt & varia Officinalia usualia, quæ mel tum basin agnoscunt, ut Hydromelitem genera, tum asservationis medium, ut Syrupi quàm plurimi, &c.*

III. *Cera. Kp̄, Arabic. Hamaha, Germ. VVachs. Medium quodammodo tenet calfacientium, refrigerantium, humectantium & desiccantium, ita tamen ut ad caliditatem inclinet, partium quadantenus est crassarum & emplasticarum, ideoque digerit, maturat, &c.*

N. Adeò usitata Officinis est, ut vix Emplastrum reperias, cuius non exhibeat consistentiam.

PRÆPAR.

Oleum Cera, v. l. 2. c. 70.

Vires. *Diureticum est, datûrque intrinsecus, gra. dos. ij. iv. v.*

IV. *Propolis, Πρόπολις, σμύγιον, Dioscor. Cera Virginea, Ger. Forstosi, top VVachs, Bienhartz, rudis est, & cerosa crassaque materia seu gluten in alveorum forib. repertum.*

Eligenda flava, odorata, Styra-cem vel galbanum referens, in vehementi ariditate mellis & Mastichis in modum ductilis.

Vires. *Cal. 2. aut princip. 3. leviter abstergit, attrahit, evocat aculeos & omnia infixâ corporis extrahit, dura concoquit, dolores mulcet, ulcera desperata cicatrice obducit. In veteri tussu suffitu juvat, lichenas tollit.*

*XCV. *Aranæus.*

A'ράχνης, A'ράχνη, Germ. Spin.

Insectum est venenatum puncturis suis nocivum. Variorum est generum promiscuè usualium.

Est enim Aranæus major coloris scil. varii, vel minor, coloris nigri, &c. Distinguitur sexu, coitque Vere ac initio Æstatis, & aliquando Autumno & initio Hyemis, unde & eo temporis puncto magis noxius habetur.

Vivit

Vivit muscis quibus capiendis retia sua pandit.

OEFICIN. NAT.

1. Aranei. 2. Tela Araneor. (Aranea dicta.)

Vires. 1. Araneus febriles patoxyismos atcere dicitur, (pulsib. metacarpis, temporibusve impositus,) peculiariter tamen ad quartanam commendatur, (putamine avellana inclusus, colloque suspensus, vel lacerto appensus.)

2. Tela, constringit, conglutinat, ideoque vulneraria est, sanguinem cohibens, inflammationem præcavens. Ad arcendos febriles motus non solum externè, sed & (satis audacter) internè à nonnullis adhibetur.

XCVI. Aselli.

Ovis, Gal. Ovis, Diosc. Τίρας, Plin. Procelliones, millepedæ, multipedes, Germ. Eselgen, Schafflein.

Nascuntur in locis humidis, cellis, & simil. sub lapidib. vasisque ▽ repletis, ad tactum sese contrahunt ac rotundant.

Vires. Tenuium partium sunt, digerunt, extenuant, abstergunt, aperiant.

Hinc utilitatis peculiaris sunt in mucilagine tartarea resolvenda, calculoque ad mucilaginem reducendo, in obstructionib. viscerum aperientis, adeoque in morbo regio, in dolore nephritico, difficultate uri-

næ, in colica, appetitûque ob ventriculi mucilaginem imminuto, in Asthmate, &c.

Extrinsecus commendatur pulvis ad affectus oculorum, ad aurium dolores & anginam (cum melle illius.)

Vivus impositus phagedænam perimit.

Dosis à ℥j. ad ʒj. in pulvere cum vino vel ▽ aliqua nephritica.

PRÆPARAT.

Alii lavant in vino ac exiccant, iterumque lavant ac siccant, hinc pulverisant ac imbibunt in Ru. G.

Dosis gut. iv. v. vj. exhibent.

Alii contundunt cum vino, colant & exhibent. Nonnulli macerant solum in Vino, colantque.

N. 1. Non facile ℥j. ascendos, nec usum continuo, nimia quippe resolvendi vi incommoda non parva inferre possunt.

N. 2. Ut locus natalis saxosus indicat, ad calculum asellos facere: Ita indicante aptitudine & propensione sese contrahendi ad convulsiones forsitan non essent inutiles.

XCVII. Bombyx.

Bombyx { Domesticus, huius loci.
Sylvestris.

Βόμβυξ, Βομβυξ, Vermis lanificus, Albert. Magn. Germ. Seidenwurm.

Vermis est texturam sericeam tenens, oriturque tum sponte, tum ex ovis.

N. Miram subit metamorphosin. Ex ovis pusillis producit animalculum Eruca non absimile. Eruca hac mororum Ulmi educata foliis augetur in aies, donec humiditate resplendet: hinc indita Theca, textura se cingit sericea usque dum moriatur. Postmodum reviviscit papilionis instar pennas producens, cuiusque interveniente iridiano, (a quo masculus statim moritur,) ova parit femina, quam plurima, ac deficit.

OFFICIN. NAT.

1. Bombyces integri. 2. Sericum, i. e. textura bombycina. 3. Folliculi sericei.

Vires. 1. Bombyces exiccati & pulverisati insperguntur vertici capitis ad arcendam vertiginem & convulsionem.

2. Bombycina textura, est caliditate & frigiditate temperata, (al. cal. 1.) sicca 1. corroborat, spiritus vitales, animales & naturales reficit.

PRÆPAR.

Vititur quandoque, quo siccior reddita lævigetur, quandoque decoctis admiscetur. Verum præstat crudam & solummodò incisam adhibere.

Sunt & usualia quorum compositionem subit: ut Confect. Alkerm. Diamosch. &c.

N. Inferitur & in usum Medicum Sericum filum Kermesinum, i. e. Cocco seu granis Kermes tinctum, adhibeturque sanguini sistendo, vulneribusque obligandis, exiccandis, consuendis. Quin & à Plebeis ad Erysipelas adhibetur (circumligatum.)

3. Folliculi sericei, (Bombycia, Germ. Seidenbalglein,) iisdem viribus cum textura præditi sunt.

N. Caveatur à folliculis alvi spurcitate fœdatis, vel in quibus adhuc Necydalus latitat mortuus, & vermibus excessus.

Bombyx Sylvestris, est genus quoddam Erucarum Viridium, simili metamorphosi, ut de Bombyce domestico dixi, mutabilem.

N. Hujus generis videre mihi contigit apud Celsissimum Principem Philippum Hassia Landgravium, doctrina multifaria, linguis exoticis, ut & Hebraicis, Astronomicisque observationibus proprijs celeberrimum, qui papilionem variegatum lepidum visu ex Eruca viridi in capsula productum monstravit.

XCVIII. Cantharides.

OFFICIN.

Musca Hispanica, hujus loci.
Formicaria latior, German.
Goldkefer Meishanffen.
prolixior } Cornuta, Germ.
brevior } gehærnte Goldkefer.
Amethystina violacea, Ger.
Vielbraung.
Miniata, G. Friesenwürmlein.
Viridis } longiuscula.
aurum lucens.
Nigricas, G. Schwarzkäfer.
Castanei coloris.
Rotunda, G. Osterkäblerlein.
Dicitur Karbasis, i. e. parvus Scarabæolus, Germ. Spanische Mücke oder Fliege, Goldwürmlein.

Produ.

Producuntur ex genere quodam Vermiculorum Erucis non absimili-
lium, qui nascuntur ex humore fo-
liis fraxini, populi, ligustri, tritici-
que inhaerente.

Præstantiores censentur, quæ in
frumento seu pratis inveniuntur,
versicolores, & quæ luteas in alis
transversas lineas habent, corpore
oblongo, crassa, recentes.

Perimuntur aceti acerrimi vapo-
re, qui dum fervet, exhalat. Hinc
siccantur & servantur per biennium.

Vires. Calida sunt & sicca, sat vali-
dè, adeoque corrosive seu vesicatorie,
diuretica, emmenagoga. Hinc usus cre-
berrimi in vesicatoriis. Incernus earum
usus rarissimus est, quippe inter venena
vulgò recensentur: Vesica nimirum U-
rinarum adeò infensa sunt, ut vel extrin-
secus cuti alligata eam exculcerent. Sunt
nihilominus audaculi qui diureticis eas
admiscunt. Sunt & improba scorta
qua fatum tenellum iis perimunt & ex-
citant.

N. Recentiores alas, pedes & capita
vescant, solo corpore servato.

XCIX. Cicada.

Τέρτιξ, Germ. Heuschrecke.

Insectum est Gryllis simile, valde
stridulum, rore vivens.

N. Unum hoc animal, ex ijs que vi-
vunt, est sine ore. Pro eo n. quiddam
aculeatum habet, & hoc in pectore, quo
rorem lambit. In Italia vulgaris noti-
tia est, nostratibus incognita.

OFFICIN. NAT.

Cicada siccata.

Vires. Utimur cicadis siccis ad co-
licos affectus (cum parib. numero piperis
grahis scilicet. ii. v. vi.)

Alij alias edendas iis offerunt qui-
bus affecta vesica est. Cinis insigni-
ter calculum conterit.

C. Cicindela.

Λαμπυρίς, Plin. Λαμπυρίς, πυγέ-
λαμπυρίς, Arist. Lampyris alata, Aldro-
vand. Cantharis noctiluca, Nitedu-
la, Noctiluca, Germ. Iohannis-Fliege.

Insectum est pennatum in tenebris
ignis modo lucens.

Officinis ignotum est, nisi quod
Cardanus vim anodynâ ei tribue-
re videatur, lib. 9. subtilit.

CI. Cimex.

Cimices { Lectularij, huius loci.
Hortenses, f. Sylvestres.

Κόρεις, κλινικοί, Diosc. Cimices,
Matthiol. Germ. VVantzen, VVandt-
Leuse, Bettvantseln.

Vermiculi sunt latiusculi, com-
pressi, rubentes, foetore abominabi-
les, morsib. quib. sanguinem nobis
exugunt admodum molesti.

Vires. Utuntur recentiores qui-
dam ad ciendam urinam, vivis in pe-
nis organum immixtis, (Dioscorid.
mortuos & tritos imponit,) ad fœ-
tum & secundinam expellendam
tritos (No 3.) & cum successu exhi-
bitos vidi. Septenos cavis fabarum
inclusos

inclusos ante febrium accessiones devoratos, quartanis auxilio esse Author est Dioscor. Vulvarum exanimationes olfactu abigit.

N. Sylvestres qui ex herbis victum habent, lectularijs majores colore viridi, aequè ac illi fatidi, Officinis adhuc incogniti sunt.

CII. Eruca.

Κέρων, Dioscor. Bruchus, Eruca vulgaris, Aldrov. Raupe.

Insectum est vulgaris notitiæ, originem trahens, vel ex stirpium excrementis, vel ex ovis papilionis. Species totidem ferè sunt quot plantarum.

N. Similem Metamorphosin subit quàm Bombyx, tandèmq; in Papilionem degenerat.

CIII. Formica.

Μύρμηξ,	Minor	{	rubea.
Formica			
Germ.	Major, Equina, Germ. Rost-	{	Ameys.
Ameys.			

Insectum est mirâ providentiâ doratum, quâ penu in annum sufficiens æstivis pleniluniis (noviluniis enim quiescit) sedulo colligit, collectum si opus sit, siccatur, siccata semina ne regerminent, arrodit, adeoque durationi adaptata recondit. Congressæ Hyberno tempore vermiculos pariunt, subinde in Ova, & hinc verno tempore, in formicas mutari aptos. Senium alatas facit,

sed brevi superstites.

Præstantiores habentur, quæ sub arborib. resiniferis habitant, acidumque olent. Collectio præfertur & decrescente vel Novilunio.

OFFICIN. NAT.

1. Formicæ. 2. Ova. 3. Acervus.

Vires. 1. Formicæ calfac. & siccant, venerem proritant. Odor acidus mirè spiritus vitales reficit. Formicæ majores (Herculanæ) psoram, lepram, & lentiginem sanare dicuntur, (adjecto sale exiguo tritæ & illitæ.)

2. Ova ad aurium gravitatem faciunt, malas hirsutas pueris infricata corrigunt.

3. Acervus, (Myrmecium) calf. & siccatur, nervosum genus roborat, Hinc usus celebris in paralyfi, arthritide, hysteriis affectib. cachexia & simil. (lotione adhibitus.)

PRÆPAR.

1. Oleum ex infusione formicarum (præstant alata) in \odot . com. \odot 40.

Vires. Valet ad coitum.

2. ∇ Stillat. Magnanimitatis dicta, v. l. 2. c. 37.

3. Liquor fit in clibano ad modum quo liquor lumbicorum.

Vires. Insigne est Ophthalmicum suffusionis oculor. auxilium.

CIV. Gryllus.

Γρύλλος

Ἐφύλλα { Domesticus.
Acheta { Agrestis, arvensis.

Insectum est alatum è genere locustar. cicadis simile, focorum terrarumve aridar. incola, stridulo suo cantu sedulum. Germ. Heimichen, Heimling.

Vires. Commendatur ad diuresin, (civis exhibitus) ad visum imbecillitatem, (succus expressus instillatus) tonillas lenit, (affricatus).

CV. Hirudo.

Βήλλα, } Major, equina.
Sanguisuga } Mi } subfusca
 } nor } subviridis.
 } } nigra.
 } } variegata.

Insectum est palustre, instar Lumbrici oblongum, generatur ex putredine. Germ. Sang-Igel.

Majorib. præferuntur minores, utpote quæ minùs nocivæ, & ex his, quæ lineis in dorso distinctæ. Majores novem equina sugendo interimere valent, unde equinæ dictæ.

Vfus. Sanguinis exuctioni inferviunt, adeoque cum cucurbitulis conveniunt.

N. Antequam applicentur, servandæ sunt, in ∇ pura, ut probe purgentur. hinc loco applicationis salenitro fricatio sanguinèque vel argilla inunctio applicanda. Cum amoveri vis, insperge parum salis, aut cineris, aut lini combusti.

CVI. Lacertus.

Σαῦρα, σαῦρα, Lacertus, Lacerta, Germ. Egecht, Aüch, Ichtachs, Moll.

Insectum est quoad figuram notum, colore varians, butonib. ac araneis inimicum.

N. Lacertus si dissectus fuerit, pars utraque movetur aliquamdiu, & si concurrerint, coalescunt rursus. Sunt qui oculos, si effossi sint, renasci aiunt, id quod & de cauda si amputetur, Plinius affirmat. Degunt in cavernis terræ, videribus murorum, aliisque locis asperis: vescuntur Cicadis, Cochleis, Gryllis, Apibus.

Lacertus est { Terrestris, de quo hic & minùs
 } Venenatus.
 } Aquatilis, qui venenosus habetur, & rarioris usus.

N. Commendatur præ reliquis genus lacerti viride & magnum: verum cum in hisce regionibus minùs usitatum id sit, lacertum communem hic describimus.

Vires. Elicit è corporib. spicula, vitra, &c. (sectus vel cum \ominus tusus & impositus, imprimis v. caput,) capillos renasci facit, (cum adipe illita caro,) Ictui scorpionum succurrit. Commendatur itidem ad herniam infantum, (si decocto lacerti laventur,) ad facilem evulsionem dentium, (pulvis aquatici lac. affricatus.)

N. Sunt qui ayunt Lacerti exiicati pulverem gingivis illitum facere, ut sine difficultate, sine dolore, atque sine instrumento dentes extrahi queant.

P R Æ P A R.

Oleum infusum.

Fit ex infusione Lacertorum vivorum No. vij. in Ol. commun. lbss.

Vites. Commendatur ad faciei rubedinem emendandam (illitum.)

CVII. Locusta.

Ἀκρίς, Diosc. Κόρρα, ἰάκρρα, Germ. Heuschreck.

Insectum est ex pernicie quam infert, (herbas sc. & legetes mordendo, terram tactu & salivâ adurendo,) nulli fermè regioni incognitum. Generantur Æstate ineunte ex foetura anni superioris, favo non absimili, scil. exin oriuntur vermiculi, speciem ovi gerentes, inclusi prætenui terrâ, ceu membranula, quâ dissecta emergunt locustæ & evolant.

Sunt porro variæ, videlicet: Sunt magnæ, parvæ & minimæ, (pennis carentes) sunt virides, flavæ, nigricantes, variæque, &c.

Vites. Odoris suffitu urina difficultates adjuvant, præsertim qua feminas malè habent. Dioscorid. Sunt qui appensas collo quartanam sanare aiunt.

CVIII. Lumbrici terreni.

Ἰὼς ἰγρῆ, Dioscor. Vermes terreni, Melloes, Paracelsò, Germ. Regenwurm, Erdwurm, Pyren.

Insectum est vulgaris notitiæ ex terra, tum generatum, tum sustentatum.

Pastant reliquis sî, quorum colatum rubris annulis ceu cingulis cingitur.

Vites. Sunt insigniter diuretici, diaphoretici, anodynî; discutunt, emolliunt, obstructions referant, lac augent, vulnera nervosque præcisos glutinant.

Vfus præcipui sunt in apoplexia, spasmo, ex signatura, aliisque affectib. nervor. ac musculor. in Ictero, (utroque) hydrope, vermiculatione infantum, dolore colico. Inprimis a. specificè profunt in arthritide illa scorbutica quam vagam appellant, (Germ. die lauffende Gicht, die Vabren.) Adhiberi possunt intus & extus.

Intus exhibentur vel conquassati recentèrque trajecti per linteum, vel siccati & pulverisati.

Extus applicantur vivi & mortui. Vivi impositi donec moriantur profunt panaritio, mortui in cataplasmatibus ferè adhibentur. Odontalgia convenite dicitur cinis, (cavitati dentium inditus.)

P R Æ P A R.

1. Aqua, fit in MB. Hydropicis maximè proficua est.

2. Oleum coctum, vide Dispens.

N. Ex Ovo hoc gatur cum ∇ rapbani, Ol. quod urinam & sudores poter pellit.

3. Liqueor, fit in clibano.

Nimirum:

Lumbrici loti & per stupam purgati induntur vitro angusti orificii. Hinc obruratur vitrum, massaque panis inclusum committitur, ut & reliqua massa clibano, donec cum panib. eximatur. Post Liqueor filtratur & servatur pro usu interno & externo.

4. Pulvis, fit ex lumbricis in furno exiccatis.

Dosis ℥j. ad ℥iſs.

CIX. Lumbrici intestinorum.

Ελμινθες, στρογγύλα, Lumbrici f. Vermes intestinorum, Ger. Würm, Spu. wurm.

Generantur ex cruditate intestinorum.

Vires. Sunt qui pulverisatos exhibent ad lumbricos expellendos.

CX. Musca.

μύγα, Arist. Δάκτυλ. Germ. Fliege. Muscarum genera varia quidem sunt, usuale tamen solum vulgare est.

OFFICIN. NAT.

Musca seu potius capita earum.

Vires. Atopiciis subveniunt.

PRÆPARAT.

1. Stillatiua, fit per se, vel cum melle.

Vires. Præterquam quod capillorum proventum promovet, prædicatur quoque ad oculorum affectus, (in stillata.)

CXI. Pediculus.

φδοίς, Σάβραξ, Pedunculus, Germ. Laus.

Variarum itidem est specierum. E quib. hujus loci humanus ille vulgaris pediculus.

Vires. Devorantur à rusticis contra Ictericum, simili modo adhibiti ad Atrophiam nonnullis probantur. Urinam ciente foramine penis imposti, quippe proritant expultricem ad mingendum.

CXII. Ricinus.

Κρότων, κροταπίσις, Reduvius, Germ. Holzbock, Hundesflöh, Hundeswurm. Animalculum est lividum & fœdum, bobus, suibus, capris, ovibus, atque canib. infestissimum.

Vires. Ricini canini sanguine, Plinio teste, psilithrum est, & ignis sacros respingit; admirandus quoque est ad impetiginos contumaces & seras, ac curatu difficilis, (illius.) Amat, Liscian. cur. 20. cent. 7.

CXIII. Salamandra.

Σαλαμάνδρα, σάλας, Germ. Molch, Moll, Oim.

Animal est quadrupes ex lacertorum genere nigrum, luteis maculis respersum, incolat locorum frigidorum & humidorum, fonticulorumque limpidorum admodum amans, adeoque nonnullis in terrestrem & aquaticam distribuitur.

N. Venenata est animal una, cum morfu lacteam spiritum virulentam conferens.

Vires. Salamandra erodit, exulcerat; incinerata medetur felicissime scrophulis exulceratis (vini inspersu.)

N. Caveas a fumo venenato.

LXIV. Scarabæus.

- Cornutus, Germ. Schwaer, hic usualis.
- Pilularius, Germ. Roskäfer, etiam hic Medicinalis.
- Unctuosus, cantarellus, Ger. Kadden, Schmatzkefer, Meywurm, nec hic inidoneus.
- Ru-
tharus { major, G. Meylekäfer,
 { Creutzkäfer,
 { minor Brackkäferlein,
- Bufonius viridis, G. Krottenkäfer, hic venenatus.
- Pistrinarius, G. Meelkäfer.
- Cadaverū, G. Aaskäferlein.

Scarabæus cornutus, (bicornis, Lucanus, cervus, cervus volans, Scarabelaphus, Cardan. Græc. Κάραβος.) Gignitur partim ex lignis aridis maxime quercus aut robotis, partim ex coitu. Repetitur Majo & Æstate in sylvis.

OFFICIN. NAT.

Cornua.

Vires. Suspensa de collo infantum urinam cohibere dicuntur.

PRÆPARAT.

Ol. ex infusione Scarabæi.

Vires. Dolorem aurium discuris, (instillatum.)

Scarabæus pilularius, (pilularis,

Solaris, stercorum, Κορμίδυ, Hippoc. Ger. Pferdikäfer, Mistkäfer,) nomen id habet, quod e fimo (maximè equino) ingentes pilas pedib. voluter, in quibus parvos vermiculos facturæ semina recondere dicitur.

Vires. Commendatur maximopere in proidentia oculi & ani, (pulvis aspersus,) in hæmorrhoidib. cæcis dolorificis leniendis, (decoctus scil. in oleo lini ad consumptionem animalculi, & calidè impositus cum bom-bace.

N. Pulveris conficiendi modus optimus est.

Mortificari in vitro clauso ad Solem bene exiccantur, & F. pulvis. Hartm. in pract.

Scarabæus unctuosus (quod manib. impositus, pingui subflavo-que liquore inficiat,) Majo & Junio secus vias & passim in sylvis obrepit.

Vires. Cantharidum naturam imitatur, urinam pellit & sanguinem, canis rabidi morsum egregiè expugnat, varos distos, i. e. Arthritidem vagam, Authore VViero, curat, (exhibitus ejus pulvis, vel conditura.)

Extrinsecus expetitur à quibusdam ejus liquor ad vulnera. Additur & Emplastris in bubone & carbunculo pestilentiali (ex signatura desumpto indicio) permiscetur & antidotis, sitque inde Oleum ex infus. anim. vivorum in ol. comm. quod loco olei scorpionum nonnulli adhibent.

CXV. Scincus.

Σκίνκος, Scincus Marinus, Officinis.

Animal est aquaticum, squamis luteis vestitum, caetera à capite ad caudam decurrente linea insignitum, herbis odoriferis victitans.

OFFICIN. NAT.

1. Integri exiccati. 2. (rarò) pinguedo.

Vires. Alexipharmacus est Scincus, cui, Veneremque accendit.

Pinguedo, simili virtute pollet.

N. Praefert Dioscor. carnes circa renos.

Dosis ℥j. Matthioli commendat, Rostrum & pedes, eosque cum vino propinat, hinc & carnes laterum commendat.

PRÆPARAT.

Ingreditur antidota, & præcipue Theriacam Andri. & Antidorum Matthioli.

CXVI. Scorpio.

Σκorpion, Scorpium, German. Scorpion.

Animal est formâ canctos amulans, iis tamen minus.

Vires. Urinam cient, calculo renum aut vesicae impeditam, (vivi incinerati & exhibiti.)

Itibus propriis subveniunt, (tri- xi & impositi.)

PRÆPAR.

1. Oleum Scorpion. simplex, ex infusione Scorpion. in Ol. Amygdal. amar. Vid. August.

2. Ol. Scorpion. compos. Mes. quod recipit insuper Aristoloch. Gentian. Cyper. & rad. capp. Vid. August.

Vires. V. fitatissimum est in Renum doloribus, urinæque obstructa (illinitur dorso vel pubi) medetur itibus venenatorum animalium, febrium paroxysmos arceat, (pulsibus vel dorso inunctum,) aurium dolores mulcet.

3. Ol. Scorpionum magnum, Matthioli. Vid. August.

Vires. Majorum est virium quam præcedentia, V. s. usque eximii in morbis contagiosis præservandis & curandis, in venenatis moribus & simil. (inunctum cordi arterisque temporum, manuum, pedum,) dolores demulcet colicos & uteri, &c.

CXVII. Teredo.

Terndor, Germ. Holzbohrm.

OFFICIN. NAT.

Cavies seu farina Terebinthum.

Vires. Exiccata, unde ulceribus humidis & fluidis feliciter inspergitur, & hoc eodem titulo mulierculis nostratibus admodum familiaris est in excoriacionibus Infantum exiccando.

Et hæc sunt, quæ de Animalibus Medicamen-
tosis adducere compendii lex permittit, adeoque
Pharmacopœiam nostram Medico-Chymicam
divino auxilio ad finem perduximus: Huic
sit Laus, Honor, & Gloria, in sem-
piterna Secula Seculorum:
Amen.

